

FIFA®

FUTSAL

Pravila igre
2022./2023.

Fédération Internationale de Football Association (FIFA)

Predsjednik: Gianni Infantino
Glavna tajnica: Fatma Samoura
Adresa: FIFA / FIFA-Strasse 20
P.O. Box
8044 Zürich
Švicarska
Telefon: +41 (0)43 222 7777
Web: www.FIFA.com

FUTSAL

PRAVILA IGRE

2022./2023.

Odobrilo Vijeće Fife

Ova knjižica ne smije se reproducirati ili prevoditi, u cijelosti ili djelomično, na bilo koji način, bez dozvole Fife.

Na snazi od 12. kolovoza 2022. godine

SADRŽAJ

BILJEŠKE O PRAVILIMA FUTSALSKE IGRE

PRAVILO 1 – TEREN ZA IGRO

- 1 Podloga terena za igru
- 2 Obilježavanje terena za igru
- 3 Mjere terena za igru
- 4 Kazneni prostor
- 5 Oznaka na 10 m
- 6 Zona zamjene igrača
- 7 Kutni prostor
- 8 Tehnički prostor
- 9 Vrata
- 10 Pomicanje vrata
- 11 Oglašavanje na terenu za igru
- 12 Oglašavanje na mrežama na vratima
- 13 Oglašavanje u tehničkim prostorima
- 14 Oglašavanje oko terena za igru

PRAVILO 2 – LOPTA

- 1 Svojstva i mjere
- 2 Oglašavanje na lopti
- 3 Zamjena neispravne lopte
- 4 Dodatne lopte
- 5 Višak lopti na terenu za igru
- 6 Pogodak uz neispravnu loptu

PRAVILO 3 – IGRAČI

- 1 Broj igrača
- 2 Broj zamjena i zamjenskih igrača
- 3 Predaja popisa igrača i zamjenskih igrača
- 4 Postupak zamjene
- 5 Zagrijavanje
- 6 Zamjena vratara
- 7 Prekršaji i sankcije
- 8 Isključeni igrači i zamjenski igrači

- 9 Dodatne osebe na terenu za igru
- 10 Pogodak postignut s dodatnom osobom na terenu za igru
- 11 Nepropisni povratak na teren igrača izvan terena
- 12 Kapetan momčadi

PRAVILO 4 – OPREMA IGRAČA

- 1 Sigurnost
- 2 Obavezna oprema
- 3 Boje
- 4 Ostala oprema
- 5 Slogani, poruke, slike i oglašavanje
- 6 Prekršaji i sankcije
- 7 Brojevi igrača

PRAVILO 5 – SUCI

- 1 Ovlasti sudaca
- 2 Odluke sudaca
- 3 Prava i dužnosti
- 4 Odgovornost sudačkog tima
- 5 Međunarodne utakmice
- 6 Oprema sudaca
- 7 Video podrška

PRAVILO 6 – OSTALI ČLANOVI SUDAČKOG TIMA

- 1 Pomoćni suci
- 2 Prava i dužnosti
- 3 Međunarodne utakmice
- 4 Pričuvni pomoćni sudac (RAR)

PRAVILO 7 – TRAJANJE UTAKMICE

- 1 Razdoblja igre
- 2 Završetak razdoblja igre
- 3 Minuta odmora
- 4 Odmor između poluvremena
- 5 Prekinuta utakmica

PRAVILO 8 – POČETAK I NASTAVAK IGRE

- 1 Početni udarac
- 2 Spuštanje lopte

PRAVILO 9 – LOPTA U IGRI I IZVAN IGRE

- 1 Lopta izvan igre
- 2 Lopta u igri
- 3 Zatvoreni teren za igru

PRAVILO 10 – ODREĐIVANJE ISHODA UTAKMICE

- 1 Postizanje pogotka
- 2 Pobjednička momčad
- 3 Šesteri
- 4 Pogoci u gostima

PRAVILO 11 – ZALEĐE

PRAVILO 12 – PREKRŠAJI I NESPORTSKO PONAŠANJE

- 1 Izravni slobodni udarac
- 2 Neizravni slobodni udarac
- 3 Disciplinske mjere
- 4 Nastavak igre nakon prekršaja i nesportskog ponašanja

PRAVILO 13 – SLOBODNI UDARCI

- 1 Vrste slobodnog udarca
- 2 Postupak
- 3 Prekršaji i sankcije
- 4 Akumulirani prekršaji
- 5 Izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja svake momčadi u svakom razdoblju utakmice (DFKSAF)

PRAVILO 14 – KAZNENI UDARAC

- 1 Postupak
- 2 Prekršaji i sankcije
- 3 Sažetak

PRAVILO 15 – UBACIVANJE NOGOM

- 1 Postupak
- 2 Prekršaji i sankcije

PRAVILO 16 – UBACIVANJE S VRATA

- 1 Postupak
- 2 Prekršaji i sankcije

PRAVILO 17 – UDARAC IZ KUTA

- 1 Postupak
- 2 Prekršaji i sankcije

PROTOKOL VIDEO PODRŠKE

- 1 Načela
- 2 Odluke/incidenti podložni pregledu snimke
- 3 Praktična primjena
- 4 Postupci

PRAKTIČNE SMJERNICE ZA FUTSALSKE SUCE I OSTALE ČLANOVE SUDAČKOG TIMA

ZNAKOVI

POSTAVLJANJE

TUMAČENJE I PREPORUKE

BILJEŠKE O PRAVILIMA FUTSALSKE IGRE

BILJEŠKE O PRAVILIMA FUTSALSKE IGRE

Službeni jezici

FIFA objavljuje Pravila futsalske igre na engleskom, arapskom francuskom, njemačkom i španjolskom jeziku. Ukoliko postoje neslaganja u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

Ostali jezici

Nacionalni savezi koji prevode Pravila futsalske igre mogu pribaviti obrazac izdanja Pravila za sezonu 2022./2023. kontaktirajući Fifu na refereeing@fifa.org. Nacionalni savezi koji pripreme prevedenu verziju Pravila futsalske igre koristeći navedeni format pozvani su poslati jedan primjerak Fifi (jasno navodeći na naslovnoj stranici kako se radi o službenom prijevodu tog nacionalnog saveza) kako bi se prijevod objavio na službenoj stranici Fife (FIFA.com), da bi ga mogli koristiti i drugi.

Primjena Pravila futsalske igre

Ista se Pravila primjenjuju u svakoj utakmici svake konfederacije, zemlje, grada i sela diljem svijeta, što je značajna vrijednost koju treba sačuvati. To je ujedno prilika koju treba koristiti na svekoliku dobrobit futsala.

Osobe koje podučavaju članove sudačkih timova te druge sudionike moraju naglasiti da:

- suci trebaju primjenjivati Pravila u “duhu” igre kako bi osigurali poštene i sigurne utakmice;
- svi moraju poštovati članove sudačkih timova i njihove odluke, imajući na umu i poštujući integritet Pravila.

Igrači snose veliku odgovornost čuvanja imidža futsalske igre, stoga bi kapetan momčadi trebao igrati važnu ulogu pri osiguravanju da se poštuju i čuvaju Pravila i sučeve odluke.

Promjene Pravila futsalske igre

Opća prihvaćenost Pravila futsalske igre znači da je igra u suštini jednaka u svim krajevima svijeta, na svim razinama. Poput stvaranja korektnog i sigurnog okruženja za igranje, Pravila futsalske igre trebala bi promovirati uključivost i užitek.

Povijesno gledano, FIFA je nacionalnim savezima dopustila određenu fleksibilnost kako bi promijenili „organizacijski“ dio Pravila futsalske igre u pojedinim kategorijama futsala. Međutim, FIFA čvrsto vjeruje da nacionalnim savezima treba omogućiti više opcija kako bi promijenili aspekte organizacije futsala, ukoliko će to biti na dobrobit futsala u njihovoj zemlji.

Način na koji se futsal igra te način na koji se u futsalu sudi treba biti jednak na svakom futsalском terenu na svijetu. Međutim, potrebe domaćeg futsala u pojedinim zemljama trebale bi utjecati na trajanje utakmice, broj sudionika i kažnjavanje pojedinih oblika nekorektnog ponašanja.

Stoga nacionalni savezi (te konfederacije i FIFA) sada imaju mogućnost mijenjati sva ili neka od sljedećih organizacijskih područja Pravila futsalske igre za koja su odgovorni:

Za mlađe kategorije, utakmice veterana, osoba s invaliditetom i futsal na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija):

- veličina terena za igru;
- veličina i težina lopte te njezin materijal;
- širina između stupova vrata i visina grede od tla;
- trajanje dva (jednaka) poluvremena utakmice (i dva jednaka poluvremena produžetaka);
- ograničenja vratarskog bacanja lopte.

Nadalje, kako bi se nacionalnim savezima omogućila daljnja fleksibilnost na dobrobit domaćeg futsala i radi njegovog razvoja, dopuštene su sljedeće promjene koje se odnose na futsalske „kategorije“:

- nacionalni savezi, konfederacije i FIFA imaju mogućnost odlučiti o dobnim granicama za mlađe kategorije i veterane
- svaki nacionalni savez odredit će koja se natjecanja na najnižim razinama smatraju futsalom na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija).

Nacionalni savezi imaju mogućnost odobriti neke promjene za različita natjecanja – nisu obvezni primjenjivati ih sve, ili za sva natjecanja. Međutim, nisu dopuštene nikakve druge promjene bez odobrenja Fife.

Ograničenja vratarevog bacanja lopte

FIFA je odobrila određena ograničenja vratarevog bacanja lopte u futsalnim utakmicama mlađih kategorija, veterana, osoba s invaliditetom i futsalu na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija), podložno odobrenju nacionalnog nogometnog saveza ili konfederacije koji organiziraju natjecanje, ili odobrenju Fife – ovisno koje je odobrenje prikladno.

Odredbe o ograničenjima nalaze se u sljedećim poglavljima:

Pravilo 12 – Prekršaji i nesportsko ponašanje

“Neizravni slobodni udarac dosuđuje se i ukoliko vratar unutar počini bilo koji od sljedećih prekršaja: [...]”

- ukoliko je to zabranjeno domaćim propisima za utakmice mlađih kategorija, veterana, osoba s invaliditetom i futsala na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija), baci loptu izravno

preko središnje crte (slobodni udarac treba izvesti s mjesta gdje je lopta prešla središnju crtu).“

Pravilo 16 – Ubacivanje s vrata

“Ako je to zabranjeno domaćim pravilima za utakmice mlađih kategorija, veterana, osoba s invaliditetom i/ili futsal na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija), ukoliko vratar baci loptu izravno preko središnje crte, dosuđuje se neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, na mjestu gdje je lopta prešla središnju crtu.”

Filozofija iza ovog ograničenja podrazumijeva poticanje kreativnog futsala i tehničkog razvoja.

Od nacionalnih se saveza traži da obavijeste Fifu o upotrebi ovih promjena te o razinama na kojima se koriste, s obzirom da ti podaci – posebno razlozi zbog kojih se uvode promjene – mogu ukazati na razvojne ideje/strategije koje FIFA može podijeliti kako bi pomogla razvoju futsala unutar drugih nacionalnih saveza.

FIFA je također zainteresirana saslušati ideje o drugim potencijalnim promjenama Pravila futsalske igre koje bi osnažile uključivost, učinile futsal još atraktivnijim te promicale njegov razvoj diljem svijeta.

Rukovođenje promjenama Pravila futsalske igre

Za svaku predloženu promjenu, fokus mora biti na korektnosti, integritetu, poštovanju, sigurnosti i užitku za sve sudionike, te dobrobiti korištenja tehnologije za futsal. Pravila futsalske igre ujedno moraju potaknuti sudjelovanje za sve, neovisno o podrijetlu ili sposobnostima.

Premda se nezgode događaju, Pravila futsalske igre moraju igru učiniti maksimalno sigurnom. To od igrača zahtijeva iskazivanje poštovanja prema suparnicima, pri čemu bi suci trebali stvoriti sigurno okruženje čvrstim

djelovanjem prema onima čija je igra preagresivna i preopasna. Pravila futsalske igre utjelovljuju neprihvatljivost opasne igre kroz disciplinske izraze poput “preoštire igre” (opomena = žuti karton/ŽK) ili “ugrožavanja sigurnosti suparnika” ili “korištenja prekomjerne sile” (isključenje = crveni karton/CK).

Futsal mora biti atraktivan i ugodan igračima, članovima sudačkog tima i trenerima jednako kao i gledateljima, navijačima, organizatorima itd. Promjene Pravila moraju pomoći učiniti igru atraktivnom i ugodnom kako bi ljudi, neovisno o dobi, rasi, religiji, kulturi, etničkoj pripadnosti, spolu, seksualnoj orijentaciji, invaliditetu itd. željeli sudjelovati te uživati u svojoj uključenosti u futsal.

Ove promjene Pravila pokušavaju pojednostaviti igru te uskladiti razne aspekte Pravila futsalske igre s nogometnim aspektima, no mnoge su situacije “subjektivne”, a suci su ljudi (te stoga griješe) i neke će odluke neizbježno izazvati razgovor i raspravu.

Pravila futsalske igre ne mogu pokriti sve moguće situacije, stoga ukoliko unutar Pravila futsalske igre ne postoji izravan propis, FIFA od sudaca očekuje donošenje odluke u skladu s “duhom” igre, koristeći “razumijevanje futsala” – što često obuhvaća postavljanje pitanja “što bi bilo u najboljem interesu futsala?”

TEREN ZA IGRU

Pravilo 1

PRAVILO 1 – TEREN ZA IGRU

1. Podloga terena za igru

Podloga na terenu za igru mora biti ravna i glatka te se sastojati od neabrazivnih površina, ukoliko je moguće izrađenih od drva ili umjetnih materijala, u skladu s propozicijama natjecanja. Nije dopuštena upotreba podloga opasnih za igrače, službene osobe i članove sudačkog tima.

Za natjecateljske utakmice između reprezentativnih momčadi nacionalnih saveza zemalja članica Fife ili utakmice međunarodnih klupskih natjecanja preporuča se da futsalnu podlogu proizvede i postavi tvrtka sa službenom licencom Fife, u sklopu Fifeinog programa kvalitete za futsalne podloge (*FIFA Quality Programme for Futsal Surfaces*), te da je vlasnik jedne od sljedećih potvrda kvalitete:

Umjetne su podloge dopuštene samo u izvanrednim slučajevima, isključivo za domaća natjecanja.

2. Obilježavanje terena

Teren za igru mora biti pravokutnog oblika i obilježen neprekinutim crtama (isprekidane crte nisu dopuštene), koje ne predstavljaju opasnost za sudionike (tj. ne smiju biti skliske). Crtе su sastavni dio

prostora kojeg omeđuju i moraju se jasno razlikovati od boje terena za igru.

Samo crte navedene u Pravilu 1 smiju biti iscrtane na podlozi za igru.

Ukoliko se upotrebljava višenamjenska dvorana, dopuštene su ostale crte, pod uvjetom da su različite boje i da se jasno razlikuju od futsalnih crta.

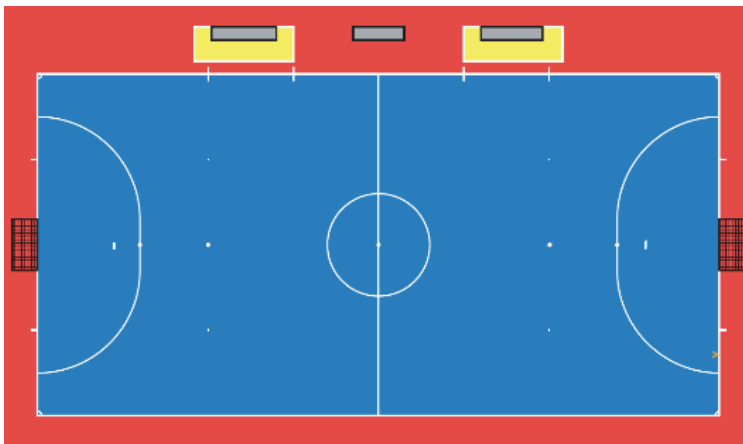
Igrač koji postavi nedopuštenu oznaku na terenu za igru mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja. Ukoliko suci uoče takav slučaj tijekom utakmice, igra mora biti zaustavljena, ako se ne može dozvoliti prednost, te igrač koji je počinio prekršaj mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja. Igra će biti nastavljena neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad s mjesta na kojemu se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako se lopta nalazila unutar kaznenog prostora (vidi Pravilo 13)

Dvije duže granične crte nazivaju se uzdužnim crtama, a dvije kraće granične crte nazivaju se poprečnim crtama.

Teren za igru podijeljen je na dvije polovice središnjom crtom, koja se proteže do sredine dviju uzdužnih crta.

Središnja točka, polumjera 6 cm, obilježena je na sredini središnje crte. Oko ove točke opisuje se kružnica polumjera 3m.

Izvan terena, na udaljenosti od 5 m od svakog kutnog luka, pod pravim kutom u odnosu na poprečnu liniju te odvojeno od poprečne linije razmakom dužine 5 cm, mora se postaviti oznaka kako bi se osiguralo da se igrači momčadi koja se brani povuku na minimalnu potrebnu udaljenost (5 m) pri izvođenju udarca iz kuta. Ta oznaka treba biti široka 8 cm i dugačka 40 cm.

3. Mjere terena za igru

Uzdužna crta mora biti duža od poprečne crte. Sve crte moraju biti široke 8 cm.

Za ne-međunarodne utakmice, dimenzije terena za igru su sljedeće:

Dužina (uzdužna crta):	minimalno	25 m
	maksimalno	42 m
Širina (poprečna crta):	minimalno	16 m
	maksimalno	25 m

Za međunarodne utakmice, dimenzije terena za igru su sljedeće:

Dužina (uzdužna crta):	minimalno	38 m
	maksimalno	42 m
Širina (poprečna crta):	minimalno	20 m
	maksimalno	25 m

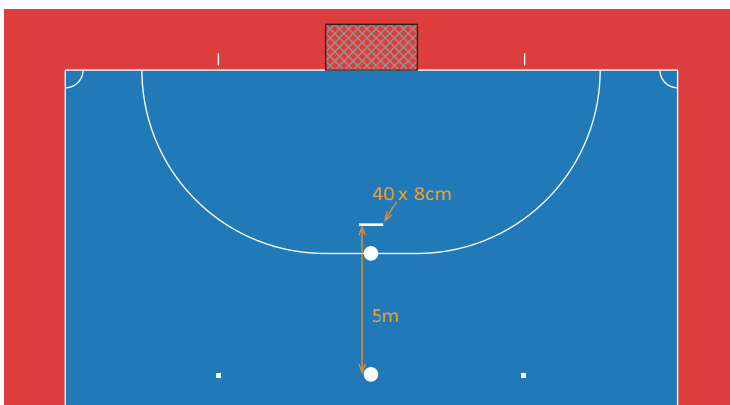
[illegible]

Udaljenost točke za izvođenje kaznenog udarca mjeri se od središta oznake do vanjskog ruba poprečne crte.

Oznaka na 5 m unutar kaznenog prostora, kojom se obilježava udaljenost koju vratar mora poštovati pri izvođenju izravnih slobodnih udarca nakon šestog akumuliranog prekršaja (DFKSAF), mjeri se od središta točke na 10 m do stražnjeg ruba oznake na 5 m (tj. do ruba bližeg poprečnoj crti).

4. Kazneni prostor

Dvije zamišljene crte dužine 6 m povučene su od vanjskih strana stupova vrata pod pravim kutom na poprečnu crtu. Na kraju tih crta, ucrтана je četvrtina kružnice u smjeru najbliže uzdužne crte, svaka s polumjerom 6 m od vanjske strane svakog stupa vrata. Gornji dio svake četvrtine kružnice spaja se crtom dužine 3,16 m, paralelno s poprečnom crtom između stupova vrata. Prostor omeđen ovim crtama i poprečnom crtom naziva se kazneni prostor.

Unutar svakog kaznenog prostora obilježava se točka za izvođenje kaznenog udarca, na 6 m od sredine poprečne crte između stupova vrata, jednako udaljena od njih. Ta je oznaka kružna, polumjera 6 cm.

Dodatna oznaka (crtā) mora se obilježiti unutar kaznenog prostora, na udaljenosti 5 m od oznake na 10 m, kako bi se osiguralo da vratari koji brane izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja (DFKSAF) poštuju propisanu udaljenost. Ta je oznaka široka 8 cm i dugačka 40 cm.

5. Oznaka na 10 m

Druga se oznaka obilježava na udaljenosti od 10 m od sredine poprečne crte između stupova vrata, jednako udaljena od njih. Ta je oznaka kružna, polumjera 6 cm.

Dvije dodatne oznake, s lijeve i s desne strane oznake na 10 m, svaka na udaljenosti od 5 m, moraju biti obilježene na terenu za igru kako bi naznačile minimalnu udaljenost koje se igrači moraju pridržavati tijekom izvođenja udarca s 10 m. Te su oznake kružne, polumjera 4 cm.

Zamišljena crta koja prolazi kroz te oznake, paralelna s poprečnom crtom na udaljenosti od 10 m, označava granicu područja unutar kojega momčadi mogu birati žele li izvesti izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja (DFKSAF) s oznake na 10 m ili s mjesta na kojemu je prekršaj počinjen – ukoliko je prekršaj počinjen unutar tog područja.

6. Zone zamjene igrača

Zone zamjene igrača obuhvaćaju područja na uzdužnoj crti ispred klupa obje momčadi:

- Nalaze se ispred tehničkog prostora, na 5 m udaljenosti od središnje crte, te su dugačke 5 m. Na svakom su kraju označene crtom širine 8 cm i dužine 80 cm, pri čemu je 40 cm iscrtano na terenu za igru, a 40 cm izvan njega.
- Zona zamjene igrača svake momčadi smještena je na polovici terena za igru koju pojedina momčad brani. Zona zamjene igrača svake momčadi mijenja se u drugom

poluvremenu utakmice te u odgovarajućim razdobljima produžetaka.

Više pojedinosti o zamjenama i pripadajućim postupcima nalazi se u Pravilu 3.

7. Kutni prostor

Četvrtina kružnice polumjera 25 cm ucrtava se unutar terena za igru u svakom kutu. Crta (kutni luk) je širine 8 cm.

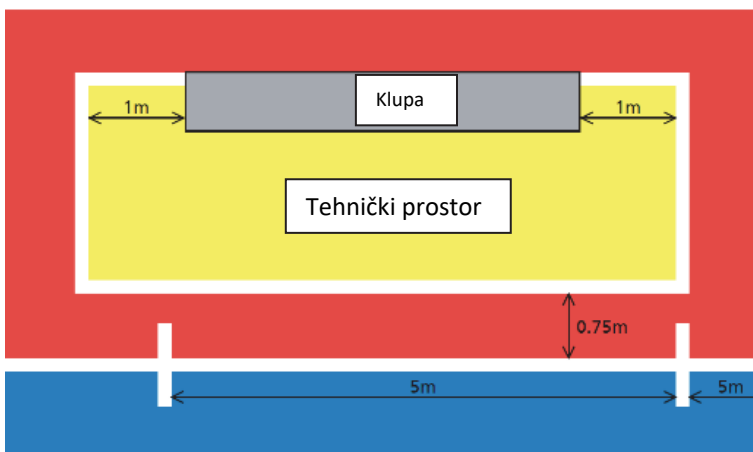
8. Tehnički prostor

Tehnički prostor obuhvaća predodređeni prostor za sjedenje službenih osoba i zamjenskih igrača. Veličina i pozicija tehničkog prostora mogu se razlikovati ovisno o karakteristikama dvorane, a primjenjuju se sljedeće smjernice:

- Tehnički prostor trebao bi se pružati samo 1 m sa svake strane predodređenog prostora za sjedenje i protezati se prema naprijed do najviše 75 cm od uzdužne crte.
- Treba koristiti oznake za obilježavanje granica tehničkog prostora.
- Broj osoba koje se mogu nalaziti u tehničkom prostoru određuje se propozicijama natjecanja.
- Osobe unutar tehničkog prostora:
  - moraju biti identificirane prije početka utakmice u skladu s propozicijama natjecanja;
  - moraju se ponašati odgovorno;
  - moraju ostati unutar granica tehničkog prostora osim u posebnim okolnostima, primjerice kada fizioterapeut ili liječnik, uz odobrenje jednog od sudaca, ulaze na teren kako bi pregledali ozlijeđenog igrača.

- U svakom je trenutku samo jednoj osobi dopušteno stajati i prenositi taktičke upute iz tehničkog prostora.
- Zamjenski igrači i kondicijski trener mogu se zagrijavati tijekom utakmice u području predviđenom u tu svrhu, iza tehničkog prostora. Ukoliko takvo područje ne postoji, mogu se zagrijavati u blizini uzdužne crte, sve dok ne ometaju kretanje igrača i sudaca te se pritom ponašaju odgovorno.

Zona zamjene igrača i tehnički prostor

Sigurnost

Propozicijama natjecanja određuje se minimalna udaljenost između graničnih crta na terenu za igru (uzdužnih i poprečnih crta) te pregrada koje odvajaju gledatelje (uključujući pregrade za oglašavanje itd.) – uvijek vodeći računa o sigurnosti sudionika.

9. Vrata

Vrata se moraju postaviti na sredinu svake poprečne crte.

Vrata se sastoje od dva uspravna stupa, koja su jednako udaljena od kutova terena za igru i na vrhu spojena vodoravnom gredom. Stupovi vrata i greda moraju biti napravljeni od prikladnog materijala i ne smiju predstavljati opasnost za igrače.

Stupovi vrata i greda, na obje strane, moraju biti istog oblika – kvadratnog, pravokutnog, okruglog ili eliptičnog, ili u kombinaciji ovih oblika.

Udaljenost (unutarnja mjera) između stupova je 3 m, a udaljenost od donjeg ruba grede do tla iznosi 2 m.

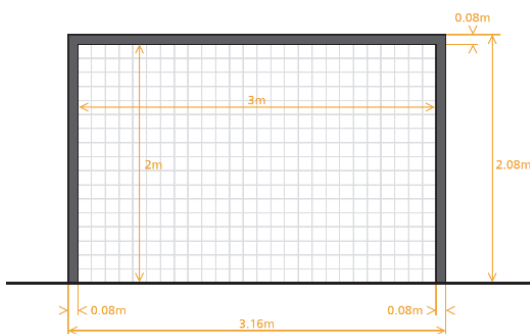
Oba stupa vrata i greda jednako su široki i duboki kao i poprečne crte (8 cm). Mreže moraju biti izrađene od prikladnog materijala i pričvršćene za stražnje strane stupova vrata i grede odgovarajućim potpornim sredstvima. Moraju biti pravilno postavljene i ne smiju ometati vratara.

Preporuča se da sva vrata koja se upotrebljavaju u službenom natjecanju u nadležnosti Fife ili konfederacija ne sadržavaju nikakve vanjske strukture (tj. izuzev stupova vrata i grede, odnosno nosivih dijelova) koji bi mogli spriječiti da lopta uđe u vrata.

Ukoliko se greda pomakne ili slomi, igra se zaustavlja sve dok greda ne bude popravljena ili ponovno postavljena na predviđeno mjesto. Ukoliko nije moguće popraviti gredu, utakmica se mora prekinuti. Upotreba užeta kao zamjene za gredu nije dopuštena. Ukoliko greda može biti popravljena, igra se nastavlja spuštanjem lopte na mjestu gdje se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako se to

dogodilo u kaznenom prostoru momčadi koja se brani, a posljednja je loptu dodirnula momčad koja napada (vidi Pravilo 8).

Stupovi vrata i grede moraju biti različite boje u odnosu na teren za igru.

Vrata moraju imati sustav stabilizacije koji onemogućava prevrtanje. Ne smiju biti pričvršćena za tlo, no moraju biti odgovarajuće težine na stražnjoj strani kako bi se stupovima vrata omogućilo razumno pomicanje bez ugrožavanja sigurnosti sudionika.

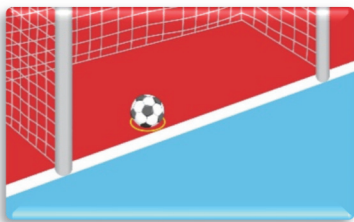

Prenosiva se vrata smiju upotrebljavati isključivo ukoliko ispunjavaju ovaj zahtjev.

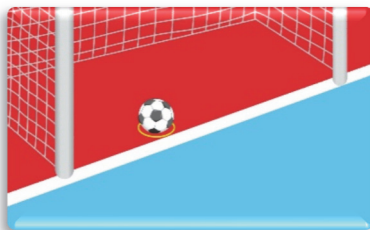
10. Pomicanje vrata

Od sudaca se traži korištenje sljedećih smjernica koje se odnose na položaj vrata na poprečnoj crti i postizanje pogotka:

Ispravna pozicija vrata

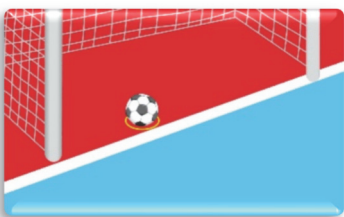

A

B

Pomaknuta vrata

C

A = Postignut pogodak.

B = Ukoliko oba stupa vrata dodiruju poprečnu crtu, suci moraju priznati pogodak ako je lopta cijelim obujmom prešla gol-crtu.

C = Vrata se smatraju pomaknutima kada najmanje jedan stup vrata ne dodiruje poprečnu crtu.

U slučaju da igrač momčadi koja se brani (uključujući vratara) namjerno ili slučajno pomakne ili prevrne vlastita vrata prije nego što je lopta prešla gol-crtu, suci moraju priznati pogodak ukoliko bi lopta ušla u vrata između normalne pozicije stupova vrata.

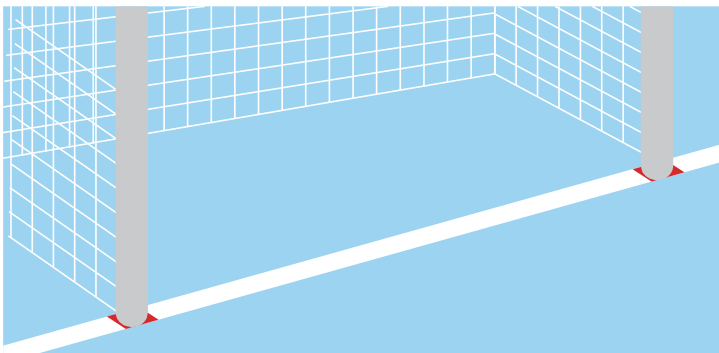
Ukoliko igrač momčadi koja se brani pomakne ili prevrne vlastita vrata te:

- lopta ne uđe u vrata niti ih dotakne, igra se zaustavlja te:
  - ako je bilo slučajno, igra se nastavlja spuštanjem lopte
  - ako je bilo namjerno, igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem, a igrač koji je počinio prekršaj mora biti opomenut.
- lopta dotakne vrata, ali ne uđe u njih, igra se zaustavlja te:
  - ako je bilo slučajno, igra se nastavlja spuštanjem lopte;
  - ako je bilo namjerno, igra se nastavlja kaznenim udarcem, a igrač koji je počinio prekršaj mora biti isključen zbog onemogućavanja postizanja pogotka ili izgledne prilike za postizanje pogotka suparničkoj momčadi.
- lopta uđe u vrata (u cijelosti prijeđe gol-crtu) između normalne pozicije stupova vrata , bez obzira je li dodirnula vrata, pogodak se priznaje, a igrač koji je počinio prekršaj mora biti opomenut, ako je bilo namjerno

Ukoliko je vrata slučajno ili namjerno pomaknuo ili prevrnuo igrač momčadi koja napada, pogodak se ne smije priznati, te:

- ako je bilo slučajno, igra se nastavlja spuštanjem lopte;

- ako je bilo namjerno, a vrata su dodirnula loptu, dosuđuje se izravni slobodni udarac za suparničku momčad, a igrač mora biti opomenut
- ako je bilo namjerno, a vrata nisu dodirnula loptu, dosuđuje se neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, a igrač mora biti opomenut.

Dodatne se oznake moraju postaviti ispod stupova vrata, kako bi sucima pomogle pri vraćanju pomaknutih vrata na ispravnu poziciju.

11. Oglašavanje na terenu za igru

Ukoliko propozicije natjecanja to ne zabranjuju, dopušteno je oglašavanje na podlozi terena za igru, pod uvjetom da ne ometa ili ne zbunjuje igrače ili suce te da ne umanjuje vidljivost graničnih crta.

12. Oglašavanje na mrežama na vratima

Ukoliko propozicije natjecanja to ne zabranjuju, dopušteno je oglašavanje na mrežama na vratima, pod uvjetom da ne zbunjuje igrače ili suce te ne ometa njihov pogled.

13. Oglašavanje u tehničkim prostorima

Ukoliko propozicije natjecanja to ne zabranjuju, dopušteno je oglašavanje na podlozi tehničkih prostora, pod uvjetom da ne ometa ili ne zbunjuje osobe u tehničkim prostorima ili bilo koje druge sudionike.

14. Oglašavanje oko terena za igru

Uspravne reklame moraju biti:

1. najmanje 1 m udaljene od uzdužnih crta, osim u tehničkim prostorima i zonama zamjene igrača, gdje su sve uspravne reklame zabranjene;
2. na istoj udaljenosti od poprečne crte kao i od dubine mreže na vratima;
3. najmanje 1 m udaljene od mreže na vratima.

LOPTA

Pravilo 2

PRAVILO 2 – LOPTA

1. Svojstva i mjere

Lopta mora biti:

- okrugla;
- izrađena od prikladnog materijala;
- opsega između 62 cm i 64 cm;
- mase između 400 g i 440 g na početku utakmice;
- pritiska 0,6 – 0,9 atmosfera (600 – 900 g/cm²) na razini mora.

Kada je ispuštena s visine od 2 m, lopta nakon prvog pada ne smije odskočiti manje od 50 cm ili više od 65 cm.

Sve lopte upotrijebljene u utakmicama službenih natjecanja u nadležnosti Fife ili konfederacija moraju ispunjavati zahtjeve Fifinog programa kvalitete za nogometne lopte (*FIFA Quality Programme for Footballs*) i nositi jedan od pripadajućih certifikata.

Svaka oznaka potvrđuje da je lopta službeno ispitana i ispunjava specifične tehničke zahtjeve za svaku kategoriju, dodane na minimalnu specifikaciju propisanu u Pravilu 2 i odobrene od Fife.

2. Oglašavanje na lopti

Na utakmicama službenih natjecanja organiziranih u nadležnosti Fife, konfederacija ili nacionalnih saveza, zabranjen je svaki oblik komercijalnog oglašavanja na lopti. Dopusćeni su samo logotip/znakovlje natjecanja, organizatora natjecanja i zaštitnog znaka ovlaštenog proizvođača. Propozicije natjecanja mogu ograničiti veličinu i broj takvih oznaka.

3. Zamjena probušene/neispravne lopte

Ukoliko se lopta probuši ili postane neispravna tijekom otvorene igre, igra se zaustavlja i nastavlja spuštanjem zamjenske lopte na mjestu gdje je prvotna lopta postala neispravna, osim ako je igra s prvotnom loptom zaustavljena u kaznenom prostoru momčadi koja se brani, a posljednja je prvotnu loptu dodirnula momčad koja napada (vidi Pravilo 8). Jedini je izuzetak situacija kada se lopta probuši ili postane neispravna kao posljedica udarca u jedan od stupova vrata ili u gredu te potom izravno uđe u vrata (vidi članak 6. ovog pravila).

Ukoliko se lopta probuši ili postane neispravna pri početnom udarcu, ubacivanju s vrata, udarcu iz kuta, slobodnom udarcu, kaznenom udarcu, ubacivanju nogom ili spuštanju lopte, taj se nastavak igre mora ponovno izvesti.

Ukoliko se lopta probuši ili postane neispravna tijekom izvođenja kaznenog udarca, šesterca ili izravnog slobodnog udarca nakon šestog akumuliranog prekršaja, dok se kreće prema naprijed i prije nego dodirne igrača, gredu ili stup vrata, udarac se ponavlja.

Lopta se ne smije zamijeniti tijekom utakmice bez odobrenja jednog od sudaca.

4. Dodatne lopte

Dodatne lopte koje ispunjavaju zahtjeve iz Pravila 2 mogu biti smještene oko terena za igru. Upotreba svih lopti nalazi se pod nadzorom sudaca.

5. Višak lopti na terenu za igru

Ukoliko dodatna lopta uđe na teren za igru dok je lopta u igri, suci moraju zaustaviti utakmicu samo ako dodatna lopta ometa igru. Igra se nastavlja spuštanjem lopte na mjestu gdje se prvotna lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako se to dogodilo unutar kaznenog prostora momčadi koja se brani, a posljednja je prvotnu loptu dodirnula momčad koja napada (vidi Pravilo 8).

Ukoliko dodatna lopta uđe na teren za igru dok je lopta u igri, i ne ometa igru, suci dopuštaju nastavak igre te moraju ukloniti dodatnu loptu čim to bude moguće.

6. Pogodak uz probušenu/neispravnu loptu

Ukoliko se lopta probuši ili postane neispravna nakon udarca u jedan od stupova vrata ili gredu te potom izravno uđe u vrata, suci trebaju priznati pogodak.

IGRAČI

Pravilo 3

PRAVILO 3 – Igrači

1. Broj igrača

Utakmicu igraju dvije momčadi. Svaka se sastoji od najviše pet igrača, od kojih jedan mora biti vratar. Utakmica ne može započeti ili nastaviti ako bilo koja momčad ima manje od tri igrača.

Ukoliko momčad ima manje od tri igrača zato što su jedan ili više igrača namjerno napustili teren za igru, suci nisu obvezni zaustaviti igru i mogu dozvoliti prednost, ali utakmica ne smije biti nastavljena nakon što je lopta izašla iz igre i momčad nema minimalna tri igrača.

Ukoliko propozicije natjecanja određuju kako svi igrači i zamjenski igrači moraju biti imenovani prije početnog udarca, a momčad započne utakmicu s manje od pet igrača, samo igrači i zamjenski igrači imenovani na popisu igrača mogu po svom dolasku sudjelovati u utakmici.

2. Broj zamjena i zamjenskih igrača

Tijekom utakmice dopušteno je izvršiti neograničen broj zamjena igrača.

Službena natjecanja

Najviše devet zamjenskih igrača može se koristiti u utakmici službenog natjecanja organiziranog u nadležnosti Fife, konfederacija ili zemalja članica. Propozicije natjecanja moraju odrediti koliko se zamjenskih igrača smije imenovati.

Ostale utakmice

U neslužbenim utakmicama nacionalnih A-reprezentacija može se koristiti najviše deset zamjenskih igrača.

U svim ostalim utakmicama može se imenovati i koristiti veći broj zamjenskih igrača pod uvjetom da:

- momčadi postignu dogovor o maksimalnom broju;
- suci budu o tome obaviješteni prije utakmice.

Ako suci nisu obaviješteni ili ako nije postignut dogovor prije utakmice, dopušteno je najviše deset zamjenskih igrača.

3. Predaja popisa igrača i zamjenskih igrača

Na svim utakmicama imena igrača i zamjenskih igrača moraju biti predložena sucima prije početka utakmice, bez obzira jesu li igrači i zamjenski igrači prisutni. Igrač ili zamjenski igrač čije ime nije predloženo sucima do tog trenutka ne smije sudjelovati u utakmici.

4. Postupak zamjene

Zamjena se može izvršiti u bilo kojem trenutku, bez obzira je li lopta u igri ili izvan igre, osim tijekom minute odmora. Pri zamjeni igrača zamjenskim igračem treba se pridržavati sljedećeg:

- Igrač koji će biti zamijenjen napušta teren za igru unutar zone zamjene igrača svoje momčadi, osim u skladu s Pravilima futsalske igre.
- Igrač koji će biti zamijenjen ne treba dobiti dopuštenje bilo kojeg suca kako bi napustio teren za igru.
- Suci ne moraju odobriti ulazak na teren za igru zamjenskog igrača.
- Zamjenski igrač ulazi na teren za igru samo nakon što je igrač kojeg mijenja napustio teren.
- Zamjenski igrač ulazi na teren za igru unutar zone zamjene igrača svoje momčadi.
- Zamjena je dovršena kada zamjenski igrač u potpunosti uđe na teren za igru unutar zone zamjene igrača svoje momčadi, nakon što je predao majicu zamjenskog igrača (*bib*) igraču kojeg mijenja,

osim ako je potonji morao napustiti teren za igru u drugoj zoni zbog bilo kojeg razloga u skladu s Pravilima futsalske igre. U tom slučaju zamjenski igrač predaje majicu zamjenskog igrača (*bib*) trećem sucu.

- U tom trenutku zamjenski igrač postaje igrač, a igrač koji je zamijenjen postaje zamjenski igrač.
- Pod određenim okolnostima, dopuštenje za provođenje postupka zamjene može biti odbijeno, primjerice ako zamjenski igrač ne nosi propisanu opremu.
- Zamjenski igrač koji nije dovršio postupak zamjene ne može nastaviti igru izvođenjem ubacivanja nogom, kaznenog udarca, slobodnog udarca, udarca iz kuta ili ubacivanja s vrata, ili primanjem spuštene lopte.
- Zamijenjeni igrač može ponovno sudjelovati u utakmici.
- Svi su zamjenski igrači u nadležnosti i ovlasti sudaca, bez obzira jesu li pozvani igrati ili ne.

5. Zagrijavanje

Istovremeno se smije zagrijavati najviše pet zamjenskih igrača po momčadi.

6. Zamjena vratara

- Bilo koji zamjenski igrač može zamijeniti mjesto s vratarem bez obavijesti sucima ili čekanja na zaustavljanje igre.
- Bilo koji igrač može zamijeniti mjesto s vratarem; međutim, taj igrač to mora učiniti dok je igra zaustavljena i mora obavijestiti suce prije same zamjene.
- Igrač ili zamjenski igrač koji mijenja vratara mora nositi vratarski dres sa svojim vlastitim brojem na leđima. Propozicije natjecanja

također mogu odrediti da igrač koji igra kao igrač-vratar („leteći“ vratar) mora nositi vratarski dres identične boje.

7. Prekršaji i sankcije

Ukoliko zamjenski igrač uđe na teren za igru prije nego što igrač kojeg mijenja izađe, ili ukoliko tijekom postupka zamjene zamjenski igrač uđe na teren za igru izvan zone zamjene igrača svoje momčadi:

- suci zaustavljaju igru (iako ne odmah ako mogu dozvoliti prednost);
- suci opominju zamjenskog igrača zbog kršenja postupka zamjene prilikom ulaska na teren za igru te upućuju zamjenskog igrača da napusti teren za igru.

Ukoliko su suci zaustavili igru, igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad. Ukoliko su taj zamjenski igrač ili njegova momčad također počinili dodatni prekršaj, igra se nastavlja u skladu s poglavljem Tumačenje i preporuke unutar Praktičnih smjernica za futsalske suce i ostale članove sudačkog tima, odnosno dijelom koji se odnosi na Pravilo 3.

Ukoliko je tijekom postupka zamjene igrač koji će biti zamijenjen napustio teren za igru izvan zone zamjene igrača svoje momčadi, zbog razloga koji nisu navedeni u Pravilima futsalske igre, suci zaustavljaju igru (iako ne odmah ako mogu dozvoliti prednost) i opominju igrača zbog kršenja postupka zamjene prilikom napuštanja terena za igru.

Ukoliko su suci zaustavili igru, igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad.

Za sve ostale prekršaje:

- odgovarajući igrači moraju biti opomenuti;
- utakmica se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad.

U posebnim slučajevima igra se nastavlja u skladu s poglavljem Tumačenje i preporuke unutar Praktičnih smjernica za futsalske suce i ostale članove sudačkog tima, odnosno dijelom koji se odnosi na Pravilo 3.

8. Isključeni igrači i zamjenski igrači

Igrač koji je isključen:

- prije predaje popisa igrača ne smije biti imenovan na popisu u bilo kojoj ulozi;
- nakon uvrštenja na popis igrača momčadi, a prije početka utakmice, može biti zamijenjen imenovanim zamjenskim igračem. Tog zamjenskog igrača ne može se zamijeniti.

Imenovani zamjenski igrač isključen prije ili poslije početnog udarca ne može biti zamijenjen.

Zamjenski igrač može zamijeniti igrača koji je isključen nakon početnog udarca te ulazi na teren za igru nakon dvije minute odigranog vremena po isključenju (tj. nakon što je njegovoj momčadi isteklo dvominutno smanjenje broja igrača), uz odobrenje mjeritelja vremena ili trećeg suca, osim ako je pogodak postignut prije isteka tog dvominutnog razdoblja. U tom slučaju primjenjuju se sljedeći propisi:

- Ukoliko igra pet igrača protiv četiri ili četiri protiv tri, a momčad s većim brojem igrača postigne pogodak, broj igrača momčadi s manje igrača može se povećati za jedan.
- Ukoliko obje momčadi igraju s tri ili četiri igrača, a postignut je pogodak, broj igrača ne povećava se u nijednoj momčadi sve dok ne istekne odgovarajuće dvominutno smanjenje broja igrača svake momčadi.
- Ukoliko igra pet igrača protiv tri, a momčad s pet igrača postigne pogodak, momčad s tri igrača može povećati broj igrača samo za jedan.
- Ukoliko momčad s manjim brojem igrača postigne pogodak, igra se nastavlja bez promjene broja igrača sve do isteka dvominutnog razdoblja, osim ako momčad s većim brojem igrača potom postigne pogodak unutar tog razdoblja.

9. Dodatne osobe na terenu za igru

Trener i drugo osoblje imenovano na popisu igrača nazivaju se službenim osobama. Bilo koja osoba neimenovana na popisu igrača kao igrač, zamjenski igrač ili službena osoba smatra se vanjskim čimbenikom.

Ukoliko službena osoba, zamjenski igrač (osim u slučaju postupka zamjene), isključeni igrač ili vanjski čimbenik uđu na teren za igru, sudac mora:

- zaustaviti igru samo ako postoji utjecaj na igru;
- ukloniti osobu u prekidu igre;
- poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere.

Ukoliko je igra zaustavljena, a ometanje igre je počinio:

- službena osoba, zamjenski igrač ili isključeni igrač, igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem;
- vanjski čimbenik, igra se nastavlja spuštanjem lopte.

Suci moraju prijaviti slučaj nadležnim tijelima.

10. Pogodak postignut s dodatnom osobom na terenu za igru

Ukoliko se lopta kreće prema vratima, a ometanje ne sprječava obrambenog igrača da igra loptom, pogodak se priznaje ako lopta uđe u vrata (čak i ako je postojao kontakt s loptom), osim ako je igru ometala momčad koja napada.

Ukoliko suci uvide da je dodatna osoba bila na terenu za igru u trenutku postizanja pogotka, a igra je potom nastavljena, pogodak ne može biti poništen.

Ukoliko je dodatna osoba još uvijek na terenu za igru, suci moraju:

- zaustaviti igru;
- pobrinuti se da dodatna osoba napusti teren;
- nastaviti igru spuštanjem lopte ili slobodnim udarcem, prema propisu.

Suci moraju prijaviti slučaj nadležnim tijelima.

Ukoliko suci nakon postignutog pogotka, a prije nastavka igre, uvide kako je na terenu za igru u trenutku postizanja pogotka bila dodatna osoba:

suci ne smiju priznati pogodak ako je dodatna osoba bila:

- igrač, zamjenski igrač, isključeni igrač ili službena osoba momčadi koja je postigla pogodak; igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta na kojemu se nalazila dodatna osoba;
- vanjski čimbenik koji je utjecao na igru skretanjem lopte u vrata ili sprječavanjem obrambenog igrača u namjeri igranja loptom; igra se nastavlja spuštanjem lopte.

suci moraju priznati pogodak ako je dodatna osoba bila:

- igrač, zamjenski igrač, isključeni igrač ili službena osoba momčadi koja je primila pogodak;
- vanjski čimbenik koji nije utjecao na igru.

U svakom slučaju, suci se moraju pobrinuti da dodatna osoba napusti teren za igru.

11. Nepropisni povratak na teren igrača izvan terena

Ukoliko igrač koji zahtijeva odobrenje jednog od sudaca za povratak na teren za igru to učini bez spomenutog odobrenja, suci moraju:

- zaustaviti igru (ne odmah ako igrač ne ometa igru ili člana sudačkog tima, ili ako može biti dozvoljena prednost);
- opomenuti igrača zbog ulaska na teren za igru bez odobrenja.

Ukoliko suci zaustave igru, igra mora biti nastavljena:

- izravnim slobodnim udarcem s mjesta na kojemu se dogodilo ometanje;

- neizravnim slobodnim udarcem ako nije bilo ometanja.

Igrač koji prijeđe graničnu crtu kao dio igračkih kretnji ne čini prekršaj.

12. Kapetan momčadi

Kapetan momčadi nema poseban status ili privilegije, ali ima određeni stupanj odgovornosti za ponašanje svoje momčadi.

OPREMA IGRAČA

Pravilo 4

PRAVILO 4 – OPREMA IGRAČA

1. Sigurnost

Igrač ne smije nositi ili koristiti opasnu opremu ili bilo kakav opasni predmet.

Zabranjeno je nošenje bilo kakvog nakita (ogrlice, prsteni, narukvice, naušnice, kožne vrpce, gumene vrpce, itd.). Nije dopuštena upotreba trake za prekrivanje nakita.

Prije početka utakmice, treba provjeriti igrače. Ukoliko igrač nosi ili koristi nedopuštenu/opasnu opremu ili nakit na terenu za igru, suci moraju naložiti igraču da:

- ukloni predmet;
- napusti teren za igru u idućem prekidu igre, ukoliko igrač nije u mogućnosti ili ne želi ukloniti predmet.

Igrač koji ne pristane ukloniti predmet ili ga ponovno stavi mora biti opomenut.

2. Obvezna oprema

Obvezna oprema igrača sastoji se od sljedećih pojedinačnih predmeta:

- majice s rukavima
- kratkih hlačica – vratar smije nositi i dugačke hlače
- čarapa – traka ili bilo koji materijal koji obavija vanjski dio čarape mora biti iste boje kao i dio čarape na koji se postavlja ili koji prekriva
- kostobrana - moraju biti izrađeni od prikladnog materijala kako bi osigurali potrebnu zaštitu te moraju biti prekriveni čarapama
- obuće

Igrač koji slučajno izgubi dio obuće ili kostobran mora ga zamijeniti što je prije moguće, a najkasnije kada lopta idući put izađe iz igre; ukoliko igrač prije toga postigne pogodak ili sudjeluje u postizanju pogotka igranjem loptom tijekom akcije, pogodak se priznaje.

3. Boje

- Dvije momčadi moraju nositi boje koje se razlikuju međusobno, ali i koje ih razlikuju od sudačkog tima.
- Svaki vratar mora nositi boje koje ga razlikuju od drugih igrača te sudačkog tima.
- Ukoliko su dresovi obojice vratara iste boje te niti jedan nema drugi dres, suci dopuštaju početak igre.

Podmajice moraju biti jednoboje i u boji glavne boje na rukavu majice ili s uzorkom/u bojama koji u potpunosti odgovara rukavu majice.

Podhlačice ili tajice moraju biti u boji glavne boje kratkih hlačica ili najnižeg dijela kratkih hlačica – igrači iste momčadi moraju nositi istu boju.

Propozicije natjecanja mogu obvezati osobe u tehničkom prostoru, osim zamjenskih igrača, na nošenje odjeće u različitoj boji od odjeće igrača i članova sudačkog tima.

4. Ostala oprema

Dopuštena je upotreba neopasne zaštitne opreme, primjerice za glavu, maske za lice te štitnika za koljena i ruke izrađenih od mekanog, laganog i podstavljenog materijala, kao i vratarskih kapa te sportskih naočala.

Majice zamjenskih igrača (*bib*)

Majica zamjenskog igrača mora se nositi preko dresa kako bi identificirala zamjenske igrače. Majica zamjenskog igrača mora biti različite boje od dresova obje momčadi te od majice zamjenskog igrača suparničke momčadi.

Pokrivala za glavu

Ukoliko se koristi pokrivalo za glavu (osim vratarskih kapa), ono mora biti:

- crne boje ili u boji glavne boje majice (pod uvjetom da igrači iste momčadi nose istu boju);
- u skladu s profesionalnim izgledom igračeve opreme;
- nepričvršćeno za majicu;
- neopasno za igrača koji ga nosi ili bilo kojeg drugog igrača (primjerice, zbog mehanizma kopčanja oko vrata);
- bez dijelova koji izbijaju iz površine (izbočenih elemenata).

Štitnici za koljena i ruke

Ukoliko se nose štitnici za koljena i ruke, moraju biti u boji glavne boje rukava na majici (štitnik za ruke) ili glavne boje kratkih hlačica/dugih hlača (štitnik za koljena) te ne smiju biti pretjerano izbočeni.

Ukoliko nije moguće uskladiti te boje, smiju se nositi crni ili bijeli štitnici uz rukave/kratke hlače (ili duge hlače, ako je primjenjivo) bilo koje boje. Ukoliko se koriste štitnici čija boja ne odgovara boji rukava/kratkih hlačica (ili dugih hlača), svi štitnici moraju biti iste boje (crne ili bijele).

Elektronička komunikacija

Igračima (uključujući zamjenske igrače i isključene igrače) nije dopušteno nošenje niti upotreba bilo kakvog oblika elektroničke ili komunikacijske opreme (osim ukoliko je dopuštena upotreba EPTS-a).

Upotreba elektroničke i komunikacijske opreme službenim je osobama momčadi dopuštena ukoliko je izravno povezana sa zdravljem ili sigurnošću igrača, ili u taktičko/trenerske svrhe, no isključivo se smije koristiti mala, prijenosna, ručna oprema (npr. mikrofoni, slušalice, mobilni/pametni telefon, pametni satovi, tablet, prijenosno računalo).

Službena osoba koja koristi neodobreni uređaj ili se zbog upotrebe elektroničke ili komunikacijske opreme ponaša na neprikladan način bit će udaljena iz tehničkog prostora.

Elektronički sustav mjerenja i praćenja (EPTS)

Ukoliko se na utakmicama službenih natjecanja u nadležnosti Fife, konfederacija ili nacionalnih saveza koristi nosiva tehnologija (WT) kao dio elektroničkog sustava mjerenja i praćenja (EPTS), organizator natjecanja mora osigurati da tehnologija pričvršćena na opremu igrača nije opasna te da ispunjava pripadajuće zahtjeve iz Fifinog Programa kvalitete za EPTS.

Ukoliko organizator utakmice ili natjecanja dobavlja EPTS tehnologiju tijekom utakmica službenog natjecanja, odgovornost je tog organizatora utakmice ili natjecanja osigurati su informacije i podaci preneseni s EPTS-a prema tehničkom prostoru pouzdani i točni.

Fifin Program kvalitete za EPTS podržava postupak odobrenja pouzdane i točne EPTS tehnologije za organizatore natjecanja.

5. Slogani, poruke, slike i oglašavanje

Na opremi se ne smiju prikazivati bilo kakvi politički, religijski ili osobni slogani, poruke ili slike. Igrači ne smiju otkrivati donji dio opreme koji prikazuje političke, religijske ili osobne slogane, poruke ili slike, ili bilo kakvo oglašavanje osim logotipa proizvođača. Bilo kakav prekršaj igrača i/ili momčadi sankcionirat će organizator natjecanja, nacionalni savez ili FIFA.

Načela

- Pravilo 4 primjenjuje se na svu opremu (uključujući odjeću) igrača i zamjenskih igrača; ta se načela također primjenjuju na sve službene osobe u tehničkom prostoru.
- Sljedeće je (obično) dopušteno:
  - igračev broj, ime, grb/logotip momčadi, slogani/oznake inicijativa koje promiču futsal, poštovanje i integritet, kao i bilo kakvo oglašavanje dopušteno prema propozicijama natjecanja ili propisima nacionalnog saveza, konfederacije ili Fife
  - podaci o utakmici: momčadi, datum, događaj/natjecanje, lokacija
- Dopušteni slogani, poruke ili slike trebali bi biti smješteni na prednji dio majice i/ili vrpcu oko ruke.
- U nekim slučajevima, slogan, poruka ili slika mogu se pojavljivati samo na kapetanskoj vrpici.

Tumačenje Pravila

Pri tumačenju dopustivosti pojedinih slogana, poruka ili slika, treba uzeti u obzir Pravilo 12 (Prekršaji i nesportsko ponašanje), koje zahtijeva da suci poduzmu mjere protiv igrača koji:

- koristi agresivan, uvredljiv ili pogrdan rječnik i/ili djeluje na takav način;
- djeluje na provokativan, podrugljiv ili potpaljiv način.

Nisu dopušteni nikakav slogan, poruka ili slika koji su obuhvaćeni bilo kojom od navedenih kategorija.

Dok se „religijsko“ i „osobno“ definira relativno lako, „političko“ je nejasnije, no nisu dopušteni slogani, poruke i slike povezani s:

- bilo kojom osobom, živom ili mrtvom (osim ukoliko je to dio službenog naziva natjecanja)
- bilo kojom lokalnom, regionalnom, nacionalnom ili međunarodnom političkom strankom/organizacijom/skupinom itd.
- bilo kojom lokalnom, regionalnom ili nacionalnom vladom ili bilo kojom pripadajućem odjelu, uredu ili funkciji
- bilo kojom diskriminirajućom organizacijom
- bilo kojom organizacijom čiji ciljevi/djelovanje vjerojatno mogu uvrijediti značajan broj ljudi
- bilo kojim pojedinačnim političkim činom/događajem

Pri prisjećanju na značajan nacionalni ili međunarodni događaj, treba pažljivo razmotriti osjetljivost suparničke momčadi (uključujući navijače) te šire javnosti.

Propozicije natjecanja mogu sadržavati daljnja ograničenja, posebno u odnosu na veličinu, brojnost i poziciju dopuštenih slogana, poruka i slika. Preporuča se razriješiti sve sporove vezane uz slogane, poruke i slike prije održavanja utakmice/natjecanja.

6. Prekršaji i sankcije

Za bilo kakvo kršenje ovog Pravila koje ne uključuje opasnu opremu, igra ne treba biti zaustavljena, a igrač:

- dobiva nalog sudaca da napusti teren za igru kako bi popravio opremu;
- napušta teren za igru u prekidu igre, osim ako je već popravio opremu.

Igrač koji je napustio teren za igru kako bi popravio ili zamijenio opremu:

- mora proći provjeru opreme kod člana sudačkog tima prije nego što dobije dopuštenje za povratak na teren;
- smije se vratiti tek uz sučevo dopuštenje.

U takvom slučaju, igrač koji se vratio na teren za igru bez sučevog dopuštenja mora biti opomenut, a ako je igra zaustavljena radi pokazivanja opomene, dosuđuje se neizravni slobodni udarac. Međutim, ukoliko je došlo do ometanja igre, dosuđuje se izravni slobodni udarac na mjestu ometanja (ili kazneni udarac, ako se ometanje dogodilo unutar kaznenog prostora).

7. Brojevi igrača

Propozicije natjecanja moraju odrediti sustav brojeva igrača, koji je obično u rasponu od 1 do 15, pri čemu je broj 1 rezerviran za vratara.

Organizator natjecanja mora voditi računa da je sucima vrlo teško i neprikladno znakom pokazivati brojeve veće od 15.

Broj svakog igrača mora biti vidljiv na leđima i razlikovati se od glavne boje majice. Organizator natjecanja mora odrediti veličinu brojeva i moguću obvezu njihovog postavljanja na majice, kao i prisutnost/veličinu drugih elemenata osnovne opreme igrača.

SUCI

Pravilo 5

PRAVILO 5 – SUCI

1. Ovlaсти sudaca

Svaku utakmicu nadziru dva suca – sudac i drugi sudac – koji imaju pune ovlasti provoditi Pravila futsalske igre vezana za utakmicu.

2. Odluke sudaca

Odluke sudaca o činjenicama vezanima uz igru, uključujući i odluku o postizanju pogotka te konačnom ishodu utakmice, konačne su. Odluke sudaca i ostalih članova sudačkog tima, moraju se uvijek poštovati.

Suci ne mogu promijeniti svoju odluku o nastavku igre ako shvate da nije ispravna ili prema upozorenju drugog člana sudačkog tima ukoliko je igra po prekidu nastavljena ili su suci označili kraj prvog ili drugog poluvremena (uključujući produžetke) te napustili teren za igru i njegovo okruženje nakon zvučnog znaka mjeritelja vremena, ili su prekinuli utakmicu.

Jedan od pomoćnih sudaca ponekad može pokazati/dojaviti prekršaj za žuti/crveni karton, a suci to ne vide ili ne čuju prije nastavka igre. Suci tada još uvijek mogu poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere, ali ne primjenjuju nastavak igre povezan s prekršajem.

Odluke suca prevladavaju nad odlukama drugog suca u svakoj situaciji u kojoj suci nisu u suglasnosti.

U slučaju pretjeranog ometanja ili nepriličnog ponašanja, sudac će drugog suca ili drugog člana sudačkog tima razriješiti dužnosti, dogovoriti njihovu zamjenu te izvijestiti nadležna tijela.

3. Prava i dužnosti

Suci:

- provode Pravila futsalske igre;
- nadziru utakmicu u suradnji s drugim članovima sudačkog tima, ako je to primjenjivo;
- osiguravaju da svaka lopta ispunjava zahtjeve navedene u Pravilu 2;
- osiguravaju da oprema igrača ispunjava zahtjeve navedene u Pravilu 4;
- vode bilješke o incidentima tijekom utakmice;
- zaustavljaju utakmicu, po vlastitom nahođenju, za bilo kakvo kršenje Pravila futsalske igre;
- zaustavljaju, privremeno ili trajno prekidaju utakmicu u slučaju bilo kojeg drugog razloga, poput vanjskog utjecaja, primjerice ako:
  - osvjetljenje reflektorima nije dostatno;
  - gledatelj baci/udari predmet koji pogodi člana sudačkog tima, igrača ili službenu osobu; tada sudac može dopustiti nastavak utakmice ili zaustaviti, privremeno ili trajno prekinuti utakmicu, ovisno o ozbiljnosti incidenta;
  - gledatelj zviždi zviždalkom koja ometa igru – igra se zaustavlja i nastavlja spuštanjem lopte;
  - u teren za igru tijekom utakmice uđe dodatna lopta, drugi predmet ili životinja - tada suci moraju:
    - zaustaviti igru (i nastaviti je spuštanjem lopte) samo ako ometa igru, osim ako lopta ide u vrata i vanjski utjecaj ne onemogućava obrambenog igrača da igra loptom; u takvim se slučajevima pogodak priznaje ako lopta uđe u vrata (čak i ako je postojao kontakt s loptom), osim ako je igru ometala momčad koja napada;
    - dopustiti nastavak igre ako navedeno ne ometa igru te osigurati uklanjanje u prvoj sljedećoj prilici.
- zaustavljaju igru ako je, po njihovom mišljenju, igrač teže ozlijeđen te osiguravaju da taj igrač bude iznesen s terena za igru. Ozlijeđenom igraču,

uključujući vratara, ne smije biti pružena pomoć na terenu za igru i smije se vratiti tek po nastavku igre; na teren ponovno mora ući iz zone zamjene igrača svoje momčadi. Od zahtjeva za napuštanjem terena za igru izuzeti su sljedeći slučajevi:

- sudar igrača iste momčadi koji zahtijeva neodgovorni liječnički pregled;
  - teška ozljeda;
  - ozljeda igrača kao posljedica fizičkog prekršaja zbog kojega je počinitelj opomenut ili isključen (preoštar ili težak prekršaj), pod uvjetom da igraču bude brzo pružena pomoć;
  - dosuđen je kazneni udarac, a ozlijeđeni će igrač biti izvođač;
  - dosuđen je kazneni udarac, a ozlijeđeni će igrač biti vratar;
- osiguravaju da bilo koji igrač koji krvari napusti teren za igru. Igrač se može vratiti isključivo nakon sudačkog znaka, a suci moraju biti zadovoljni prestankom krvarenja i izostankom krvi na opremi;
  - osiguravaju da, ako su suci dopustili liječnicima i/ili nositeljima nosila ulazak na teren za igru, igrač napusti teren za igru na nosilima ili na nogama. Igrač koji se ne ponaša u skladu s time mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja;
  - pokazuju odgovarajući žuti ili crveni karton, ako su odlučili opomenuti ili isključiti igrača koji je ozlijeđen te mora napustiti teren za igru radi pružanja pomoći, prije njegovog napuštanja terena za igru;
  - nastavljaju igru spuštanjem lopte po prekidu igre, ako igra nije bila zaustavljena iz drugog razloga, ili ako igračeva ozljeda nije posljedica kršenja Pravila;
  - dopuštaju nastavak igre dok lopta ne izađe iz igre ako je igrač, prema njihovom mišljenju, samo lakše ozlijeđen;
  - dopuštaju nastavak igre kada momčad protiv koje je prekršaj počinjen ima koristi od dozvoljene prednosti te sankcioniraju prvotni prekršaj ako se očekivana prednost ne iskoristi u tom trenutku ili unutar sljedećih nekoliko sekundi;
  - kažnjavaju teži prekršaj u slučaju da se istovremeno dogodi više prekršaja;

- poduzimaju disciplinske mjere protiv igrača koji su počinili prekršaje za opomenu i isključenje. Nisu obvezni poduzeti disciplinske mjere u istom trenutku, no moraju to učiniti čim lopta izađe izvan igre;
- poduzimaju mjere protiv službenih osoba koje se ne ponašaju na odgovoran način i upozoravaju ih, opominju ili isključuju s terena za igru i neposrednog okruženja, uključujući tehnički prostor. Ukoliko službena osoba koja je počinila prekršaj ne može biti identificirana, sankcioniran će biti glavni trener u tehničkom prostoru. Član liječničke službe koji počinio prekršaj za isključenje može ostati na klupi ukoliko momčad nema drugo liječničko osoblje te smije djelovati ukoliko igrač zahtijeva liječničku pomoć;
- donose odluke prema savjetima ostalih članova sudačkog tima o incidentima koje nisu vidjeli;
- ne dopuštaju neovlaštenim osobama ulazak na teren za igru;
- označavaju nastavak igre po zaustavljanju igre;
- daju znakove opisane u poglavlju Znakovi suca i ostalih članova sudačkog tima;
- zauzimaju poziciju na terenu i oko njega prema opisima u odgovarajućim poglavljima Praktičnih smjernica za futsalske suce i ostale članove sudačkog tima, kada se od njih to traži;
- podnose nadležnim tijelima izvješće o utakmici, koje uključuje podatke o svim disciplinskim mjerama protiv igrača i/ili službenih osoba te bilo kojem drugom incidentu koji se dogodio prije, tijekom ili poslije utakmice.

Sudac:

- djeluje kao mjeritelj vremena i treći sudac u slučaju da ta dva člana sudačkog tima nisu prisutna;
- privremeno ili trajno prekida utakmicu, po vlastitom nahođenju, za bilo kakvo kršenje Pravila futsalske igre;
- privremeno ili trajno prekida utakmicu zbog bilo kakvog vanjskog utjecaja.

Drugi sudac:

- mijenja suca koji je ozlijeđen ili nije u mogućnosti nastaviti utakmicu.

4. Odgovornost sudačkog tima

Suci (ili ako je primjenjivo, ostali članovi sudačkog tima) nisu odgovorni za:

- bilo kakvu ozljedu igrača, službene osobe ili gledatelja;
- bilo kakvu imovinsku štetu;
- bilo koji drugi gubitak bilo kojeg pojedinca, kluba, tvrtke, saveza ili drugog tijela, a koji proizlazi ili može proizlaziti iz odluke koju suci mogu donijeti prema Pravilima futsalske igre ili u skladu s normalnim postupcima potrebnima za održavanje, odigravanje i kontroliranje utakmice.

Takve odluke mogu uključivati odluku:

- da stanje terena za igru ili okolnih područja te vremenski uvjeti ne omogućavaju održavanje utakmice;
- o prekidu utakmice iz bilo kojeg razloga;
- o prikladnosti lopte, opreme i drugih potrepština koje se koriste tijekom utakmice;
- o zaustavljanju ili nastavku igre zbog ometajućeg utjecaja gledatelja ili bilo kojeg drugog problema na područjima za gledatelje;
- o zaustavljanju ili nastavku igre kako bi se omogućilo da se ozlijeđeni igrač iznese izvan terena za igru kako bi mu se pružila pomoć;
- o zahtjevu da se ozlijeđenog igrača iznese s terena za igru kako bi mu se pružila pomoć (osim u slučaju ranije navedenih izuzetaka);
- da igračima dopusti ili zabrani nošenje određene odjeće ili opreme;
- da dopusti ili zabrani (ovisno o ovlastima) bilo kojoj osobi (uključujući službene osobe, djelatnike na mjestu odigravanja, pripadnike službe sigurnosti, fotografe ili druge predstavnike medija) boravak u blizini terena za igru;
- bilo koju drugu odluku u skladu s Pravilima futsalske igre ili usklađenu s vlastitim dužnostima unutar pravila Fife, konfederacije, zemlje članice ili s propozicijama ili propisima natjecanja prema kojima se utakmica igra.

5. Međunarodne utakmice

Drugi je sudac obavezan za međunarodne utakmice.

6. Oprema sudaca

Obavezna oprema

Suci moraju imati sljedeću opremu:

- najmanje jednu zviždaljku
- crvene i žute kartone
- bilježnicu (ili drugo sredstvo za vođenje bilješki o utakmici)
- najmanje jedan ručni sat

Ostala oprema

Sucu može biti dopušteno koristiti:

- opremu za komunikaciju s drugim članovima sudačkog tima – slušalice, itd.;
- EPTS ili drugu opremu za praćenje tjelesne spremne.

Sucima je zabranjeno nošenje bilo koje druge elektroničke opreme, uključujući kamere.

Sucima i drugim članovima sudačkog tima zabranjeno je i nošenje nakita (iako je sucu dopušteno nošenje ručnog sata ili sličnog uređaja za mjerenje vremena, ukoliko nije prisutan mjeritelj vremena).

7. Video-podrška

Upotreba video-podrške dopuštena je samo kada su organizatori utakmice/natjecanja ispunili sve zahtjeve za korištenje protokola video-podrške i uvođenje sustava (unutar okvira Fife) te primili pisano dopuštenje Fife.

Suci koriste video-podršku kada glavni trener momčadi (ili, u njegovom odsustvu, druga određena službena osoba) ospori sudačku odluku koja se odnosi na:

- Pogodak/Nema pogodak
- Kazneni udarac/Nema kaznenog udarca
- Izravni crveni karton
- Pogrešni identitet

Osim toga, video-podrška može se koristiti prema nahođenju sudaca, ukoliko postoji neslaganje između dvojice sudaca oko incidenta u jednoj od navedenih kategorija.

Video-podrška također se može koristiti prema nahođenju sudaca u sljedećim situacijama:

- Ukoliko kronometar ne radi na ispravan način
- Ukoliko mjeritelj vremena neispravno pokrene/zaustavi kronometar, u skladu s odredbama Pravila 6 i 7
- Radi provjere je li postignut pogodak
- Kako bi se potvrdilo je li lopta ušla u vrata prije zvučnog znaka na kraju poluvremena

Video-podrška uključuje jedan ili više pregleda snimke incidenta. Suci će izravno pregledati snimku te će sudac donijeti konačnu odluku. Prvotna se odluka ne mijenja osim ako snimka pokaže da je počinjena „jasna i očigledna podrška“ ili se dogodio „ozbiljan propušteni incident“.

**OSTALI ČLANOVI
SUDAČKOG TIMA**

Pravilo 6

PRAVILO 6 – OSTALI ČLANOVI SUDAČKOG TIMA

1. Pomoćni suci

Na utakmicama mogu biti imenovana dva pomoćna suca (treći sudac i mjeritelj vremena) koji moraju izvršavati svoje dužnosti u skladu s Pravilima futsalske igre. Pozicionirani su izvan terena za igru, uz središnju crtu na istoj strani na kojoj se nalaze zone zamjene igrača. Mjeritelj vremena ostaje sjediti za svojim stolom, dok treći sudac može izvršavati svoje dužnosti sjedeći ili stojeći.

Mjeritelj vremena i treći sudac opremljeni su odgovarajućim kronometrom i opremom nužnom za bilježenje akumuliranih prekršaja, što nabavlja savez ili klub u čijoj se nadležnosti odigrava utakmica.

Kako bi ispravno izvršavali svoje dužnosti, na raspolaganju imaju stol za mjeritelja vremena.

2. Prava i dužnosti

Treći sudac:

- pomaže sucima i mjeritelju vremena;
- vodi bilješke o igračima koji sudjeluju u utakmici;
- prati zamjenu lopti na zahtjev sudaca;
- provjerava opremu zamjenskih igrača prije nego uđu na teren za igru;
- bilježi brojeve igrača koji postignu pogodak;
- obavještava suce na terenu o bilo kojem prekršaju ili nesportskom ponašanju bilo kojeg sudionika utakmice, što suci mogu i ne moraju razmotriti;
- obavještava mjeritelja vremena o zahtjevu za minutom odmora, kada ga podnese službena osoba;
- daje obvezni znak za minutu odmora nakon zvučnog znaka mjeritelja vremena, kako bi obavijestio suce i momčadi da je minuta odmora odobrena;
- vodi bilješke o zahtjevima za minutom odmora;

- vodi bilješke o akumuliranim prekršajima svake momčadi, koje označavaju suci u svakom razdoblju utakmice;
- daje obvezni znak da je jedna momčad počinila pet akumuliranih prekršaja u jednom razdoblju utakmice;
- postavlja jasno vidljiv znak na stol mjeritelja vremena kako bi naznačio da je momčad počinila pet akumuliranih prekršaja u jednom razdoblju utakmice;
- bilježi imena i brojeve svih igrača koji su opomenuti ili isključeni;
- predaje dokument službenim osobama svake momčadi prije početka svakog razdoblja utakmice, kojim se podnosi zahtjev za minutom odmora, te prikuplja te dokumente na kraju svakog razdoblja utakmice ako minute odmora nisu zatražene;

For the Game. For the World.

TIMEOUT
TEMPS MORT
TIEMPO MUERTO
AUSZEIT
(MINUTA ODMORA)

- predaje dokument službenim osobama svake momčadi koji naznačuje kada na teren za igru može ući zamjenski igrač koji mijenja isključenog igrača;

For the Game. For the World.

THE SUBSTITUTE MAY ENTER THE PITCH
WHEN THERE IS/ARE ____ MINUTE(S) AND
____ SECOND(S) ON THE CHRONOMETER
LEFT BEFORE THE END OF THE ____ PERIOD.

LE JOUEUR SUBSTITUT POURRA ENTRER
DANS LE TERRAIN DE JEU QUAND LE
CHRONOMÈTRE INDIQUERA ____
MINUTE(S) ET ____ SECONDE(S) ____ POUR
FINIR LA ____ PÉRIODE.

EL JUGADOR SUSTITUTO PODRÁ ENTRAR EN
LA SUPERFICIE DE JUEGO CUANDO EL
CRONÓMETRO ESTÉ EN EL MINUTO ____ Y
SEGUNDOS ____ PARA FINALIZAR EL ____
PERIODO.

DER ERSATZSPIELER KANN DAS SPIELFELD
BETRETEN, WENN AUF DER ZEITMESSUNG
NOCH ____ MINUTE(N) UND ____
SEKUNDE(N) FEHLEN, UM DIE ____ PERIODE
ZU BEENDEN.

(ZAMJENSKI IGRAČ MOŽE UĆI NA TEREN
KADA NA SATU BUDE ____ MINUTA I
____ SEKUNDI DO ISTEKA ____
POLUVREMENA.)

- pod nadzorom sudaca, provjerava ponovni ulazak na teren igrača koji je izašao popraviti svoju opremu;
- pod nadzorom sudaca, provjerava ponovni ulazak na teren igrača koji je izašao zbog bilo kakve ozljede;
- daje znak sucima kada je počinjena očigledna pogreška pri opominjanju ili isključenju igrača, ili je izvan njihovog vidokruga počinjen nasilni potez. U svim slučajevima suci odlučuju o bilo kojoj činjenici vezanoj uz igru;
- nadzire ponašanje osoba smještenih u tehničkom prostoru i na klupama te obavještava suce o bilo kakvom neprimjerenom ponašanju;

- vodi bilješke o zaustavljanju igre zbog vanjskih utjecaja i razlozima zaustavljanja igre;
- pomaže sucima obavještavajući ih o bilo kakvim važnim informacijama vezanim za utakmicu;
- zauzima poziciju na terenu za igru prema uputama u odgovarajućim poglavljima Praktičnih smjernica za futsalske suce i ostale članove sudačkog tima, kada se od njega to traži;
- mijenja drugog suca u slučaju njegove ozljede ili nemogućnosti da nastavi utakmicu.

Mjeritelj vremena:

Osigurava da je trajanje utakmice usklađeno s propisima Pravila 7:

- uključivanjem kronometra nakon ispravno izvedenog početnog udarca u svakom razdoblju igre;
- zaustavljanjem kronometra kada je lopta izvan igre;
- ponovnim uključivanjem kronometra nakon ispravno izvedenog nastavka igre – ubacivanja nogom, ubacivanja s vrata, udarca iz kuta, početnog udarca, slobodnog udarca, kaznenog udarca ili spuštene lopte;
- zaustavljanjem kronometra nakon postignutog pogotka, dosuđenog slobodnog ili kaznenog udarca, ili nakon ozljede igrača;
- zaustavljanjem kronometra na zahtjev sudaca u bilo kojem trenutku;
- bilježenjem pogodaka, akumuliranih prekršaja i razdoblja igre na javnom semaforu, ukoliko takav semafor postoji;
- označavanjem momčadskog zahtjeva za minutom odmora zviždukom ili zvučnim znakom koji se razlikuje od sučevog, nakon primitka informacije o zahtjevu za minutom odmora od trećeg suca ili jednog od sudaca na terenu;
- mjerenjem jedne minute tijekom minute odmora;
- označavanjem kraja minute odmora zviždukom ili zvučnim znakom koji se razlikuje od sučevog;

- označavanjem petog akumuliranog prekršaja momčadi zviždukom ili zvučnim znakom koji se razlikuje od sučevog, nakon primitka informacije od trećeg suca;
- mjerenjem dvije minute momčadskog smanjenja broja igrača;
- označavanjem kraja prvog poluvremena, kraja utakmice ili kraja produžetka, ukoliko se igraju produžeci, zviždukom ili zvučnim znakom koji se razlikuje od sučevog;
- zauzimanjem pozicije na terenu za igru prema uputama u odgovarajućim poglavljima Praktičnih smjernica za futsalske suce i ostale članove sudačkog tima;
- izvršavanjem određenih dužnosti trećeg suca u slučaju njegovog izostanka, ukoliko pričuveni pomoćni sudac nije imenovan;
- pružanjem bilo koje druge odgovarajuće informacije vezane uz utakmicu.

3. Međunarodne utakmice

Za međunarodne je utakmice obvezna prisutnost trećeg suca i mjeritelja vremena.

Na međunarodnim utakmicama korišteni kronometar mora sadržavati sve nužne funkcije (precizno mjerenje vremena i uređaj za mjerenje jednog ili više dvominutnog smanjenja broja igrača istovremeno, nadzor akumuliranih prekršaja svake momčadi tijekom svakog razdoblja igre).

4. Pričuveni pomoćni sudac (RAR)

Pričuveni pomoćni sudac može biti imenovan u skladu s propozicijama natjecanja. Njegova uloga i dužnosti moraju biti u skladu s propisima navedenima u Pravilima futsalske igre.

Pričuvni pomoćni sudac:

- mijenja trećeg suca ukoliko bilo koji od sudaca ili treći sudac nije u mogućnosti započeti ili nastaviti suditi utakmicu, a ukoliko je potrebno može zamijeniti i mjeritelja vremena;
- pomaže sucima i trećem sucu u svakom trenutku, uključujući i obavljanje bilo koje administrativne dužnosti prije, tijekom i poslije utakmice, prema zahtjevu sudaca;
- poslije utakmice nadležnim tijelima podnosi izvješće o bilo kojem obliku nesportskog ponašanja ili bilo kojem drugom incidentu koji se dogodio izvan vidokruga sudaca te savjetuje suce o izradi bilo kojeg izvješća;
- bilježi sve incidente koji se događaju prije, tijekom i poslije utakmice;
- nosi pričuvni, ručni kronometar, ukoliko bude potreban zbog bilo kakvog incidenta;
- zauzima poziciju u blizini mjeritelja vremena kako bi mogao pomagati sucima i trećem sucu pružanjem bilo koje odgovarajuće informacije vezane uz utakmicu.

TRAJANJE UTAKMICE

Pravilo 7

PRAVILO 7 – TRAJANJE UTAKMICE

1. Razdoblja igre

Utakmica se sastoji od dva jednaka vremenska razdoblja u trajanju po 20 minuta igre, koja mogu biti skraćena samo ukoliko to propozicije natjecanja dopuštaju.

2. Završetak razdoblja igre

Mjeritelj vremena označava kraj svakog 20-minutnog razdoblja (i razdoblja produžetaka) zvučnim znakom.

- Razdoblje igre završava zvučnim znakom, čak i ako suci ne označe kraj zviždaljkom.
- Ukoliko je na kraju razdoblja igre dosuđen slobodni udarac nakon šestog akumuliranog prekršaja ili kazneni udarac, smatra se da je razdoblje igre završeno nakon izvođenja izravnog slobodnog udarca ili kaznenog udarca. Oba se udarca smatraju dovršenima, nakon što lopta bude u igri, kada se dogodi jedna od sljedećih situacija:
  - lopta se prestane kretati ili izađe iz igre;
  - loptom igra bilo koji igrač (uključujući izvođača) osim vratara momčadi koja se brani;
  - suci zaustave igru zbog prekršaja izvođača ili njegovog suigrača.

Ukoliko igrač momčadi koja se brani počinii prekršaj prije nego što udarac bude dovršen, suci nastavljaju igru ponavljanjem udarca, ili dosuđivanjem novog izravnog slobodnog udarca nakon šestog akumuliranog prekršaja ili kaznenog udarca, u skladu s Pravilima futsalske igre.

- Pogodak postignut u skladu s Pravilima 1 i 10, ali po završetku razdoblja igre – prema zvučnom znaku mjeritelja vremena – bit će priznat samo u gore navedenim situacijama.

U bilo kojem drugom slučaju, razdoblja igre neće biti produžena.

3. Minuta odmora

Momčadi imaju pravo na jednu minutu odmora u svakom poluvremenu.

Primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- Službene osobe ovlaštene su predati zahtjev za minutom odmora trećem sucu ili mjeritelju vremena ukoliko treći sudac nije prisutan, koristeći predviđeni dokument.
- Mjeritelj vremena odobrava minutu odmora kada je momčad koja je predala zahtjev u posjedu lopte, a lopta je izvan igre, koristeći zvižduk ili zvučni znak koji se razlikuje od sučevog.
- Tijekom minute odmora:
  - igrači mogu ostati na terenu ili izvan njega. Kako bi se osvježili pićem, igrači moraju izaći izvan terena za igru;
  - zamjenski igrači moraju ostati izvan terena za igru;
  - službenim osobama nije dopušteno davati upute na terenu za igru.
- Zamjene se mogu izvršiti isključivo nakon zvižduka ili zvučnog znaka za završetak minute odmora.
- Momčad koja ne zatraži minutu odmora u prvom poluvremenu utakmice i dalje ima pravo samo na jednu minutu odmora u drugom poluvremenu.
- Ukoliko nisu prisutni ni treći sudac niti mjeritelj vremena, službena osoba može zatražiti minutu odmora kod sudaca.
- Tijekom produžetaka, ukoliko se igraju, minute odmora nisu dopuštene.

4. Odmor između poluvremena

Igrači imaju pravo na odmor između poluvremena, koje ne može trajati duže od 15 minuta. Ukoliko se igraju produžeci, nema odmora između dva razdoblja igre; momčadi jednostavno zamijene polovice terena za igru, a službene osobe i zamjenski igrači zamijene klupe. Međutim, u poluvremenu produžetaka dopušten je kratki prekid za osvježanje pićem (koji ne bi trebao trajati duže od jedne minute).

Propozicije natjecanja moraju odrediti trajanje poluvremena, koje smije biti promijenjeno samo uz odobrenje sudaca.

5. Prekinuta utakmica

Prekinuta utakmica bit će ponovno odigrana, osim ako propozicije natjecanja ili organizator odrede drugačije.

POČETAK I NASTAVAK IGRE

Pravilo 8

PRAVILO 8 – POČETAK I NASTAVAK IGRE

Početni udarac započinje oba poluvremena utakmice i oba razdoblja produžetaka te nastavlja igru nakon postignutog pogotka. Slobodni udarci (izravni ili neizravni), kazneni udarci, ubacivanja nogom, ubacivanja s vrata i udarci iz kuta ostali su načini nastavka igre.

Spuštanjem lopte nastavlja se igra kada je suci zaustave, a Pravila ne zahtijevaju jedan od ranije navedenih načina nastavka igre.

Ukoliko se prekršaj dogodi kada lopta nije u igri, to ne mijenja način nastavka igre.

1. Početni udarac

Postupak

- Sudac baca novčić i momčad koja pobijedi u bacanju novčića odlučuje hoće li izvesti početni udarac u prvom ili drugom poluvremenu.
- Osim ako je u propozicijama natjecanja drugačije navedeno, domaća momčad bira na koja će vrata napadati u prvom poluvremenu
- Momčad koja nije izvela početni udarac u prvom poluvremenu izvodi početni udarac u drugom poluvremenu.
- Na početku drugog poluvremena momčadi mijenjaju strane i napadaju na suprotna vrata.
- Na poluvremenu momčadi mijenjaju klupe kako bi klupa svake momčadi bila na obrambenoj polovici terena za igru.
- Nakon što momčad postigne pogodak, suparnička momčad izvodi početni udarac.

Pri izvođenju početnog udarca:

- Svi igrači, osim igrača koji izvodi početni udarac, moraju biti na vlastitoj polovici terena za igru.
- Igrači suparničke momčadi moraju biti udaljeni najmanje 3 m od lopte, sve dok ona ne bude u igri.
- Lopta mora nepomično stajati na oznaci središta terena za igru.
- Sudac na strani terena za igru gdje se nalaze klupe zviždukom daje znak da se smije izvesti početni udarac.
- Lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta.
- Pogodak suparničkoj momčadi može biti postignut izravno iz početnog udarca; ukoliko lopta izravno uđe u vrata igrača koji izvodi početni udarac, dosuđuje se udarac iz kuta za suparničku momčad.

Prekršaji i sankcije

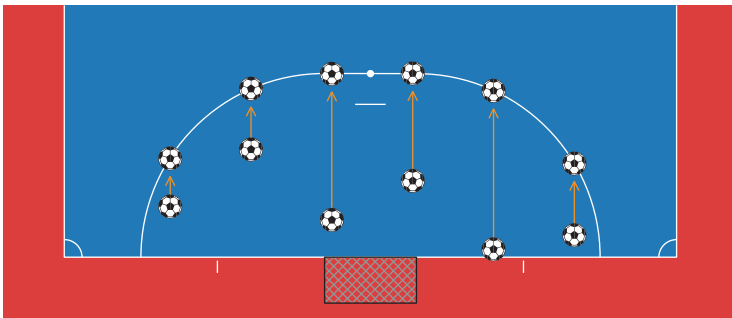
- Ukoliko igrač koji je izveo početni udarac ponovno dodirne loptu prije nego je lopta dodirnula nekog drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac, ili izravni slobodni udarac za prekršaj igranja rukom.

U slučaju bilo kojeg drugog kršenja postupka izvođenja početnog udarca, početni će udarac biti ponovljen.

2. Spuštanje lopte

Postupak

- Sudac spušta loptu za jednog igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu, na mjestu na kojemu se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre, ili na mjestu gdje je posljednje dodirnula igrača, vanjskog čimbenika ili člana sudačkog tima, osim ukoliko je to mjesto u kaznenom prostoru momčadi koja se brani, a loptu je posljednje dodirnula momčad koja napada. U tom slučaju, lopta se spušta za igrača momčadi koja napada, na crti kaznenog prostora, u točki koja je najbliža mjestu gdje se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre, ili mjestu gdje je posljednje dodirnula igrača, vanjskog čimbenika ili člana sudačkog tima, prateći zamišljenu liniju paralelnu s uzdužnom crtom.

- Svi drugi igrači (iz obje momčadi) moraju biti udaljeni najmanje 2 m od lopte sve dok lopta ne bude u igri.
- Lopta je u igri kada dotakne tlo, nakon čega bilo koji igrač iz obje momčadi može igrati loptom.

Prekršaji i sankcije

- Spuštanje lopte bit će ponovljeno ukoliko lopta:
  - dodirne igrača prije nego dodirne tlo;
  - napusti teren za igru nakon što dodirne tlo, bez dodirivanja igrača.

- Ukoliko spuštена lopta uđe u vrata, a da je pritom nisu dodirnula barem dvojica igrača, igra se nastavlja:
  - ubacivanjem s vrata ako uđe u suparnička vrata;
  - udarcem iz kuta ako uđe u vrata igrača kojemu je lopta spuštена.

Međutim, ukoliko spuštена lopta uđe u bilo koja vrata, a da je pritom nisu dodirnula barem dvojica igrača zbog okolnosti izvan kontrole momčadi kojoj je lopta spuštена (poput uvjeta u objektu ili nepropisnog spuštanja lopte), spuštanje lopte treba ponoviti.

LOPTA U IGRI I IZVAN NJE

Pravilo 9

PRAVILO 9 – LOPTA U IGRI I IZVAN IGRE

1. Lopta izvan igre

Lopta je izvan igre kada:

- u cijelosti prijeđe poprečnu ili uzdužnu crtu, na tlu ili u zraku;
- suci zaustave igru;
- udari u strop;

Lopta je izvan igre i kada dodirne člana sudačkog tima, ostane na terenu za igru i:

- * momčad započne obećavajući napad; ili
- * lopta izravno uđe u vrata; ili
- * se promijeni momčad u posjedu lopte.

U sva tri slučaja kada lopta dodirne člana sudačkog tima, igra se nastavlja spuštanjem lopte.

2. Lopta u igri

Lopta je u igri u bilo kojem drugom trenutku kada dodirne bilo kojeg člana sudačkog tima, kao i kada se odbije od stupa vrata ili grede te ostane na terenu za igru.

3. Zatvoreni teren za igru

Minimalna visina stropa bit će određena propozicijama natjecanja.

Ukoliko lopta udari u strop dok je u igri, utakmica se nastavlja ubacivanjem nogom, koje izvodi suparnička momčad od one koja je zadnja dodirnula loptu. Ubacivanje nogom izvodi se s točke na uzdužnoj crti koja je najbliža mjestu na tlu iznad kojega je lopta udarila u strop.

**ODREĐIVANJE ISHODA
UTAKMICE**

Pravilo 10

PRAVILO 10 – ODREĐIVANJE ISHODA UTAKMICE

1. Postizanje pogotka

Pogodak je postignut kada lopta u cijelosti prijeđe poprečnu crtu između stupova vrata i ispod grede, pod uvjetom da momčad koja postiže pogodak nije počinila nikakav prekršaj.

Ukoliko obrambeni igrač (uključujući vratara) pomakne ili prevrne vrata, slučajno ili namjerno, a suci potvrde da je lopta prešla poprečnu crtu te bi ušla u vrata između normalne pozicije stupova vrata (kako je propisano u Pravilu 1), suci će priznati pogodak. Ukoliko su vrata pomaknuta ili prevrnuta namjerno, suci će opomenuti igrača koji je počinio prekršaj.

Ukoliko vrata pomakne ili prevrne igrač momčadi koja napada, uključujući i vratara, suci će poništiti pogodak. Ukoliko je taj potez bio namjeran, igrač mora biti opomenut.

Ukoliko vratar baci loptu izravno u suparnička vrata, dosuđuje se ubacivanje s vrata, osim ako domaća pravila zabranjuju bacanje lopte izravno preko središnje crte u utakmicama mlađih kategorija, veterana, osoba s invaliditetom i/ili futsala na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija). U tom slučaju dosuđuje se neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, koji se izvodi na mjestu gdje je lopta prešla središnju crtu.

Nema pogotka

Ukoliko jedan od sudaca označi pogodak prije nego što je lopta u cijelosti prešla poprečnu crtu (između stupova vrata, kako je propisano u Pravilu 1), te odmah shvati svoju pogrešku, igra se nastavlja spuštanjem lopte.

2. Pobjednička momčad

Pobjednik je momčad koja je postigla veći broj pogodaka tijekom utakmice. Ukoliko obje momčadi ne postignu niti jedan pogodak, ili postignu jednaki broj pogodaka, utakmica završava neriješeno.

Kada propozicije natjecanja zahtijevaju pobjedničku momčad nakon neriješenog ishoda ili po završetku dvoboja kod kuće i u gostima, dopušteni su samo sljedeći postupci određivanja pobjedničke momčadi:

- pravilo pogodaka u gostima
- dva jednaka razdoblja produžetaka po najviše pet minuta.
Propozicije natjecanja moraju odrediti trajanje dva jednaka razdoblja produžetaka
- šesteri

Može se primijeniti kombinacija navedenih postupaka.

3. Šesteri

Šesteri se izvode po završetku utakmice te, ukoliko nije drugačije određeno, primjenjuju se odgovarajuća Pravila futsalske igre.

Šesteri nisu dio utakmice.

Igrač koji je isključen tijekom utakmice nema pravo sudjelovati u izvođenju šesteraca; upozorenja i opomene pokazane tijekom utakmice ne prenose se u izvođenje šesteraca.

Postupak

Prije početka izvođenja šesteraca

- Ukoliko ne postoje druge okolnosti (npr. stanje terena za igru, sigurnost, položaj kamera, itd.) ili ukoliko propozicije natjecanja određuju drugačije, sudac baca novčić kako bi odredio na koja će se vrata izvoditi šesterci.
- Sudac baca novčić, a momčad koja pobijedi u bacanju novčića odlučuje hoće li izvoditi prvi ili drugi udarac.
- Svi igrači i zamjenski igrači smiju izvoditi šesterce, osim onih igrača koji su u trenutku završetka utakmice ili produžetaka ozlijeđeni ili isključeni.
- Svaka je momčad odgovorna za odabir redoslijeda igrača s pravom izvođenja koji će izvoditi šesterce. Suci ne moraju biti upoznati s redoslijedom.
- Ako na kraju utakmice ili produžetaka, a prije početka izvođenja šesteraca, jedna momčad ima više igrača (uključujući zamjenske igrače) od suparničke momčadi, može smanjiti broj igrača na jednaki broj igrača koliko ima suparnik, a suci moraju biti upoznati s imenima i brojevima igrača koji se izuzimaju iz izvođenja. Bilo koji tako izuzeti igrač nema pravo izvoditi šesterce, bilo kao izvođač, bilo kao vratar (osim kako je navedeno u daljnjem tekstu).
- Vratar koji nije u mogućnosti nastaviti prije ili tijekom izvođenja šesteraca može biti zamijenjen igračem ili zamjenskim igračem koji je izuzet kako bi se ujednačio broj igrača, ali zamijenjeni vratar ne može dalje sudjelovati u igri i ne može izvoditi šesterac.
- Ukoliko je vratar već izveo šesterac, njegova zamjena ne može izvoditi šesterac sve do sljedećeg niza izvođenja udaraca.

Tijekom izvođenja šesteraca

- Na terenu za igru smiju ostati samo igrači i zamjenski igrači koji imaju pravo izvoditi šesterce te suci i ostali članovi sudačkog tima.
- Svi igrači s pravom izvođenja, osim igrača koji izvodi šesterac i dvojice vratara, moraju ostati unutar središnjeg kruga ili na središnjoj crti, ili neposredno iza središnje crte.

- Vratar momčadi izvođača mora ostati na terenu za igru, izvan kaznenog prostora, približno u liniji s točkom za izvođenje šesterca, ali na najmanje 5 m udaljenosti te na suprotnoj strani terena za igru od klupa i drugog suca.
- Bilo koji igrač ili zamjenski igrač s pravom izvođenja šesteraca smije zamijeniti mjesto s vratarem.
- Šesterac je dovršen kada se lopta prestane kretati, izađe iz igre ili sudac zaustavi igru zbog bilo kakvog prekršaja; izvođač ne smije drugi puta igrati loptom.
- Suci vode bilješke o izvedenim šestercima.
- Ukoliko vratar počini prekršaj te time uzrokuje ponavljanje udarca, vratar mora biti upozoren za prvi prekršaj; ukoliko isti igrač počini bilo koji daljnji prekršaj, mora biti opomenut.
- Ukoliko se izvođač sankcionira za prekršaj počinjen nakon što je sudac označio početak izvođenja udarca, udarac se bilježi kao promašaj, a izvođač mora biti opomenut.
- Ukoliko vratar i izvođač istovremeno počine prekršaj, udarac se bilježi kao promašaj, a izvođač mora biti opomenut.
- Ukoliko tijekom izvođenja šesteraca broj igrača jedne momčadi bude smanjen, momčad s više igrača može smanjiti broj igrača na jednaki broj igrača koliko ima suparnik, a suci moraju biti upoznati s imenom i brojem svakog igrača koji se izuzima iz izvođenja. Bilo koji tako izuzeti igrač nema pravo daljnjeg sudjelovanja u izvođenju šesteraca, bilo kao izvođač, bilo kao vratar (osim kako je ranije navedeno).

Pod dolje navedenim uvjetima, svaka momčad izvodi po pet šesteraca:

- Momčadi naizmjenično izvode šesterce.
- Svaki šesterac izvodi različiti igrač, i svi igrači i zamjenski igrači s pravom izvođenja moraju izvesti šesterac prije nego što ga bilo koji igrač može izvoditi po drugi puta.
- Gore navedeno načelo vrijedi za bilo koji sljedeći niz šesteraca, no momčad smije promijeniti redoslijed izvođača.

- Ukoliko prije nego što su obje momčadi izvele po pet šesteraca, jedna momčad postigne više pogodaka nego što može postići druga momčad čak i kad bi izvela svojih pet šesteraca, šesteri se više ne izvode.
- Ukoliko rezultat ostane neriješen nakon što su obje momčadi izvele po pet šesteraca, izvođenje se nastavlja sve dok jedna momčad ne postigne pogodak više od druge momčadi iz istog broja šesteraca.
- Šesteri ne smiju biti odgođeni zbog igrača koji napusti teren za igru. Njegov će šesterac biti predan (nema pogotka) ukoliko se igrač pravovremeno ne vrati kako bi ga izveo.

Zamjene i isključenja tijekom izvođenja šesteraca

- Igrač, zamjenski igrač ili službena osoba mogu biti opomenuti ili isključeni.
- Isključenog vratara mora zamijeniti igrač ili zamjenski igrač s pravom izvođenja šesteraca
- Igrač ili zamjenski igrač, izuzev vratara koji nije u mogućnosti nastaviti, ne može biti zamijenjen.
- Suci ne smiju prekinuti utakmicu ukoliko je broj igrača jedne momčadi smanjen na manje od tri igrača.

4. Pogoci u gostima

Ukoliko momčadi međusobno igraju kod kuće i u gostima, propozicije natjecanja mogu odrediti da u slučaju izjednačenog ukupnog rezultata po završetku druge utakmice svi pogoci postignuti na terenu suparničke momčadi vrijede dvostruko.

ZALEDÉ

Pravilo 11

FIFA®

PRAVILO 11 – ZALEĐE

U futsalu nema zaleđa.

**PREKRŠAJI I
NESPORTSKO PONAŠANJE**

Pravilo 12

PRAVILO 12 – Prekršaji i nesportsko ponašanje

Izravni i neizravni slobodni udarci te kazneni udarci mogu biti dosuđeni samo zbog prekršaja počinjenih dok je lopta u igri.

1. Izravni slobodni udarac

Izravni slobodni udarac dosuđuje ako igrač poćini bilo koji od sljedećih prekršaja protiv suparnika, na način koji suci smatraju neopreznim, preoštirim ili koji uključuje prekomjernu silu:

- nasrne na suparnika
- skoći na suparnika
- udari ili pokuša nogom udariti suparnika
- odgurne suparnika
- udari ili pokuša udariti suparnika (uključujući glavom)
- starta na suparnika ili se upusti u borbu za loptu
- podmetne ili pokuša podmetnuti nogu suparniku

Ukoliko je pri prekršaju došlo do kontakta, prekršaj će biti kažnjen izravnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem.

- Neoprezan je način kada igrač pokaže manjak pažnje ili obzira u borbi za loptu ili kada djeluje bez predostroćnosti. Nije potrebna disciplinska mjera.
- Preoštir je način kada igrač djeluje zanemarujući moguću opasnost ili posljedice za suparnika te mora biti opomenut.
- Upotreba prekomjerne sile oznaćava trenutak kada igrač prekoraći nućnu upotrebu sile i/ili ugrozi sigurnost suparnika i mora biti iskljućen.

Izravni slobodni udarac dosuđuje se i kada igrač poćini jedan od sljedećih prekršaja:

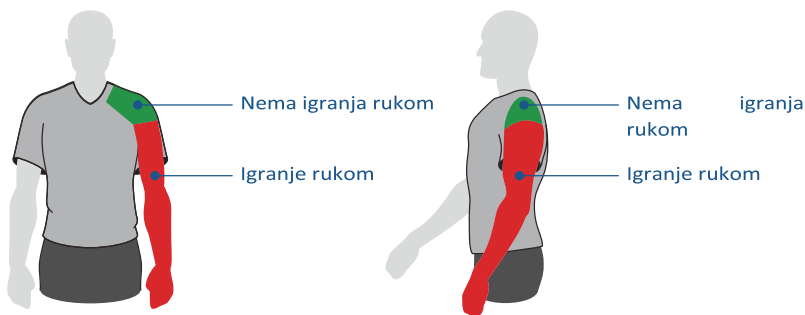
- prekršaj igranja rukom koji je namjeran i/ili uključuje da je ruka učinila igračevo tijelo neprirodno većim (izuzevši vratara unutar vlastitog kaznenog prostora)
- drži suparnika

- kontaktom ometa suparnika
- ugrize ili pljune na osobu s momčadskog popisa ili na člana sudačkog tima
- baci ili udari predmet na loptu, suparnika ili člana sudačkog tima, ili dira loptu držanim predmetom, ili namjerno pomakne vrata kako bi vrata dodirnula loptu

Svi se prekršaji navedeni u ovom poglavlju broje kao akumulirani prekršaji.

Igranje rukom

Za potrebe utvrđivanja prekršaja igranja rukom, gornja granica ruke poravnata je s donjim dijelom pazuha.

Nije svaki dodir igračeve ruke i lopte prekršaj.

Prekršaj za izravni slobodni udarac je ako igrač:

- namjerno dodirne loptu rukom, primjerice pokretom ruke prema lopti;
- dodirne loptu rukom kada mu ruka čini tijelo neprirodno većim. Smatra se da je igrač učinio svoje tijelo neprirodno većim kada položaj njegove ruke nije posljedica igračeve kretnje tijelom u toj specifičnoj situaciji, ili kada kretnja ne opravdava položaj ruke. Držanjem ruke u takvom položaju igrač preuzima rizik da ga lopta udari u ruku te da bude sankcioniran.

Izvan kaznenog prostora, za vratara vrijede ista ograničenja pri igranju rukom kao i za sve ostale igrače. Ukoliko vratar igra rukom unutar svog kaznenog

prostora kada mu to nije dopušteno, dosuđuje se neizravni slobodni udarac, ali bez disciplinske mjere. Međutim, ukoliko se radi o prekršaju igranja loptom po drugi puta (rukom ili bez igranja rukom) nakon nastavka igre, prije nego što je lopta dodirnula drugog igrača, vratar mora biti sankcioniran ako prekršaj zaustavi obećavajući napad ili onemogućiti suparniku ili suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka.

2. Neizravni slobodni udarac

Neizravni slobodni udarac dosuđuje se ukoliko igrač:

- igra na opasan način (prema dolje navedenim definicijama);
- ometa napredak suparnika bez kontakta;
- iskaže neslaganje koristeći agresivan, uvredljiv ili pogrdan rječnik i/ili djeluje na takav način, ili koristeći druge verbalne prekršaje;
- onemogućava vratara pri ispuštanju ili bacanju lopte iz ruke, ili udari nogom ili pokuša udariti nogom loptu dok je vratar u postupku ispuštanja ili bacanja lopte;
- inicira namjerni potez dodavanja lopte vrataru glavom, prsima, koljenom, itd. (uključujući iz slobodnog udarca) kako bi zaobišao Pravila futsalske igre, bez obzira dodirne li vratar rukama loptu; vratar će biti sankcioniran ukoliko je odgovoran za iniciranje takvog poteza
- postigne pogodak u suparnička vrata:
  - izravno rukom (uključujući i kada to učini vratar), pod uvjetom da je to bilo slučajno te da ruka nije učinila njegovo tijelo neprirodno većim;
  - odmah nakon što je slučajno dodirnuo loptu rukom, pod uvjetom da ruka nije učinila njegovo tijelo neprirodno većim.

Ukoliko pogodak nije postignut odmah nakon što igrač slučajno dodirne loptu rukom, igra treba biti nastavljena, pod uvjetom da ruka nije učinila igračevo tijelom neprirodno većim.

- poćini bilo koji drugi prekršaj koji nije naveden u Pravilima futsalske igre, zbog kojega se igra zaustavlja kako bi igrač bio opomenut ili iskljućen.

Neizravni slobodni udarac dosuđuje se i ukoliko vratar unutar počini bilo koji od sljedećih prekršaja:

- kontrolira loptu rukom, šakom ili nogom u svojoj polovici terena duže od četiri sekunde;
- nakon što je u kontroliranom posjedu odigrao loptu bilo gdje na terenu, ponovno dodirne loptu na svojoj polovici terena, nakon što ju je suigrač namjerno odigrao vrataru, a bez dodira ili odigravanja suparničkog igrača; nema disciplinskih mjera
- dodirne loptu rukom ili šakom unutar vlastitog kaznenog prostora nakon što mu loptu namjerno odigra njegov suigrač (uključujući iz ubacivanja nogom);
- ukoliko je to zabranjeno domaćim propisima za utakmice mlađih kategorija, veterana, osoba s invaliditetom i futsala na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija), baci loptu izravno preko središnje crte (slobodni udarac treba izvesti s mjesta gdje je lopta prešla središnju crtu).

Smatra se da je vratar u posjedu lopte:

- kada je lopta između njegovih ruku ili između ruke i bilo koje podloge (primjerice tla ili njegovog tijela) ili kada je dodiruje bilo kojim dijelom ruke ili šake;
- kada drži loptu u ispruženoj ruci, dlanom prema gore;
- kada udara loptom u tlo ili je baca u zrak.

Opasna igra

Opasnom se igrom smatra bilo koji potez pri pokušaju igranja loptom koji ostavlja mogućnost ozljede (uključujući i ozljedu **samog igrača**) te koji spriječi suparničkog igrača u blizini da igra loptom zbog straha od ozljede.

Udarac „škaricama“ je dopušten pod uvjetom da ne predstavlja opasnost za suparnika.

Ometanje napretka suparnika bez kontakta

Ometanje napretka suparničkog igrača znači ulazak u njegovu liniju kretanja kako bi ga se zapriječilo, blokiralo, usporilo ili prisililo na promjenu smjera u trenutku kada lopta nije dovoljno blizu nijednom od te dvojice igrača da bi njome igrao.

Svi igrači imaju pravo na svoju poziciju na terenu za igru, naći se na putu suparničkom igraču nije isto što i ulazak u liniju kretanja.

Igrač može štiti loptu zauzimanjem pozicije između suparničkog igrača i lopte ukoliko je lopta dovoljno blizu da se njome igra, a suparničkog se igrač ne zadržava rukama ili tijelom. Ukoliko je lopta unutar udaljenosti za igru, suparnički igrač smije se pošteno upustiti u borbu s igračem.

Blokiranje suparnika

Blokiranje suparničkog igrača može se smatrati opravdanom taktikom u futsalu, sve dok je igrač koji blokira suparničkog igrača nepomičan u trenutku bilo kakvog kontakta i ne izaziva namjerno kontakt pomicanjem ili proširivanjem tijela u liniju kretanja suparničkog igrača, te suparnički igrač ima priliku izbjeći blok. Blokiranje se može primijeniti protiv suparničkog igrača koji može ili ne mora biti u posjedu lopte.

3. Disciplinske mjere

Suci imaju ovlasti poduzeti disciplinske mjere od trenutka kada uđu na teren za igru radi pregleda terena za igru prije utakmice do napuštanja terena za igru po završetku utakmice (uključujući i šesterce).

Ukoliko igrač ili službena osoba počini prekršaj za isključenje prije ulaska na teren za igru na početku utakmice, suci imaju pravo zabraniti igraču ili službenoj osobi sudjelovanje u utakmici; suci će prijaviti bilo kakav drugi oblik nesportskog ponašanja.

Ukoliko suci moraju opomenuti imenovanog igrača, zamjenskog igrača ili službenu osobu prije početka utakmice, to trebaju radije učiniti usmeno nego

pokazivanjem žutog kartona, te nakon utakmice prijaviti incident nadležnim tijelima.

Ukoliko ista osoba tijekom utakmice počinii još jedan prekršaj za opomenu, suci će je opomenuti pokazivanjem žutog kartona. Međutim, to se ne broji kao prekršaj za isključenje, s obzirom da se radi o prvom žutom kartonu pokazanom tijekom utakmice osobi koja je počinila prekršaj.

Igrač ili službena osoba koja počinii prekršaj za opomenu ili isključenje, na terenu za igru ili izvan njega, protiv bilo koje druge osobe ili Pravila futsalske igre, bit će sankcionirana u skladu s prekršajem.

Žuti karton označava opomenu, a crveni karton označava isključenje.

Žuti ili crveni karton mogu biti pokazani samo igraču, zamjenskom igraču ili službenoj osobi.

Igrači i zamjenski igrači

Odglađanje nastavka igre radi pokazivanja kartona

Kada je sudac odlučio opomenuti ili isključiti igrača, igra ne smije biti nastavljena dok sankcija ne bude provedena, osim ukoliko momčad koja nije počinila prekršaj brzo izvede slobodni udarac, ima izglednu priliku za postizanje pogotka, a suci nisu započeli postupak poduzimanja disciplinske mjere. Disciplinska se mjera poduzima u sljedećem prekidu igre; ukoliko je prekršaj obuhvaćao onemogućavanje izgledne prilike za postizanje pogotka, igrač mora biti opomenut, ukoliko je prekršaj obuhvaćao ometanje ili zaustavljanje obećavajućeg napada, igrač neće biti opomenut.

Prednost

Ukoliko sudac dozvoli prednost nakon prekršaja za koji bi igrač bio opomenut ili isključen da je igra bila zaustavljena, ta opomena ili isključenje moraju biti

pokazani čim lopta izađe iz igre. Međutim, ukoliko je prekršaj obuhvaćao onemogućavanje izgledne prilike za postizanje pogotka, igrač mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja; ukoliko je prekršaj obuhvaćao ometanje ili zaustavljanje obećavajućeg napada, igrač neće biti opomenut.

Prednost ne treba dozvoliti u situacijama koje uključuju težak prekršaj, nasilno ponašanje, prekršaj za drugu opomenu ili šesti (i svaki sljedeći) akumulirani prekršaj, osim ako postoji izgledna prilika za postizanje pogotka. Suci moraju isključiti igrača u idućem prekidu igre, ali ako igrač igra loptom ili napadne/omete suparnika, suci će zaustaviti igru, isključiti igrača i nastaviti igru neizravnim slobodnim udarcem, osim ako je igrač počinio još ozbiljniji prekršaj.

Ukoliko suci dozvole prednost, a nakon postignutog je pogotka pokazan drugi žuti ili crveni karton, sankcionirana momčad nastavlja igrati s istim brojem igrača, pri čemu isključenog igrača mijenja zamjenski igrač. Ukoliko pogodak nije postignut, momčad nastavlja igrati s igračem manje.

Ako obrambeni igrač počne držati igrača momčadi koja napada izvan kaznenog prostora i nastavi ga držati unutar kaznenog prostora, suci moraju dosuditi kazneni udarac.

Prekršaji za opomenu

Igrač mora biti opomenut ako je:

- odugovlačio s nastavkom igre;
- izrazio neslaganje riječima ili djelom;
- ušao ili se vratio na teren za igru bez odobrenja jednog od sudaca, ili prekršio postupak zamjene;
- propustio poštovati propisanu udaljenost pri nastavku igre spuštanjem lopte, udarcem iz kuta, slobodnim udarcem ili ubacivanjem nogom;
- neprestano kršio Pravila (ne postoji točno određen broj ili obrazac kršenja)
- kriv za nesportsko ponašanje.

Zamjenski igrač mora biti opomenut ako je:

- odugovlačio s nastavkom igre;

- izrazio neslaganje riječima ili djelom;
- ušao na teren za igru prekršivši postupak zamjene;
- kriv za nesportsko ponašanje.

Kada se dogode dva zasebna prekršaja za opomenu (čak i unutar kratkog razdoblja), trebaju se pokazati dvije opomene: primjerice, ako igrač ne uđe na teren za igru u zoni zamjene igrača te potom počinii preoštär prekršaj ili zaustavi obećavajući napad prekršajem/igranjem rukom, itd.

Opomene za nesportsko ponašanje

Postoje različite okolnosti u kojima igrač mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja, uključujući i kada:

- pokuša prevariti suce, primjerice simuliranjem ozljede ili prekršaja;
- preoštär počinii prekršaj za izravni slobodni udarac;
- igra rukom kako bi omeo ili zaustavio obećavajući napad;
- počinii bilo koji drugi prekršaj kako bi omeo ili zaustavio obećavajući napad, osim kada suci dosude kazneni udarac zbog prekršaja počinjenog pri pokušaju da igra loptom;
- onemogući suparnika u izglednoj prilici za postizanje pogotka prekršajem počinjenim pri pokušaju da igra loptom, a suci dosude kazneni udarac;
- igra rukom u pokušaju da postigne pogodak (bez obzira je li pokušaj bio uspješan ili neuspješan) ili u neuspješnom pokušaju da spriječi postizanje pogotka;
- zaustavi loptu koja ide prema vratima prekršajem igranja rukom, dok vrata čuva vratar;
- napravi neovlaštene oznake na terenu za igru;
- igra loptom pri napuštanju terena za igru, nakon dobivenog naloga za odlazak s terena;
- pokaže nedostatak poštovanja prema igri;
- inicira namjerni potez dodavanja lopte vrataru glavom, prsima, koljenom, itd. (uključujući iz slobodnog udarca) kako bi zaobišao Pravila futsalske

igre, bez obzira dodirne li vratar rukama loptu; vratar će biti opomenut ukoliko je odgovoran za iniciranje takvog poteza

- riječima skreće pažnju suparniku tijekom igre;
- namjerno pomakne ili prevrne vrata (pri čemu ne onemogućava suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka)

Proslava pogotka

Igrači mogu slaviti postignuti pogodak, no proslava ne smije biti pretjerana; ne podržavaju se koreografije pri proslavi, koje ne smiju izazvati prekomjerni gubitak vremena.

Napuštanje terena za igru radi proslave pogotka nije prekršaj za opomenu, ali igrači bi se morali vratiti na teren što je prije moguće.

Igrač mora biti opomenut, čak i ako pogodak nije priznat, zbog:

- pristupanja gledateljima na način koji izaziva sigurnosne probleme;
- djelovanja na provokativan, podrugljiv ili potpaljiv način;
- pokrivanja glave ili lica maskom ili drugim sličnim predmetom;
- skidanja dresa ili pokrivanja glave dresom.

Prekršaji za isključenje

Igrač ili zamjenski igrač koji počinu bilo koji od sljedećih prekršaja mora biti isključen kada:

- onemogućući suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka prekršajem igranja rukom (izuzevši vratara u vlastitom kaznenom prostoru) ili namjernim pomicanjem ili prevrtanjem vrata (kada taj potez sprječava da lopta prijeđe gol-crtu)
- onemogućući postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka (pod uvjetom da vratar momčadi koja se brani ne čuva svoja vrata) suparničkom igraču čija je općenita linija kretanja u smjeru počiniteljevih vrata, prekršajem kašnjenim slobodnim udarcem (osim u dolje navedenim okolnostima)

- počinu teški prekršaj
- ugrize ili pljune na nekoga
- djeluje nasilnim ponašanjem
- koristi uvredljive, pogrдне ili zlostavljачke riječi i/ili djeluje na takav način
- dobije drugu opomenu u istoj utakmici

Igrač ili zamjenski igrač mora po isključenju napustiti neposrednu blizinu terena za igru i tehničkog prostora.

Onemogućavanje postizanja pogotka ili izgledne prilike za postizanje pogotka (DOGSO)

Ukoliko igrač prekršajem igranja rukom onemogućući suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka, mora biti isključen bez obzira gdje se prekršaj dogodio (izuzevši vratara u svom kaznenom prostoru).

Ukoliko igrač u svom kaznenom prostoru na suparničkom igraču počinu prekršaj koji onemogućava izglednu priliku za postizanje pogotka te suci dosude kazneni udarac, igrač koji je počinio prekršaj mora biti opomenut ukoliko je prekršaj počinio u pokušaju da igra loptom; u svim ostalim okolnostima (primjerice držanje, povlačenje, guranje, izostanak mogućnosti da igra loptom, itd.) igrač koji je počinio prekršaj mora biti isključen.

Igrač, isključeni igrač, zamjenski igrač ili službena osoba koja uđe na teren za igru bez potrebnog odobrenja jednog od sudaca ili prekršivši postupak zamjene pa ometa igru čineći prekršaj koji onemogućava suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka, mora biti isključena.

Pri utvrđivanju situacije onemogućavanja izgledne prilike za postizanje pogotka u obzir treba uzeti:

- udaljenost od mjesta prekršaja do vrata
- opći smjer igre
- vjerojatnost zadržavanja ili stjecanja kontrole nad loptom

- pozicije i broj obrambenih igrača, kao i poziciju vratara
- moguća nebranjena vrata

Ukoliko vratar prekršajem igranja rukom izvan kaznenog prostora onemogućiti suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka, u trenutku kada njegova vrata nisu branjena ili ih brani samo igrač obrambene momčadi iza vratara, smatra se da je vratar počinio prekršaj za isključenje.

Ukoliko je broj igrača momčadi koja napada jednak ili veći od broja igrača momčadi koja brani svoja vrata, a vrata ne čuva vratar, dok su ispunjeni ostali kriteriji za onemogućavanje izgledne prilike za postizanje pogotka, može se smatrati da se radi o situaciji onemogućavanja izgledne prilike za postizanje pogotka.

Ukoliko igrač momčadi koja se brani počinio prekršaj bez pokušaja da igra loptom (npr. držanje, povlačenje, guranje, nemogućnost igranja loptom, itd.), a broj igrača momčadi koja napada veći je od broja obrambenih igrača, to se mora smatrati situacijom onemogućavanja izgledne prilike za postizanje pogotka, čak i ako vratar brani svoja vrata.

Ukoliko zamjenski igrač, isključeni igrač ili službena osoba prekršajem igranja rukom ili prekršajem koji se sankcionira slobodnim udarcem onemogućiti suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka, broj igrača momčadi smanjuje se u skladu s Pravilom 3.

Težak prekršaj

Start ili pokušaj borbe za loptu koji ugrožavaju sigurnost suparničkog igrača ili koriste prekomjernu silu ili brutalnost moraju biti sankcionirani kao težak prekršaj.

Bilo koji igrač koji prekomjernom silom naleti na suparničkog igrača u pokušaju borbe za loptu s prednje strane, sa strane ili sa stražnje strane, koristeći jednu ili obje noge, ili koji ugrožava sigurnost suparničkog igrača, počinio je težak prekršaj.

Nasilno ponašanje

Nasilno ponašanje obuhvaća igračevu upotrebu ili pokušaj upotrebe prekomjerne sile ili brutalnosti protiv suparnika izvan borbe za loptu, ili protiv bilo koje druge osobe, bez obzira je li došlo do kontakta.

Nasilno se ponašanje može dogoditi na terenu za igru ili izvan njegovih granica, bez obzira je li lopta u igri ili izvan igre.

U slučajevima nasilnog ponašanja ne treba dozvoliti prednost, osim ukoliko u nastavku akcije postoji jasna prilika za postizanje pogotka. U tom slučaju suci moraju isključiti igrača koji je kriv za nasilničko ponašanje čim lopta bude izvan igre.

Suce se podsjeća da nasilno ponašanje često vodi do masovnog sukoba igrača, stoga ga treba pokušati spriječiti strogom intervencijom.

Igrač ili zamjenski igrač koji je kriv za nasilno ponašanje mora biti isključen.

Službene osobe

Ukoliko je prekršaj počinila službena osoba, koja ne može biti identificirana, sankcioniran će biti glavni trener u tehničkom prostoru.

Upozorenje

Sljedeće bi prekršaje obično trebalo sankcionirati upozorenjem; ponovljene ili očiglednije prekršaje treba sankcionirati opomenom ili isključenjem:

- ulazak u teren za igru na način koji iskazuje poštovanje i ne izaziva sukob
- izostanak suradnje s članom sudačkog tima, npr. ignoriranje upute ili zahtjeva pomoćnog suca
- manje neslaganje (riječima ili postupcima) s odlukom sudačkog tima
- povremeno napuštanje tehničkog prostora bez počinjenih drugih prekršaja

Opomena

Prekršaji za opomenu službenih osoba uključuju (ali nisu ograničeni na):

- jasan/uzastopan manjak poštovanja prema granicama tehničkog prostora svoje momčadi
- odugovlačenje nastavka igre svoje momčadi
- namjeren ulazak u tehnički prostor suparničke momčadi (bez izazivanja sukoba)
- neslaganje riječima ili postupcima, uključujući:
  - bacanje/udaranje boca s pićem ili drugih predmeta
  - djelovanje koje jasno pokazuje manjak poštovanja prema članu ili članovima sudačkog tima, npr. provokativan pljesak
- pretjerano/uzastopno gestikuliranje uz zahtijevanje žutog ili crvenog kartona
- djelovanje na provokativan ili potpaljiv način
- neprestano neprihvatljivo ponašanje (uključujući i ponavljanje prekršaja za upozorenje)
- pokazan manjak poštovanja prema igri

Isključenje

Prekršaji za isključenje uključuju (ali nisu ograničeni na):

- odgađanje nastavka igre suparničke momčadi, npr. držanjem lopte, napucavanjem lopte, ometanjem igračevih kretnji
- namjerno napuštanje tehničkog prostora radi:
  - iskazivanja neslaganja s članom sudačkog tima ili protestiranja
  - djelovanja na provokativan ili potpaljiv način
- ulazak u suparnički tehnički prostor na agresivan način ili način koji izaziva sukob
- namjerno bacanje/udaranje predmeta na teren za igru
- ulazak na teren za igru radi:

- sukoba s članom sudačkog tima (uključujući i na poluvremenu i po završetku utakmice)
- ometanja igre, suparničkog igrača ili člana sudačkog tima
- izazivanje fizičkog kontakta ili agresivno ponašanje (uključujući pljuvanje ili ugriz) prema bilo kojoj drugoj osobi
- dobivanje druge opomene u istoj utakmici
- upotrebu agresivnog, uvredljivog ili pogrdnog rječnika i/ili djelovanje na takav način
- upotrebu neodobrene elektroničke ili komunikacijske opreme i/ili neprimjereno ponašanje kao posljedicu upotrebe elektroničke ili komunikacijske opreme
- nasilno ponašanje

Prekršaji bacanja/udaranja predmeta (uključujući loptu)

U svim slučajevima, sudac poduzima odgovarajuće disciplinske mjere:

- preoštro – opomenuti počinitelja zbog nesportskog ponašanja
- uz prekomjernu silu – isključiti počinitelja zbog nasilnog ponašanja

4. Nastavak igre nakon prekršaja i nesportskog ponašanja

Ukoliko je lopta izvan igre, igra se nastavlja u skladu s prethodnom odlukom.

Sljedeći se nastavci igre primjenjuju ukoliko je lopta u igri, a igrač počinio fizički prekršaj na terenu za igru protiv:

- suparničkog igrača – dosuđuje se neizravni ili izravni slobodni udarac ili kazneni udarac
- suigrača, zamjenskog igrača, isključenog igrača, službene osobe ili člana sudačkog tima – dosuđuje se izravni slobodni udarac ili kazneni udarac

Svi verbalni prekršaji sankcioniraju se neizravnim slobodnim udarcem.

Ukoliko je lopta u igri, pri čemu:

- igrač počinio prekršaj protiv člana sudačkog tima ili suparničkog igrača, zamjenskog igrača, isključenog igrača ili službene osobe izvan terena za igru; ili
- zamjenski igrač, isključeni igrač ili službena osoba počinio prekršaj izvan terena za igru na suparničkom igraču ili članu sudačkog tima, ili ga ometa:

igra se nastavlja slobodnim udarcem na graničnoj crti, na mjestu najbližem prekršaju/ometanju; u slučaju da se radi o prekršaju za izravni slobodni udarac, a najbliža točka na graničnoj crti leži na dijelu poprečne crte koja pripada kaznenom prostoru igrača koji je počinio prekršaj, dosuđuje se kazneni udarac.

- zamjenski igrač, isključeni igrač ili službena osoba počinio prekršaj protiv zamjenskog igrača, isključenog igrača ili službene osobe bilo koje momčadi, igra se nastavlja spuštanjem lopte (vidi Pravilo 8)

Čak i ukoliko zamjenski igrač, isključeni igrač ili službena osoba počinio prekršaj za izravni slobodni udarac, to se broji kao akumulirani prekršaj protiv njihove momčadi.

Ukoliko igrač počinj prekršaj izvan terena za igru protiv igrača, zamjenskog igrača ili službene osobe vlastite momčadi, igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem na graničnoj crti na mjestu najbližem prekršaju.

Ukoliko igrač dira loptu predmetom držanim u ruci (kopačkom, kostobranom, itd.), igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem (ili kaznenim udarcem).

Ukoliko igrač na terenu za igru ili izvan njega baci ili udari predmet (osim lopte za igru) na suparničkog igrača, ili baci ili udari predmet (uključujući loptu) na suparničkog zamjenskog igrača, isključenog igrača, službenu osobu ili člana sudačkog tima ili na loptu za igru, igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je predmet udario ili bi udario osobu ili loptu. Ukoliko je to mjesto unutar počiniteljevog kaznenog prostora, dosuđuje se kazneni udarac. Ukoliko je to mjesto izvan terena za igru, slobodni udarac izvodi se na najbližoj točki granične crte. Kazneni udarac dosuđuje se i ukoliko najbliža točka granične crte leži na dijelu poprečne crte koji pripada počiniteljevom kaznenom prostoru.

Ukoliko zamjenski igrač, isključeni igrač, igrač privremeno izvan terena za igru ili službena osoba baci ili udari predmet na teren za igru i ometa igru, suparnika ili člana sudačkog tima, igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je predmet ometao igru, ili gdje je udario ili bi udario suparnika, člana sudačkog tima ili loptu (ili kaznenim udarcem ako se to mjesto nalazi unutar počiniteljevog kaznenog prostora).

Ukoliko suci zaustave igru zbog prekršaja koji je igrač počinio na terenu za igru ili izvan njega, protiv vanjskog čimbenika, igra se nastavlja spuštanjem lopte, osim ako je dosuđen neizravni slobodni udarac zbog napuštanja terena za igru bez sudačkog dopuštenja. Neizravni slobodni udarac izvodi se s mjesta na graničnoj crti gdje je igrač napustio teren za igru.

SLOBODNI UADRCI

Pravilo 13

PRAVILO 13 – SLOBODNI UDARCI

1. Vrste slobodnog udarca

Izravni i neizravni slobodni udarci dosuđuju se u korist suparničke momčadi igrača, zamjenskog igrača, isključenog igrača ili službene osobe koja je skrivila prekršaj.

Pri izvođenju izravnog ili neizravnog slobodnog udarca jedan od sudaca mora jasno pokazivati odbrojavanje četiri sekunde.

Znak za neizravni slobodni udarac

Sudac označava neizravni slobodni udarac podizanjem ruke iznad glave; ruku zadržava u tom položaju sve dok udarac ne bude izveden te lopta ne dodirne nekog drugog igrača ili ne izađe izvan terena za igru.

Neizravni slobodni udarac mora biti ponovljen ako jedan ili oba suca propuste označiti da je slobodni udarac neizravan te lopta bude izravno udarena u vrata.

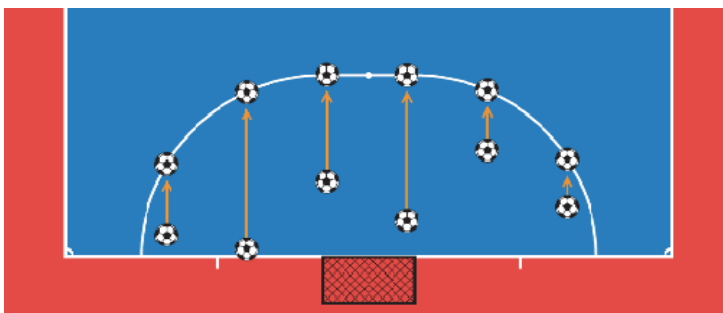
Ulazak lopte u vrata

- Ako je lopta pri izravnom slobodnom udarcu udarena izravno u suparnička vrata, priznaje se pogodak.
- Ako je lopta pri neizravnom slobodnom udarcu udarena izravno u suparnička vrata, dosuđuje se ubacivanje s vrata za suparničku momčad (osim u slučaju da jedan ili oba suca propuste označiti da je slobodan udarac neizravan).
- Ako je lopta pri izravnom ili neizravnom slobodnom udarcu udarena izravno u vlastita vrata momčadi koja izvodi udarac, dosuđuje se udarac iz kuta za suparničku momčad.

2. Postupak

Svi se slobodni udarci moraju izvesti:

- unutar četiri sekunde;
- s mjesta gdje se prekršaj dogodio, osim:
  - izravnih slobodnih udaraca dosuđenih za momčad koja se brani unutar njihovog kaznenog prostora – oni mogu biti izvedeni bilo gdje unutar kaznenog prostora;
  - neizravnih slobodnih udaraca zbog prekršaja momčadi koja se brani unutar kaznenog prostora ili zbog primjenjivog prekršaja kada je lopta bila unutar kaznenog prostora u trenutku zaustavljanja igre – oni se izvode s granične crte kaznenog prostora, u točki najbližoj mjestu gdje se prekršaj dogodio ili gdje se lopta nalazila, prateći zamišljenu crtu paralelnu s uzdužnom crtom (kako je prikazano na ilustraciji);

- neizravnih slobodnih udaraca zbog prekršaja koji uključuju igračev ulazak, ponovni ulazak ili izlazak s terena za igru bez sućevog dopuštenja – oni se izvode s mjesta gdje je lopta bila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako je igra zaustavljena dok je lopta bila unutar kaznenog prostora. U tom slučaju slobodni udarac treba izvesti s granične crte kaznenog prostora, u točki najbližoj mjestu gdje se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja

igre, prateći zamišljenu crtu paralelnu s uzdužnom crtom (vidi gornju ilustraciju). Međutim, ako igrač počinj prekršaj izvan terena za igru (izuzev protiv vanjskog čimbenika), igra se nastavlja slobodnim udarcem na graničnoj crti u točki najbližoj mjestu prekršaja; u slučaju prekršaja za izravni slobodni udarac dosuđuje se kazneni udarac ukoliko se ta točka nalazi na dijelu poprečne crte koja pripada počiniteljevom kaznenom prostoru;

- ukoliko Pravilo određuje drugo mjesto izvođenja.

Lopta:

- mora mirovati, a izvođač ne smije ponovno dodirnuti loptu prije nego što lopta dodirne drugog igrača;
- je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta.

Dok lopta ne uđe u igru, svi suparnički igrači moraju ostati:

- najmanje 5 m udaljeni od lopte;
- izvan kaznenog prostora u slučaju slobodnih udaraca unutar suparničkog kaznenog prostora.

Ukoliko dva ili više igrača momčadi koja se brani čine „živi zid“, svi igrači momčadi koja napada moraju ostati na najmanje 1 m udaljenosti od „živog zida“ sve dok lopta ne bude u igri.

Slobodni udarac može biti izveden podizanjem lopte jednom nogom ili objema nogama istovremeno.

Fintiranje izvođenja slobodnog udarca dopušteno je kao dio futsala.

Ukoliko igrač koji pravilno izvodi slobodan udarac namjerno udari loptom u suparničkog igrača kako bi ponovno igrao loptom, ali ne na neoprezan ili preoštar način, niti upotrebom pretjerane sile, suci dopuštaju nastavak igre.

3. Prekršaji i sankcije

Ukoliko pri izvođenju slobodnog udarca suparnik stoji bliže lopti od propisane udaljenosti, slobodni se udarac ponavlja osim ako se može dozvoliti prednost; no ukoliko igrač brzo izvede slobodni udarac, a loptu presiječe suparnički igrač koji se nalazi na manje od 5 m udaljenosti, sudac dopušta nastavak igre. Međutim, suparnički igrač koji namjerno onemogućava brzo izvođenje slobodnog udarca mora biti opomenut zbog odugovlačenja nastavka igre.

Pri izvođenju slobodnog udarca, ukoliko se igrač momčadi koja napada nalazi na manje od 1 m od „živog zida“ koji čine dva ili više igrača momčadi koja se brani, dosuđuje se neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani.

Ukoliko momčad koja se brani izvede slobodni udarac iz svog kaznenog prostora, a suparnički su igrači unutar kaznenog prostora jer nisu imali vremena napustiti ga, sudac dopušta nastavak igre.

Ukoliko suparnički igrač koji se nalazi u kaznenom prostoru u trenutku izvođenja slobodnog udarca, ili ulazi u kazneni prostor prije nego što lopta bude u igri, dodirne loptu ili se upusti u borbu za loptu prije nego što lopta bude u igri, slobodni se udarac ponavlja.

Nakon što lopta bude u igri, ako je izvođač ponovno dodirne prije nego što je dodirnula drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac; ako izvođač počinu prekršaj igranja rukom:

- dosuđuje se izravni slobodni udarac;
- dosuđuje se kazneni udarac ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora izvođača, osim ako je izvođač bio vratar. Tada se dosuđuje neizravni slobodni udarac;

Ukoliko slobodni udarac ne bude izveden unutar četiri sekunde, suparničkoj se momčadi dosuđuje neizravni slobodni udarac s mjesta gdje je prvotni

slobodni udarac trebao biti izveden, osim ako momčad počinu takav prekršaj unutar vlastitog kaznenog prostora; tada se suparničkoj momčadi dosuđuje neizravni slobodni udarac na graničnoj crti kaznenog prostora, u točki najbližoj mjestu gdje se prekršaj dogodio, prateći zamišljenu crtu paralelnu s uzdužnom crtom (vidi ilustraciju u članku 2. ovog Pravila).

4. Akumulirani prekršaji

- Akumuliranim se prekršajima smatraju oni koji se kažnjavaju izravnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem, kako je propisano u Pravilu 12.
- Akumulirani prekršaji koje je počinila svaka momčad u svakom razdoblju igre bilježe se u izvještaju o utakmici.
- Suci mogu dozvoliti prednost i dopustiti nastavak igre ukoliko momčad koja je počinila prekršaj nije ranije počinila pet akumuliranih prekršaja, a suparničkoj momčadi nisu onemogućeni postizanje pogotka ili izgledna prilika za postizanje pogotka.
- Ukoliko suci dozvole prednost, mjeritelju vremena i trećem sucu trebaju pokazati obvezne znakove za akumulirani prekršaj čim lopta bude izvan igre.
- Ukoliko se igraju produžeci, akumulirani prekršaji iz drugog poluvremena utakmice nastavljaju se brojati tijekom produžetaka.

5. Izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja svake momčadi u svakom razdoblju utakmice (DFKSAF)

Izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja dosuđuje se za šesti i svaki sljedeći akumulirani prekršaj pojedine momčadi u svakom razdoblju utakmice. Međutim, ako je šesti ili svaki sljedeći akumulirani prekršaj počinjen unutar počiniteljevog kaznenog prostora, dosuđuje se kazneni udarac.

Pogodak može biti postignut izravno iz slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja, a izvođač mora pokušati postići pogodak.

Igrači momčadi koja se brani ne smiju stvoriti „živi zid“ kako bi branili izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja.

Postupak

- Lopta mora mirovati na oznaci 10 m ili na mjestu gdje se prekršaj za izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja dogodio (pod uvjetom da se dogodio u prostoru između poprečne crte momčadi koja se brani i zamišljene crte izvan kaznenog prostora, na 10 m udaljenosti i paralelne s poprečnom crtom).
- Ukoliko se prekršaj za izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja dogodio unutar tog prostora, izvođač može birati želi udarac izvesti s oznake 10 m ili s mjesta gdje se prekršaj dogodio.
- Stupovi vrata, greda i mreža na vratima ne smiju se micati.
- Igrač koji izvodi izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja mora biti jasno identificiran.
- Vratar momčadi koja se brani mora biti najmanje 5 m udaljen od lopte sve dok ona ne bude udarena.
- Igrači, izuzevši izvođača i vratara momčadi koja se brani, moraju biti:
  - na terenu za igru;
  - najmanje 5 m udaljeni od lopte;*
  - iza lopte;
  - izvan kaznenog prostora.

* Igračevu poziciju prilikom nastavka igre određuje pozicija njegovih nogu ili bilo kojeg dijela njegovog tijela koji dodiruje teren za igru.

- Nakon što su igrači zauzeli pozicije u skladu s ovim Pravilom, jedan od sudaca daje znak za izvođenje izravnog slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja.
- Igrač koji izvodi izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja mora udariti loptu prema suparničkim vratima s namjerom izravnog postizanja pogotka; odigravanje petom dopušteno je pod uvjetom da se lopta kreće prema suparničkim vratima te se radi o pokušaju izravnog postizanja pogotka.
- Lopta je u igri nakon što je udarena te jasno pomaknuta prema suparničkim vratima.
- Izvođač ne smije ponovno igrati loptom prije nego što lopta dodirne drugog igrača.
- Ukoliko je izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja dosuđen na isteku razdoblja igre, smatrat će se da to razdoblje završava po dovršetku izravnog slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja. Udarac se smatra dovršenim kada se, po ulasku lopte u igru, dogodi jedna od sljedećih situacija:
  - lopta se prestane kretati ili izađe izvan igre;
  - loptom igra bilo koji igrač (uključujući izvođača) osim vratara momčadi koja se brani;
  - suci zaustave igru zbog prekršaja izvođača ili njegove momčadi.

Prekršaji i sankcije

- Nakon što su suci dali znak za izvođenje izravnog slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja, udarac treba izvesti unutar četiri sekunde. Ukoliko udarac nije izveden unutar četiri sekunde, dosuđuje se neizravni slobodni udarac za suparničku momčad s mjesta na kojemu je udarac trebao biti izveden.
- Ukoliko se, prije nego što lopta bude u igri, dogodi jedna od sljedećih situacija:
  - igrač koji izvodi izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja ili njegov suigrač počinje prekršaj:
    - ako lopta uđe u vrata, udarac se ponavlja;
    - ako lopta ne uđe u vrata, suci zaustavljaju igru i nastavljaju je neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad;

osim u sljedećim situacijama, kada će igra biti zaustavljena i nastavljena neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad, bez obzira je li postignut pogodak:

- izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja nije udaren prema suparničkim vratima i s namjerom izravnog postizanja pogotka;
  - suigrač identificiranog izvođača izvede udarac i suci opomenu igrača koji je izveo udarac;
  - izvođač fintira udaranje lopte nakon dovršetka zaleta (fintiranje tijekom zaleta je dopušteno) i suci opomenu izvođača.
- vratar momčadi koja se brani počinj prekršaj:
    - ako lopta uđe u vrata, pogodak se priznaje;
    - ako lopta ne uđe u vrata ili se odbije od stupova vrata ili grede, udarac se ponavlja samo ukoliko je vratarev prekršaj imao jasan utjecaj na izvođača;
    - ako je vratar spriječio ulazak lopte u vrata, udarac se ponavlja

Ukoliko vratar počinio prekršaj te time uzrokuje ponavljanje udarca, vratar mora biti upozoren za prvi prekršaj na utakmici; ukoliko isti igrač počinio bilo koji daljnji prekršaj tijekom utakmice, mora biti opomenut.

- suigrač vratara momčadi koja se brani počinio prekršaj:
  - ako lopta uđe u vrata, pogodak se priznaje;
  - ako lopta ne uđe u vrata, udarac se ponavlja; igrač koji je počinio prekršaj mora biti upozoren za prvi prekršaj na utakmici. Ukoliko isti igrač počinio bilo koji daljnji prekršaj tijekom utakmice, mora biti opomenut.
- igrači obje momčadi počinio prekršaj, udarac se ponavlja osim ako igrač počinio ozbiljniji prekršaj (primjerice, nedopušteno fintiranje); igrači moraju biti upozoreni za prvi prekršaj na utakmici. Ukoliko isti igrači počinio bilo koji daljnji prekršaj tijekom utakmice, moraju biti opomenuti.
- vratar momčadi koja se brani i izvođač istovremeno počinio prekršaj; izvođač mora biti opomenut, a igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za momčad koja se brani

Suparnički igrač koji ometa izvođača pri kretanju prema lopti tijekom izvođenja izravnog slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja mora biti opomenut, čak i ako je počinitelj poštovao propisanih 5 m udaljenosti.

- Ukoliko po izvođenju izravnog slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja:
  - izvođač ponovno dodirne loptu prije nego što lopta dodirne drugog igrača:
    - dosuđuje se neizravni slobodni udarac (ili izravni slobodni udarac zbog prekršaja igranja rukom) za suparničku momčad.

- loptu dodirne vanjski čimbenik, dok se lopta kreće prema suparničkim vratima:
- udarac se ponavlja, osim ukoliko lopta ide prema vratima, a ometanje ne sprječava vratara ili igrača momčadi koja se brani da igraju loptom – tada se pogodak priznaje ako lopta uđe u vrata (čak i ako je bilo kontakta s loptom), osim ako je ometanje počinila momčad koja napada.
  - lopta se od vratara, grede ili stupova vrata odbije na teren za igru, a tada je dodirne vanjski čimbenik:
- suci zaustavljaju igru;
- igra se nastavlja spuštanjem lopte na mjestu gdje je loptu dodirnuo vanjski čimbenik.

Sažetak

Ishod izravnog slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja (DFKSAF)		
Prekršaj	Lopta ulazi u vrata	Lopta ne ulazi u vrata
Povreda prostora od strane napadača	Ponavljanje udarca	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad
Povreda prostora od strane obrambenog igrača	Pogodak	Ponavljanje udarca; obrambeni igrač mora biti upozoren; opomena za bilo koji daljnji prekršaj
Povreda prostora obrambenog igrača i napadača	Ponavljanje udarca	Ponavljanje udarca; igrači koji su počinili prekršaj moraju biti upozoreni; opomena za bilo koji daljnji prekršaj
Prekršaj vratara	Pogodak	Udarac nije obranjen: udarac se ne ponavlja (osim ako je prekršaj jasno utjecao na izvođača) Udarac je obranjen: udarac se ponavlja, vratar mora biti upozoren; opomena za bilo koji daljnji prekršaj
Lopta nije udarena prema naprijed i s namjerom izravnog postizanja pogotka	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad
Nedopušteno fintiranje	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad i opomena izvođaču	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad i opomena izvođaču
Pogrešni izvođač (ne identificirani izvođač)	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad i opomena pogrešnom izvođaču	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad i opomena pogrešnom izvođaču
Istovremeni prekršaj vratara i izvođača	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad i opomena izvođaču	Neizravni slobodni udarac za obrambenu momčad i opomena izvođaču

KAZNENI UDARAC

Pravilo 14

PRAVILO 14 – KAZNENI UDARAC

Kazneni se udarac dosuđuje ukoliko igrač počinj prekršaj za izravni slobodni udarac unutar svog kaznenog prostora ili izvan terena za igru, kao dio igre, kako je navedeno u Pravilu 12.

Pogodak može biti postignut izravno iz kaznenog udarca.

1. Postupak

Lopta mora mirovati na oznaci za izvođenje kaznenog udarca, a stupovi vrata, greda i mreža na vratima ne smiju se micati.

Mora biti jasno utvrđen identitet igrača koji izvodi kazneni udarac.

Vratar momčadi koja se brani mora ostati na poprečnoj crti, licem okrenut prema izvođaču, između stupova vrata, ne dodirujući stupove vrata, gredu ili mrežu na vratima, sve dok lopta ne bude udarena.

Svi ostali igrači, osim izvođača i vratara, moraju biti:

- na terenu za igru;
- najmanje 5 m udaljeni od oznake za izvođenje kaznenog udarca;
- iza oznake za izvođenje kaznenog udarca;
- izvan kaznenog prostora.

Kada su svi igrači zauzeli svoje pozicije u skladu s ovim Pravilom, jedan od sudaca daje znak za izvođenje kaznenog udarca.

Igrač koji izvodi kazneni udarac mora udariti loptu prema naprijed; udarac petom je dopušten pod uvjetom da se lopta kreće prema naprijed.

Kada je lopta udarena, vratar momčadi koja se brani mora barem dijelom jednog stopala dodirivati gol-crtu, biti u liniji s njom ili iza nje.

Lopta je u igri kada je udarena prema naprijed i jasno pomaknuta.

Izvođač ne smije ponovno igrati loptom sve dok lopta ne dodirne drugog igrača.

Ukoliko je kazneni udarac dosuđen na kraju razdoblja igre, smatrat će se da je razdoblje igre završeno po dovršetku izvođenja kaznenog udarca. Smatra se da je kazneni udarac dovršen kada se, nakon što lopta bude u igri, dogodi jedna od sljedećih situacija:

- lopta se prestane kretati ili izađe izvan igre;
- loptom igra bilo koji igrač (uključujući izvođača) osim vratara momčadi koja se brani;
- suci zaustave igru zbog bilo kakvog prekršaja izvođača ili njegovog suigrača.

2. Prekršaji i sankcije

Nakon što sudac označi početak izvođenja kaznenog udarca, kazneni udarac mora biti izveden. Ukoliko ne bude izveden, jedan od sudaca može poduzeti disciplinske mjere prije nego što ponovno označi početak izvođenja kaznenog udarca.

Ukoliko se, prije nego što lopta bude u igri, dogodi jedna od sljedećih situacija:

- izvođač ili njegov suigrač počine prekršaj:
  - ako lopta uđe u vrata, kazneni se udarac ponavlja;
  - ako lopta ne uđe u vrata, suci zaustavljaju igru i utakmica se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad;

osim u sljedećim situacijama, kada će igra biti zaustavljena te potom nastavljena neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad, neovisno o tome je li postignut pogodak:

- kazneni udarac je izveden unatrag;

- suigrač utvrđenog izvođača izvede kazneni udarac, tada suci opominju igrača koji je izveo kazneni udarac;
  - fintiranje pri udarcu nakon što je izvođač dovršio zalet (fintiranje pri zaletu je dopušteno); suci opominju izvođača.
- vratar momčadi koja se brani počinj prekršaj:
    - ako lopta uđe u vrata, pogodak se priznaje;
    - ako lopta ne uđe u vrata ili se odbije od stupova vrata ili grede, udarac se ponavlja samo ukoliko je vratarev prekršaj imao jasan utjecaj na izvođača;
    - ako je vratar spriječio ulazak lopte u vrata, udarac se ponavlja.
- Ukoliko vratar počinj prekršaj te time uzrokuje ponavljanje udarca, vratar mora biti upozoren za prvi prekršaj na utakmici; ukoliko isti igrač počinj bilo koji daljnji prekršaj tijekom utakmice, mora biti opomenut.
- suigrači vratara momčadi koja se brani počinj prekršaj:
    - ako lopta uđe u vrata, pogodak se priznaje;
    - ako lopta ne uđe u vrata, udarac se ponavlja.
  - igrači obje momčadi počinj prekršaj – kazneni se udarac ponavlja osim ako igrač počinj ozbiljniji prekršaj (primjerice, nedopušteno fintiranje);
  - ukoliko vratar momčadi koja se brani i izvođač istovremeno počinj prekršaj, izvođač mora biti opomenut, a igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za momčad koja se brani.

Suparnički igrač koji ometa izvođača pri kretanju prema lopti tijekom izvođenja kaznenog udarca mora biti opomenut, čak i ako je počinitelj poštovao propisanih 5 m udaljenosti.

Nakon izvođenja kaznenog udarca, ako:

- izvođač ponovno dodirne loptu prije nego je dodirne drugi igrač:
  - dosuđuje se neizravni slobodni udarac (ili izravni slobodni udarac za prekršaj igranja rukom) za suparničku momčad.
- loptu dodirne vanjski čimbenik dok se kreće prema naprijed:

- kazneni se udarac ponavlja, osim ako lopta ide u vrata, a ometanje ne sprječava vratara ili igrača momčadi koja se brani da igra loptom. U tom slučaju pogodak se priznaje ako lopta uđe u vrata (čak i ako je bilo kontakta s loptom), osim ako je igru ometala momčad koja napada.
- se lopta od vratara, grede ili stupova vrata odbije u teren za igru i tada je dodirne vanjski čimbenik:
  - sudac zaustavlja igru;
  - igra se nastavlja spuštanjem lopte na mjestu gdje ju je dodirnuo vanjski čimbenik.

3. Sažetak

Ishod kaznenog udarca		
Prekršaj	Lopta ulazi u vrata	Lopta ne ulazi u vrata
Povreda prostora od strane napadača	Ponavljanje kaznenog udarca	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani
Povreda prostora od strane obrambenog igrača	Pogodak	Ponavljanje kaznenog udarca
Povreda prostora obrambenog igrača i napadača	Ponavljanje kaznenog udarca	Ponavljanje kaznenog udarca
Prekršaj vratara	Pogodak	Udarac nije obranjen: kazneni udarac se ne ponavlja (osim ako je prekršaj jasno utjecao na izvođača) Udarac je obranjen: kazneni udarac se ponavlja, vratar mora biti upozoren; opomena za bilo koji daljnji prekršaj
Lopta udarena unatrag	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani
Nedopušteno fintiranje	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani i opomena izvođaču	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani i opomena izvođaču
Pogrešni izvođač (ne identificirani izvođač)	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani i opomena pogrešnom izvođaču	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani i opomena pogrešnom izvođaču
Istovremeni prekršaj vratara i izvođača	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani i opomena izvođaču	Neizravni slobodni udarac za momčad koja se brani i opomena izvođaču

UBACIVANJE NOGOM

Pravilo 15

PRAVILO 15 – UBACIVANJE NOGOM

Ubacivanje nogom dosuđuje se u korist suparničke momčadi igrača koji je posljednji dodirnuo loptu kada je cijela lopta prešla uzdužnu crtu na tlu ili u zraku, ili kada je udarila u strop dok je bila u igri.

Pogodak ne može biti postignut izravno iz ubacivanja nogom:

- Ukoliko lopta uđe u suparnička vrata, dosuđuje se ubacivanje s vrata.
- Ukoliko lopta uđe u vrata momčadi koja izvodi ubacivanje nogom, dosuđuje se udarac iz kuta.

1. Postupak

U trenutku izvođenja udarca:

- lopta mora nepomično stajati na uzdužnoj crti, na mjestu gdje je izašla iz terena za igru ili najbliže mjestu gdje je dodirnula strop;
- samo izvođač smije biti izvan terena za igru (osim kako je navedeno u Pravilima futsalske igre – vidi propise o odobrenom napuštanju terena za igru u poglavlju Tumačenje i preporuke unutar Praktičnih smjernica za futsalske suce i ostale članove sudačkog tima)
- svi suparnički igrači moraju stajati na najmanje 5 m udaljenosti od mjesta na uzdužnoj crti gdje će biti izvedeno ubacivanje nogom.

Lopta je u igri nakon što je udarena i jasno pomaknuta.

Lopta mora biti ubačena u igru unutar četiri sekunde nakon što je momčad spremna za izvođenje ili nakon što sudac označi da je momčad spremna za izvođenje.

Ukoliko je ubacivanje nogom izvedeno, a lopta nakon što uđe u igru izađe izvan terena za igru preko bilo koje uzdužne crte bez dodirivanja bilo kojeg igrača, dosuđuje se ubacivanje nogom za suparničku momčad, koja ga izvodi s mjesta gdje je lopta izašla izvan terena.

Ukoliko igrač koji pravilno izvodi ubacivanje nogom namjerno udari loptu prema suparničkom igraču kako bi ponovno igrao loptom, ali ne na neoprezan

ili preoštar način, niti upotrebom pretjerane sile, sudac dopušta nastavak igre.

Izvođač ubacivanja nogom ne smije ponovno dodirnuti loptu prije nego je dodirnula drugog igrača.

2. Prekršaji i sankcije

Nakon što lopta uđe u igru, ako je izvođač ponovno dodirne prije nego što je dodirnula drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac; ako izvođač počinii prekršaj igranja rukom:

- dosuđuje se izravni slobodni udarac;
- dosuđuje se kazneni udarac ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora izvođača, osim ako je izvođač bio vratar. Tada se dosuđuje neizravni slobodni udarac.

Suparničkom igraču koji nekorektno skreće pažnju izvođača ili ga ometa (uključujući i prilazak na manje od 5 m od točke gdje treba izvesti ubacivanje nogom), dodjeljuje se opomena zbog nesportskog ponašanja te ukoliko je ubacivanje nogom izvedeno, dosuđuje se neizravni slobodni udarac.

Ukoliko se suigrač izvođača nalazi izvan terena kako bi zavarao suparnika ili zauzeo bolju poziciju pri izvođenju ubacivanja nogom, dosuđuje se ubacivanje nogom za suparničku momčad, a igrač koji je počinio prekršaj mora biti opomenut.

Za svaki drugi prekršaj, uključujući i kada ubacivanje nogom nije izvedeno unutar četiri sekunde, dosuđuje se ubacivanje nogom za suparničku momčad.

UBACIVANJE S VRATA

Pravilo 16

PRAVILO 16 – UBACIVANJE S VRATA

Ubacivanje s vrata dosuđuje se kada cijela lopta prijeđe poprečnu crtu, na tlu ili u zraku, a kao posljednjeg je dodirnula igrača momčadi koja napada i pritom nije postignut pogodak.

Pogodak ne može biti postignut izravno iz ubacivanja s vrata. Ukoliko lopta izravno uđe u vrata momčadi čiji je vratar izveo ubacivanje s vrata, dosuđuje se udarac iz kuta za suparnika. Ukoliko lopta izravno uđe u vrata momčadi koja nije izvela ubacivanje s vrata, toj se momčadi dosuđuje ubacivanje s vrata.

1. Postupak

- Vratar momčadi koja se brani baca ili ispušta loptu s bilo kojeg mjesta unutar kaznenog prostora.
- Lopta je u igri kada je bačena ili ispuštena te jasno pomaknuta.
- Lopta mora biti ubačena u igru unutar četiri sekunde nakon što je momčad spremna za izvođenje ili nakon što sudac označi da je momčad spremna za izvođenje.
- Suparnički igrači moraju se nalaziti izvan kaznenog prostora sve dok lopta ne uđe u igru.

2. Prekršaji i sankcije

Nakon što lopta uđe u igru, ako je vratar koji je izveo ubacivanje s vrata ponovno dodirne prije nego što je dodirnula drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac; ako vratar počinu prekršaj igranja rukom:

- dosuđuje se izravni slobodni udarac;
- dosuđuje se neizravni slobodni udarac ako se prekršaj dogodio unutar vratarevog kaznenog prostora.

Ukoliko se pri izvođenju ubacivanja s vrata suparnički igrači nalaze u kaznenom prostoru zato što ga nisu stigli napustiti, suci dopuštaju nastavak igre. Ukoliko suparnički igrač koji se nalazi u kaznenom prostoru ili ulazi u kazneni prostor prije nego lopta bude u igri dodirne ili napadne loptu prije nego što lopta bude u igri, ubacivanje s vrata mora biti ponovljeno.

Ukoliko igrač uđe u kazneni prostor prije nego što lopta bude u igri te pritom napravi ili pretrpi prekršaj, ubacivanje s vrata mora se ponoviti, a igrač koji je počinio prekršaj može biti opomenut ili isključen, ovisno o samom prekršaju.

Ukoliko ubacivanje s vrata nije izvedeno unutar četiri sekunde, dosuđuje se neizravni slobodni udarac za suparničku momčad.

Ako je to zabranjeno domaćim pravilima za utakmice mlađih kategorija, veterana, osoba s invaliditetom i/ili futsal na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija), ukoliko vratar baci loptu izravno preko središnje crte, dosuđuje se neizravni slobodni udarac za suparničku momčad, na mjestu gdje je lopta prešla središnju crtu.

Za svaki drugi prekršaj, ubacivanje s vrata mora biti ponovljeno.

UDARAC IZ KUTA

Pravilo 17

PRAVILO 17 – UDARAC IZ KUTA

Udarac iz kuta dosuđuje se kada je cijela lopta prešla preko poprečne crte, na tlu ili u zraku, a kao posljednjeg je dotaknula igrača momčadi koja se brani i pritom nije postignut pogodak.

Pogodak može biti postignut izravno iz udarca iz kuta, ali samo protiv suparničke momčadi; ukoliko lopta izravno uđe u vrata igrača koji izvodi udarac iz kuta, dosuđuje se udarac iz kuta za suparničku momčad.

1. Postupak

- Lopta mora biti postavljena unutar kutnog prostora najbližeg mjestu gdje je lopta prešla poprečnu crtu.
- Lopta mora biti nepomična, a udara je igrač momčadi koja napada.
- Lopta mora biti ubačena u igru unutar četiri sekunde nakon što je momčad spremna za izvođenje ili nakon što sudac označi da je momčad spremna za izvođenje.
- Lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta; ne mora napustiti kutni prostor.
- U trenutku kada lopta ulazi u igru, samo izvođač smije biti izvan terena za igru (osim kako je navedeno u Pravilima futsalske igre – vidi propise o odobrenom napuštanju terena za igru u poglavlju Tumačenje i preporuke unutar Praktičnih smjernica za futsalske suce i ostale članove sudačkog tima)
- Suparnički igrači moraju se nalaziti na udaljenosti najmanje 5 m od kutnog luka sve dok lopta ne uđe u igru.

2. Prekršaji i sankcije

Nakon što lopta uđe u igru, ukoliko izvođač udarca iz kuta dodirne loptu prije nego što je lopta dodirnula drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac; ukoliko izvođač udarca iz kuta počinio prekršaj igranja rukom:

- dosuđuje se izravni slobodni udarac;
- dosuđuje se kazneni udarac ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora izvođača, osim ako je izvođač bio vratar. U tom se slučaju dosuđuje neizravni slobodni udarac.

Ukoliko igrač koji pravilno izvodi udarac iz kuta namjerno udari loptom suparničkog igrača kako bi ponovno igrao loptom, ali ne na neoprezan ili preoštar način, niti upotrebom pretjerane sile, sudac dopušta nastavak igre.

Ukoliko se suigrač izvođača nalazi izvan terena kako bi zavarao suparnika ili zauzeo bolju poziciju pri izvođenju udarca iz kuta, dosuđuje se ubacivanje s vrata za suparničku momčad, a igrač koji je počinio prekršaj mora biti opomenut.

Za svaki drugi prekršaj, uključujući i kada udarac iz kuta nije izveden unutar četiri sekunde ili iz kutnog prostora, dosuđuje se ubacivanje s vrata za suparničku momčad.

PROTOKOL VIDEO-PODRŠKE

1. Načela

Suci upotrebljavaju video-podršku kada glavni trener momčadi (ili, u njegovom odsustvu, određena službena osoba kako je navedeno na popisu momčadi) ospori odluku koja se odnosi na:

1. Pogodak/nema pogotka
2. Kazneni udarac/nema kaznenog udarca
3. Izravni crveni karton (ne druga opomena)
4. Pogrešni identitet

Video-podrška može se koristiti prema nahođenju sudaca u sljedećim situacijama:

5. Ukoliko kronometar ne radi na ispravan način
6. Ukoliko mjeritelj vremena neispravno uključi/zaustavi kronometar, u skladu s odredbama Pravila 6 i 7
7. Radi provjere je li postignut pogodak
8. Kako bi se provjerilo je li lopta ušla u vrata prije zvučnog znaka na kraju poluvremena (uz izuzetak razdoblja produženih kako bi se dopustio dovršetak izvođenja kaznenog udarca ili izravnog slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja)

Uspješno osporavanje znači da je sučeva prvotna odluka promijenjena, dok neuspješno osporavanje znači da je prvotna odluka potvrđena. Prvotna se odluka ne mijenja osim ukoliko

snimka pokaže da se radilo o počinjenoj „jasnoj i očiglednoj pogrešci“ ili da se dogodio „ozbiljan propušteni incident“.

Ne postoji ograničenje broja uspješnih osporavanja raspoloživih za obje momčadi.

Osim toga, svakoj je momčadi dopušteno jedno neuspješno osporavanje u svakom poluvremenu utakmice. Osporavanja koja nisu iskorištena u prvom poluvremenu utakmice ne mogu se prenijeti u drugo poluvrijeme.

Ukoliko se igraju produžeci kako bi se odredio pobjednik utakmice, svakoj je momčadi dopušteno jedno dodatno neuspješno osporavanje tijekom produžetaka. Osporavanja neiskorištena u drugom poluvremenu utakmice ne mogu se prenijeti u produžetke.

Ukoliko se izvode šesterci za određivanje pobjednika utakmice, svakoj je momčadi dopušteno jedno dodatno neuspješno osporavanje tijekom izvođenja šesteraca. Osporavanja neiskorištena tijekom utakmice ne mogu se prenijeti u izvođenje šesteraca.

Suci će izravno pregledati snimku (sudački pregled – RR) te će sudac donijeti konačnu odluku.

Kako bi osigurali transparentnost, suci tijekom pregleda snimke moraju ostati „vidljivi“.

Ukoliko se igra nastavi nakon incidenta koji se potom pregledava, bilo koja poduzeta/potrebna disciplinska mjera u razdoblju poslije incidenta neće biti poništena, čak i ako se prvotna odluka promijeni (osim opomene zbog zaustavljanja ili ometanja obećavajućeg napada ili isključenja zbog onemogućavanja izgledne prilike za postizanje pogotka).

Razdoblje igre prije i poslije incidenta koje je podložno promjeni utvrđeno je ovim protokolom.

2. Odluke/incidenti podložni pregledu snimke

Kategorije odluke/incidenta podložnog pregledu snimke zbog osporavanja su:

1. Pogoci

- 1.1** Prekršaj momčadi koja napada u pripremi akcije za postizanje pogotka ili pri postizanju pogotka (npr. igranje rukom, prekršaj, itd.)
- 1.2** Lopta izvan igre prije pogotka
- 1.3** Situacije pogodak/nema pogotka

2. Incidenti u kaznenom prostoru

- 2.1** Nedosuđeni prekršaj za kazneni udarac
- 2.2** Neispravno dosuđen kazneni udarac
- 2.3** Prekršaj momčadi koja napada u pripremi akcije koja je dovela do kaznenog udarca (npr. igranje rukom, prekršaj, itd.)

2.4 Mjesto prekršaja (izvan ili unutar kaznenog prostora)

2.5 Lopta izvan igre prije incidenta

3. Izravni crveni kartoni (ne druge opomene)

3.1 Onemogućavanje izravne prilike za postizanje pogotka

3.2 Težak prekršaj

3.3 Nasilno ponašanje, pljuvanje na drugu osobu ili ugriz

3.4 Agresivno, uvredljivo ili pogrdno djelovanje

4. Pogrešni identitet (crveni ili žuti kartoni)

- Ukoliko suci sankcioniraju prekršaj te potom pogrešnom igraču sankcionirane momčadi pokažu žuti ili crveni karton, identitet igrača koji je počinio prekršaj može se pregledati; sam prekršaj nije podložan pregledu snimke osim ako se odnosi na pogodak, kazneni udarac ili izravni crveni karton.

Video-podrška može se koristiti, prema nahođenju sudaca, kada se odnosi na sljedeće incidente:

1. Ukoliko kronometar ne radi na ispravan način, kako bi se utvrdilo na koji način ispraviti pogrešno mjereno vrijeme
2. Ukoliko je mjeritelj vremena neispravno pokrenuo/zaustavio kronometar, u skladu s odredbama Pravila 6 i 7
3. Radi potvrde je li postignut pogodak
4. Radi potvrde je li lopta ušla u vrata prije zvučnog znaka na kraju poluvremena (unatoč izuzetku razdoblja produženog kako bi se dopustio dovršetak izvođenja kaznenog udaraca ili

izravnog slobodnog udarca zbog šestog akumuliranog prekršaja)

3. Praktična primjena

Upotreba video-podrške tijekom futsalske utakmice uključuje sljedeće praktične postavke:

1. U načelu, kamere u upotrebi trebale bi moći pokriti cijeli teren, glavni sat, vrata i oba kaznena prostora. To znači da su potrebne najmanje četiri kamere: jedna za svaki kazneni prostor (uključujući gol-crtu), jedna za glavni sat i jedna za cijeli teren.
2. Tehničar za upravljanje snimkom (RO) ima nezavisan pristup svim televizijskim snimkama te mogućnost kontrole usporene snimke.
3. Sudački prostor za pregled snimke (RRA) prostor je gdje suci pregledavaju snimku prije donošenja konačne odluke. Mora se nalaziti blizu terena, a lokacija prostora mora biti jasno označena.
4. U sudačkom prostoru za pregled snimke moraju biti raspoloživa dva ekrana:
  - Jedan ekran za tehničara za upravljanje snimkom, koji pomaže sucima tijekom pregleda snimke
  - Jedan ekran okrenut prema terenu, na kojemu suci pregledavaju snimku
5. Tehničar za upravljanje snimkom pomaže sucima tijekom pregleda snimke pokazujući im snimku prema sudačkim

zahtjevima (npr. različiti kutovi kamere, prilagodba brzine snimke, itd.) na sudačkom ekranu.

6. Tehničar za upravljanje snimkom mora proći posebni trening, uključujući upoznavanje s Pravilima futsalske igre, te steći potrebne certifikate.
7. Ukoliko tehnologija ne radi na ispravan način te ne postoji odobrena zamjenska oprema, video-podrška ne može se koristiti. Obje momčadi moraju odmah biti obaviještene o tome.
8. S obzirom da je za dužnost tehničara za upravljanje snimkom potreban certifikat, tehničara za upravljanje snimkom koji nije u mogućnosti početi ili nastaviti utakmicu može zamijeniti samo osoba kvalificirana za tu dužnost. Ukoliko nije moguće pronaći kvalificiranu zamjenu, utakmica mora biti odigrana/nastavljena bez upotrebe video-podrške, a obje momčadi moraju odmah biti obaviještene o tome.

4. Postupci

Prvotna odluka

Suci uvijek moraju donijeti prvotnu odluku (uključujući bilo koje potrebne disciplinske mjere) kao da video-podrška ne postoji (osim u slučaju ozbiljnog propuštenog incidenta).

Osporavanje ili sudačka odluka o pregledu snimke

1. Kako bi osporio odluku, glavni trener (ili, u njegovom odsustvu, određena službena osoba kako je navedeno na popisu momčadi) mora odmah:

- zavrtjeti prstom u zraku; i
  - obavijestiti trećeg suca ili pričuvnog pomoćnog suca o zahtjevu za pregledom snimke.
2. Treći sudac ili pričuvni pomoćni sudac obavijestit će suce o osporavanju putem komunikacijskog sustava te podizanjem „palice“.
  3. Alternativno, gdje je to primjenjivo, suci mogu odlučiti pregledati snimku prema vlastitom nahođenju.
  4. Ukoliko je igra već zaustavljena, suci odgađaju nastavak igre kako bi pregledali snimku.
  5. Ukoliko igra nije zaustavljena, suci zaustavljaju igru kada je lopta u neutralnoj zoni/situaciji, tj. kada niti jedna momčad nema dobru priliku za napad.
  6. U svim slučajevima suci moraju dati znak za pregled snimke, jasnim pokazivanjem „televizijskog znaka“ (okvira televizijskog ekrana).

Pregled

1. Suci odlaze u prostor za pregled snimke (RRA) kako bi pregledali snimku. Pregled obavljaju oba suca, no prvi sudac donosi konačnu odluku.
2. Tijekom pregleda snimke, ostali članovi sudačkog tima nadgledaju što se događa na terenu za igru te unutar tehničkog prostora.
3. Igrači, zamjenski igrači ili službene osobe koji uđu u prostor za pregled snimke ili pokušaju utjecati na postupak pregleda snimke ili na konačnu odluku bit će opomenuti.

4. Suci mogu zatražiti drugačiji kut kamere ili drugu brzinu snimke, no u načelu usporene snimke trebale bi se koristiti za činjenične odluke, npr. mjesto prekršaja, mjesto kontakta za fizičke prekršaje ili igranje rukom, ili odluku o lopti izvan igre (uključujući situacije pogodak/nema pogotka); normalna brzina trebala bi se koristiti za intenzitet prekršaja ili odluku o mogućem igranju rukom.
5. Za odluku/incident koji se odnosi na pogodak, kazneni udarac/nema kaznenog udarca te crveni karton zbog onemogućavanja izgledne prilike za postizanje pogotka, može biti potrebno pregledati napadačku fazu igre (APP) koja je izravno dovela do odluke/incidenta; to može uključivati i način na koji je momčad koja napada stekla posjed lopte u otvorenoj igri.
6. Pri ostalim prekršajima za crveni karton (težak prekršaj ili nasilno ponašanje), incidente vezane za kronometar te pogrešni identitet, pregledava se samo incident.
7. Pravila futsalske igre ne dopuštaju promjenu odluka o nastavku igre ukoliko je igra već nastavljena. Međutim, za potrebe sustava video-podrške, nakon što je odluka odmah osporena, incident se može pregledati te prvotna odluka promijeniti, čak i ako je igra već nastavljena.
8. Postupak pregleda snimke treba biti dovršen što učinkovitije, no točnost konačne odluke važnija je od brzine. Iz tog razloga, te s obzirom da su neke situacije složene te uključuju nekolicinu odluka/incidenata koje treba pregledati, ne postoji vremensko ograničenje za postupak pregleda snimke.

Konačna odluka i nastavak igre

1. Sudac je jedina osoba koja može donijeti konačnu odluku.
2. Po završetku pregleda snimke, sudac mora pokazati „televizijski znak“ i objaviti konačnu odluku ispred stola mjeritelja vremena te, ukoliko je potrebno, glavnim trenerima obje momčadi.
3. Sudac će potom poduzeti/promijeniti/povući bilo koju disciplinsku mjeru (gdje je to potrebno) i nastaviti igru u skladu s Pravilima futsalske igre.
4. Ukoliko se prvotna odluka promijeni, ili bude prepoznat ozbiljan propušteni incident, igra se nastavlja u skladu s Pravilima futsalske igre.
5. Ukoliko se prvotna odluka ne promijeni, igra se nastavlja:
  - u skladu s prvotnom odlukom, ako je igra već bila zaustavljena; ili
  - spuštanjem lopte ako su suci zaustavili igru kako bi pregledali snimku.
6. Ukoliko se prvotna odluka promijeni, ili je prepoznat ozbiljan propušteni incident, relevantno je vrijeme kada se incident dogodio. Sudac mora obavijestiti mjeritelja vremena o točnom vremenu, radi prilagodbe kronometra.
7. Ukoliko se pregled snimke odnosi na incident s kronometrom, sudac mora obavijestiti mjeritelja vremena o točnom vremenu, radi prilagodbe kronometra.
8. Nakon što su suci spremni nastaviti utakmicu, mjeritelj vremena može ponovno pokrenuti kronometar, počevši s prilagođenim vremenom.

Poništavanje utakmice

U načelu, utakmica neće biti poništena zbog jednog ili više navedenih razloga:

1. neispravnosti tehnologije;
2. pogrešnih odluka u koje je uključena video-podrška;
3. odluka da se incident ne pregledava; ili
4. pregleda situacije koja nije podložna pregledu snimke.

PRAKTIČNE SMJERNICE ZA FUTSALSKE SUCE I OSTALE ČLANOVE SUDAČKOG TIMA

PRAKTIČNE SMJERNICE ZA FUTSALSKE SUCE I OSTALE ČLANOVE SUDAČKOG TIMA

ZNAKOVI

POSTAVLJANJE

TUMAČENJE I PREPORUKE

ZNAKOVI

Znakovi suca i ostalih članova sudačkog tima

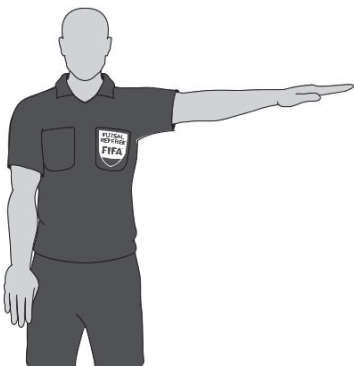
Suci moraju davati navedene znakove, uzimajući u obzir da većinu znakova treba dati samo jedan od sudaca, no i da jedan znak moraju istovremeno dati oba suca.

Pomoćni suci moraju dati znakove za minutu odmora te peti akumulirani prekršaj.

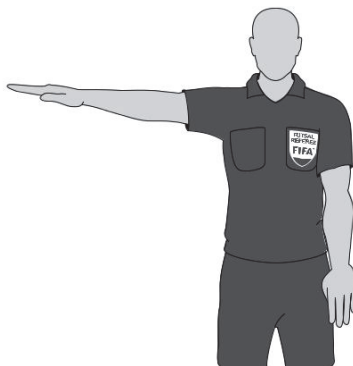
1. Znakovi najmanje jednog suca

Početni udarac / Nastavak igre

Izravni slobodni udarac / Kazneni udarac (Opcija 1)

(Opcija 2)

Ubacivanje nogom (Opcija 1)

(Opcija 2)

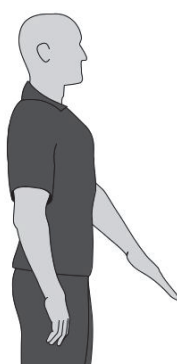
Udarac iz kuta (Opcija 1)

(Opcija 2)

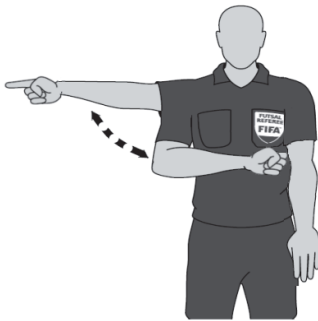

Ubacivanje s vrata (Opcija 1)

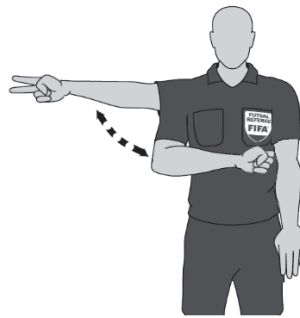

(Opcija 2)

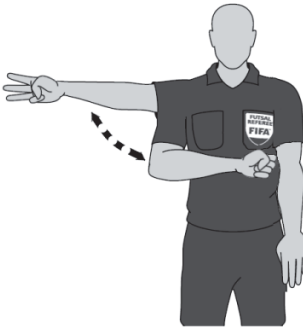
ODBROJAVANJE ČETIRI SEKUNDE

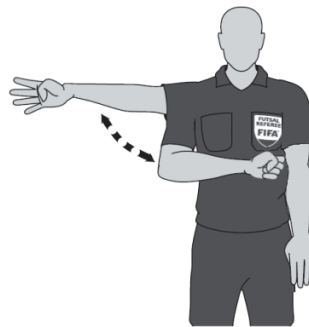
(Korak I)

(Korak II)

(Korak III)

(Korak IV)

(Korak V)

Najmanje jedan sudac mora jasno pokazati odbrojavanje četiri sekunde:

- pri sljedećim nastavcima igre:
  - udarcima iz kuta;
  - ubacivanjima nogom;
  - ubacivanjima s vrata;
  - izravnim ili neizravnim slobodnim udarcima (uključujući izravne slobodne udarce zbog šestog akumuliranog prekršaja);
- kada vratar kontrolira loptu u vlastitoj polovici terena za igru .

Suci ne odbrojavaju četiri sekunde pri sljedećim nastavcima igre:

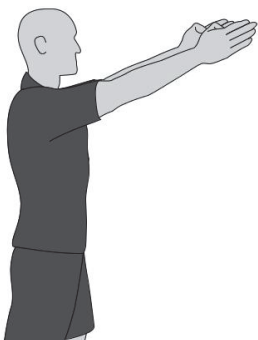
- početni udarci
- kazneni udarci

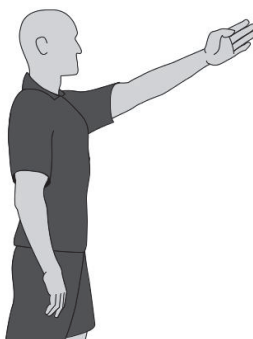
Peti akumulirani prekršaj

Minuta odmora

Prednost nakon prekršaja
za izravni slobodni udarac

Prednost nakon prekršaja
za neizravni slobodni udarac

Akumulirani prekršaj: znak treba pokazati mjeritelju vremena i trećem sucu nakon što je dozvoljena prednost te je lopta izašla izvan igre.

(Korak I)

(Korak II)

(Korak III: dvije opcije)

Opomena (žuti karton)

Isključenje (crveni karton)

Igračev broj – 1

Igračev broj – 2

Igračev broj – 3

Igračev broj – 4

Igračev broj – 5

Igračev broj – 6

Igračev broj – 7

Igračev broj – 8

Igračev broj – 9

Igračev broj – 10

Igračev broj – 11

Igračev broj – 12

Igračev broj – 13

Igračev broj – 14

Igračev broj – 15

(I)

(II)

Igračev broj – 52

Igračev broj – 30

Igračev broj – 60

Igračev broj – 90

(I)

(II)

Igračev broj – 84

(I)

(II)

Igračev broj – 96

Broj igrača koji je postigao autogol (Korak I)

(Korak II)

Autogol

2. Znak oba suca pri nastavku igre

Neizravni slobodni udarac (pri dosuđivanju slobodnog udarca isti znak treba dati samo jedan sudac)

3. Znakovi pomoćnih sudaca

Minuta odmora

Peti akumulirani prekršaj

Znakovi trećeg suca ili pričuvnog pomoćnog suca nakon postignutog pogotka, kada taj sudac nadzire gol-crtu momčadi napadačke momčadi

(Korak I)

(Korak II)

POSTAVLJANJE

1. Postavljanje dok je lopta u igri

Preporuke:

- Igra se treba odvijati između suca i drugog suca.
- Suci bi trebali upotrebljavati dijagonalni sustav.
- Zadržavanje izvan uzdužne crte, paralelno s njom, olakšava sucima zadržati igru i preostalog suca u vlastitom vidokrugu.
- Sudac najbliži igri („zoni akcije“, tj. mjestu gdje se lopta nalazi u svakom danom trenutku) trebao bi se nalaziti u vidokrugu preostalog suca, koji bi se trebao usredotočiti na kontrolu „zone utjecaja“ (mjesto gdje se u tom trenutku ne nalazi lopta, ali je vjerojatno da se tamo dogodi prekršaj).
- Jedan od sudaca trebao bi biti dovoljno blizu da vidi igru, ali bez ometanja igre.
- Suci ulaze na teren za igru samo kako bi dobili bolji uvid u igru.
- „Ono što treba biti viđeno“ ne nalazi se uvijek u blizini lopte. Suci bi također trebali obratiti pažnju na:
  - agresivne sukobe pojedinih igrača bez lopte;
  - moguće prekršaje u području kaznenog prostora prema kojemu se kreće igra;
  - prekršaje koji se događaju nakon odigravanja lopte;
  - sljedeću fazu igre.

2. Općenito postavljanje tijekom utakmice

Preporuča se da jedan od sudaca bude u liniji s pretposljednjim obrambenim igračem, ili iza te linije; ili iza lopte ukoliko se lopta nalazi bliže poprečnoj crti od pretposljednjeg obrambenog igrača.

Suci uvijek moraju biti licem okrenuti prema terenu za igru. Jedan od sudaca treba kontrolirati zonu akcije, a preostali bi sudac trebao kontrolirati zonu utjecaja.

3. Vratarevo ispuštanje lopte

Jedan od sudaca mora se postaviti u liniji s vratarem i provjeriti da vratar ne dodirne loptu po drugi puta nakon što je ubaci u igru ili da ne dira loptu rukom izvan kaznenog prostora te mora brojati sekunde vratarevog posjeda lopte.

Istu poziciju jedan od sudaca treba zauzeti pri ubacivanju s vrata. Odbrojavanje četiri sekunde počinje ako se vratar nalazi u vlastitom kaznenom prostoru. Vratar koji se nalazi izvan svog kaznenog prostora može biti opomenut zbog odugovlačenja nastavka igre.

Nakon što je vratar ispustio loptu, suci zauzimaju prikladne pozicije za kontrolu utakmice.

4. Pogodak/Nema pogotka

Kada je pogodak postignut i ne postoji nikakva sumnja u odluku, sudac i drugi sudac moraju uspostaviti kontakt pogledom, a sudac najbliži stolu mjeritelja vremena mora pristupiti mjeritelju vremena i trećem sucu kako bi ih obveznim znakom obavijestio o broju igrača koji je postigao pogodak.

Ukoliko je pogodak postignut, ali igra je nastavljena jer je situacija nejasna, sudac najbliži vratima znakom zviždalkom privuče pažnju preostalog suca, a potom sudac najbliži stolu mjeritelja vremena mora pristupiti mjeritelju vremena i trećem sucu kako bi ih obveznim znakom obavijestio o broju igrača koji je postigao pogodak.

Kada momčad igra s igračem-vratarem („letećim“ vratarem), treći sudac treba pomoći sucima na terenu zauzimajući poziciju na poprečnoj crti momčadi koja igra s igračem-vratarem, kako bi imao bolji uvid u situacije oko postizanja pogotka.

5. Postavljanje kad je lopta izvan igre

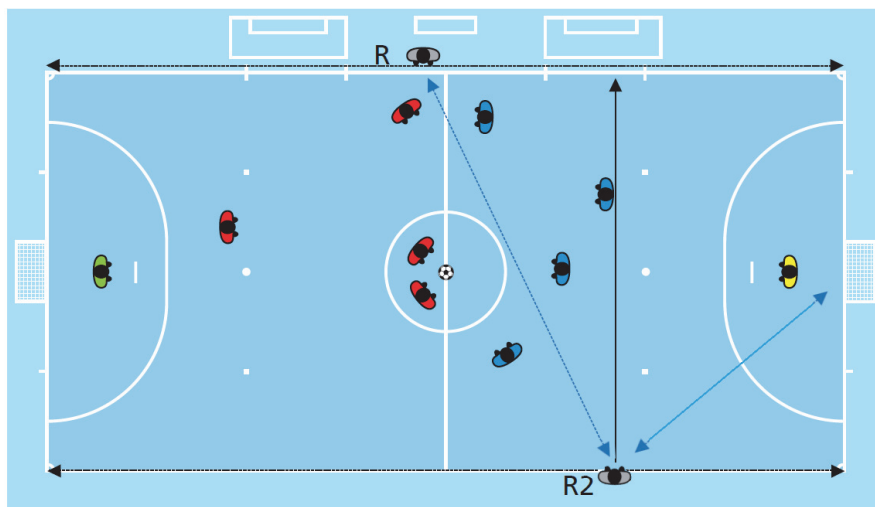
Najbolja je pozicija ona s koje suci mogu donijeti ispravnu odluku te imaju optimalan pogled na igru i igrače. Sve preporuke o postavljanju utemeljene su na vjerojatnostima, koje treba prilagoditi koristeći specifične informacije o momčadima, igračima i događajima tijekom utakmice.

6. Postavljanje u određenim scenarijima

1. Postavljanje – početni udarac

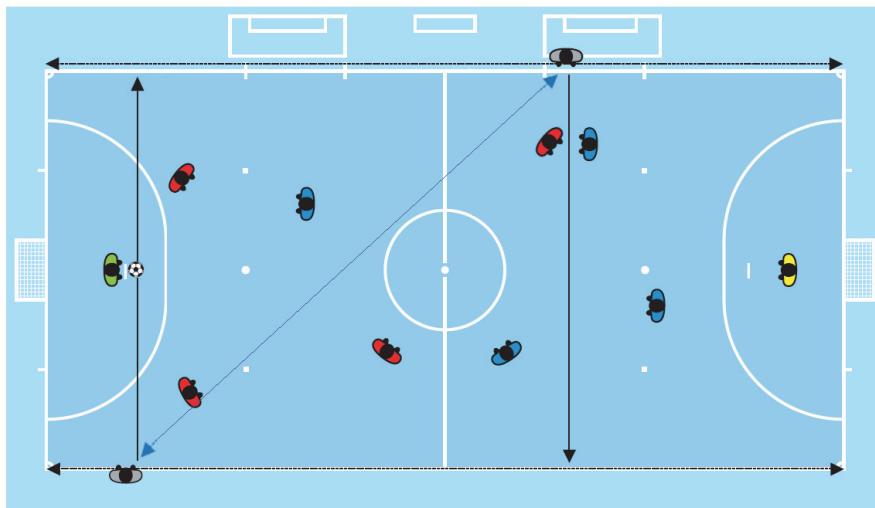
Pri svakom početnom udarcu, jedan sudac mora biti na uzdužnoj crti uz koju se nalaze zone zamjene igrača, 1 m od središnje crte, na strani momčadi koja izvodi početni udarac, kako bi provjerio da se početni udarac izvodi u skladu s utvrđenim postupkom izvođenja.

Preostali sudac mora biti na drugoj uzdužnoj crti, u liniji s pretposljednjim obrambenim igračem momčadi koja ne izvodi početni udarac.

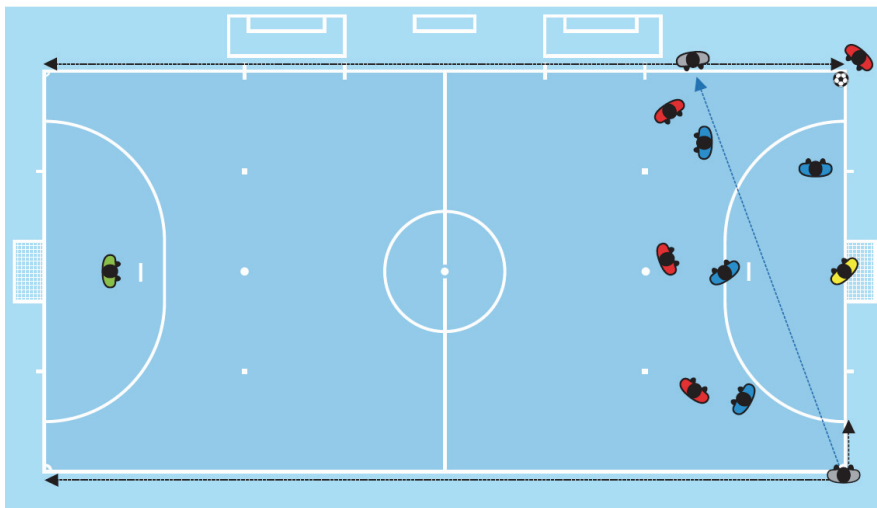
2. Postavljanje – ubacivanje s vrata

1. Jedan od sudaca prvo mora provjeriti da je lopta unutar kaznenog prostora. Ukoliko nije unutar kaznenog prostora, suci mogu započeti odbrojavanje četiri sekunde ako smatraju da je vratar spreman izvesti ubacivanje s vrata ili da odugovlači podići loptu iz taktičkih razloga.
2. Nakon što lopta bude unutar kaznenog prostora, jedan od sudaca mora zauzeti poziciju u liniji s vratarem kako bi provjerio da je vratar spreman ubaciti loptu u igru te da su suparnički igrači izvan kaznenog prostora. Suci potom daju znak za odbrojavanje četiri sekunde, osim ako je odbrojavanje već započelo u skladu s prethodnom napomenom.
3. Naposljetku, sudac koji je nadzirao ubacivanje s vrata mora zauzeti prikladnu poziciju za kontrolu utakmice, što je u svakom slučaju prioritet.

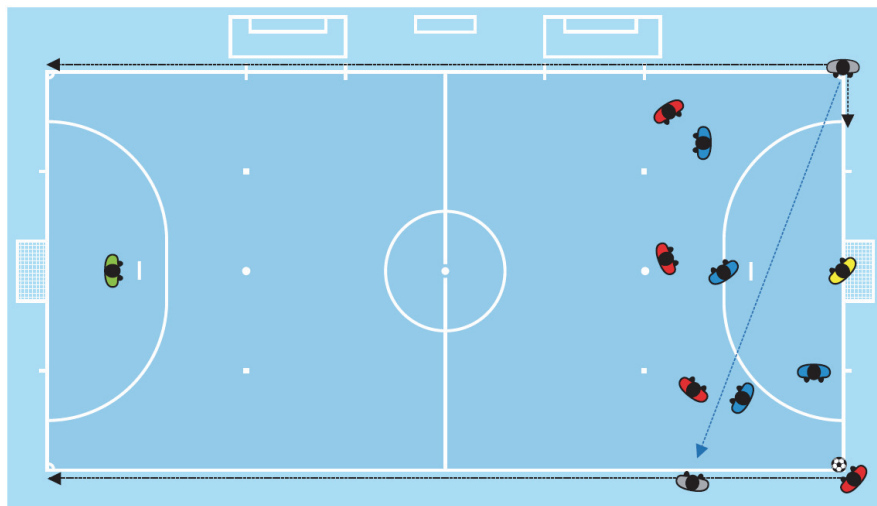

3. Postavljanje – udarac iz kuta (1)

Prilikom udarca iz kuta, sudac najbliži mjestu izvođenja zauzima poziciju na uzdužnoj crti, približno 5 m udaljen od kutnog luka na kojemu će se udarac izvesti. S te pozicije, taj sudac mora provjeriti da je lopta propisno smještena unutar kutnog prostora te da su igrači momčadi koja se brani udaljeni najmanje 5 m. Preostali sudac zauzima poziciju na istoj polovici, ali na drugoj strani terena za igru, na sjecištu uzdužne i poprečne crte. S te pozicije taj sudac prati loptu i ponašanje igrača.

4. Postavljanje – udarac iz kuta (2)

5. Postavljanje – slobodni udarac (1)

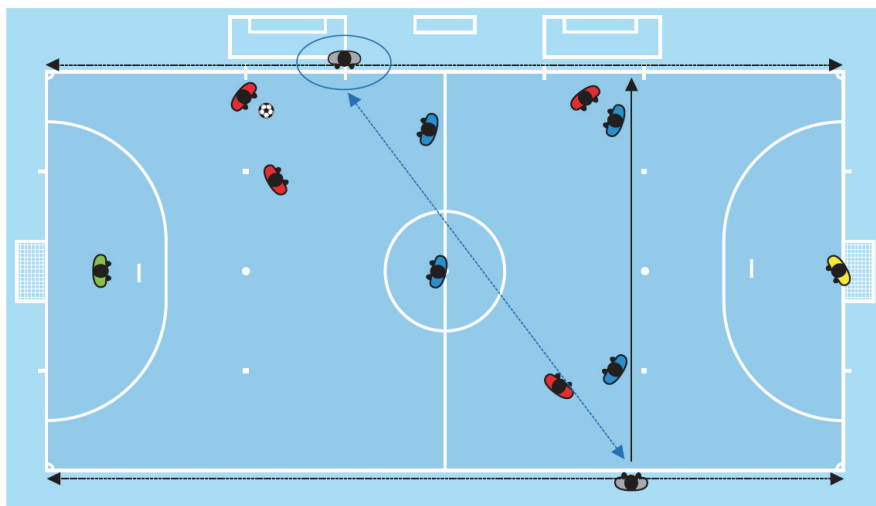
Pri izvođenju slobodnog udarca, najbliži sudac zauzima poziciju u liniji s mjestom na kojemu se slobodni udarac izvodi i provjerava pravilno postavljanje lopte te prati povredu propisane udaljenosti u trenutku izvođenja. Preostali sudac mora zauzeti poziciju u liniji s prethodnjim obrambenim igračem ili poprečnom crtom, što je u svakom slučaju prioritet. Oba suca moraju biti spremna pratiti kretanje lopte te trčati uz uzdužnu crtu prema kutovima terena za igru, ukoliko je slobodni udarac izveden prema vratima, a oni nisu u liniji s poprečnom crtom.

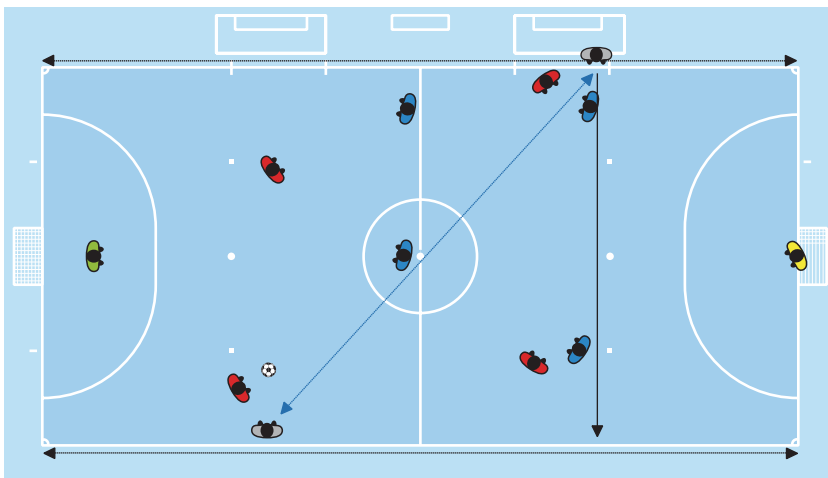
6. Postavljanje – slobodni udarac (2)

7. Postavljanje – slobodni udarac (3)

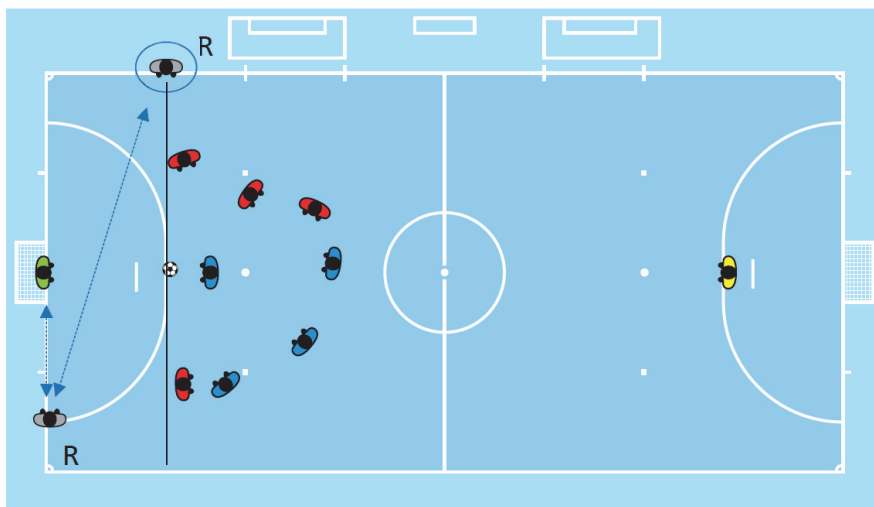

8. Postavljanje – slobodni udarac (4)

9. Postavljanje – kazneni udarac

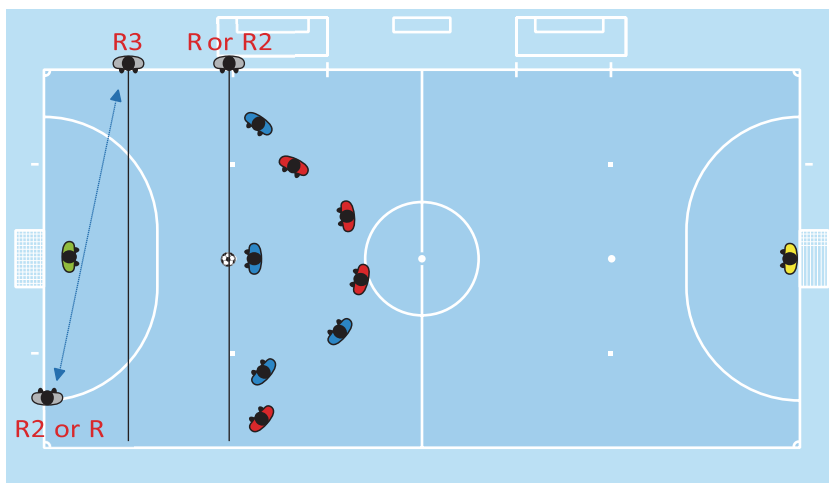
Jedan od sudaca zauzima poziciju u liniji s točkom za izvođenje kaznenog udarca, na približno 5 m udaljenosti, i provjerava pravilno postavljanje lopte, identificira izvođača i prati igrače radi moguće povrede kaznenog prostora pri izvođenju kaznenog udarca. Taj sudac ne označava početak izvođenja kaznenog udarca sve dok ne budu provjerene ispravne pozicije svih igrača, a u slučaju potrebe može mu pomoći preostali sudac. Preostali sudac mora se nalaziti na sjecištu poprečne crte i kaznenog prostora te provjerava ulazi li lopta u vrata. Ukoliko vratar momčadi koja se brani počinji prekršaj iz Pravila 14, a pogodak ne bude postignut, sudac zviždajkom treba označiti ponavljanje kaznenog udarca.

10. Postavljanje – izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja, s oznake na 10 m

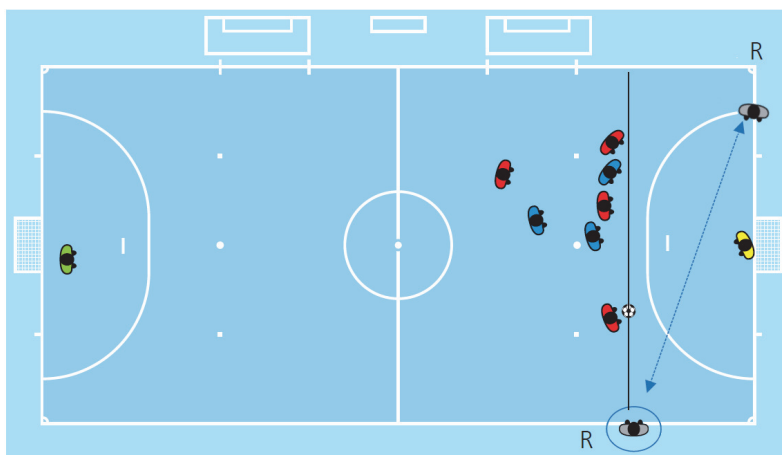
Jedan od sudaca zauzima poziciju u liniji s oznakom na 10 m, identificira izvođača i prati igrače radi moguće povrede prostora pri izvođenju udarca. Taj sudac ne označava početak izvođenja udarca sve dok ne budu provjerene ispravne pozicije igrača te pravilno postavljanje lopte, a u slučaju potrebe može mu pomoći preostali sudac. Preostali sudac mora se nalaziti na sjecištu poprečne crte i kaznenog prostora te provjerava ulazi li lopta u vrata. Ukoliko se vratar momčadi koja se brani ne ponaša u skladu s Pravilom 13, a pogodak ne bude postignut, taj sudac zviždaljkom treba označiti ponavljanje udarca.

Treći sudac zauzima poziciju u liniji s oznakom unutar kaznenog prostora, koja označava minimalnih 5 m udaljenosti od oznake na 10 m. Tu udaljenost mora poštovati vratar u skladu s Pravilom 1.

11. Postavljanje – izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja, izvan oznake na 10 m (1)

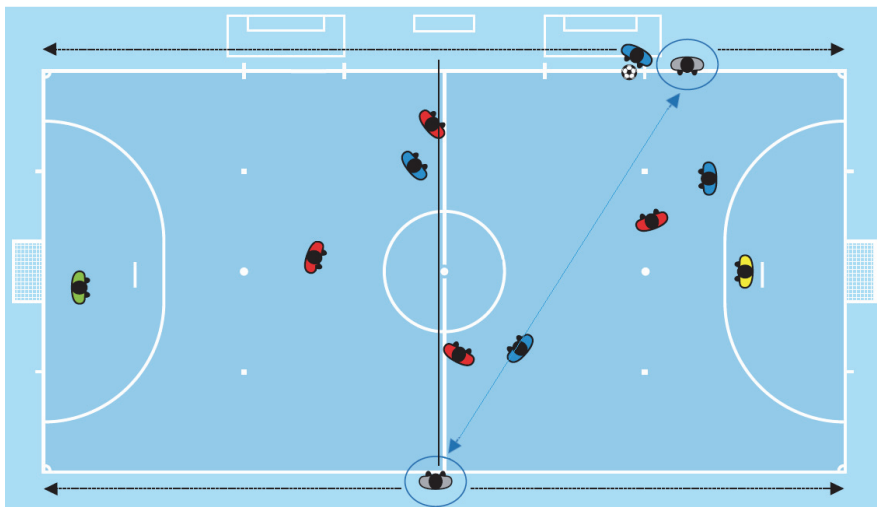
Jedan od sudaca zauzima poziciju u liniji s loptom, provjerava pravilno postavljanje lopte, identificira izvođača i prati igrače radi moguće povrede prostora pri izvođenju udarca. Taj sudac ne označava početak izvođenja udarca sve dok ne budu provjerene ispravne pozicije igrača, a u slučaju potrebe može mu pomoći preostali sudac. Preostali sudac mora se nalaziti na sjecištu poprečne crte i kaznenog prostora te provjerava ulazi li lopta u vrata. Ukoliko se vratar momčadi koja se brani ne ponaša u skladu s Pravilom 13, a pogodak ne bude postignut, taj sudac zviždaljkom treba označiti ponavljanje udarca.

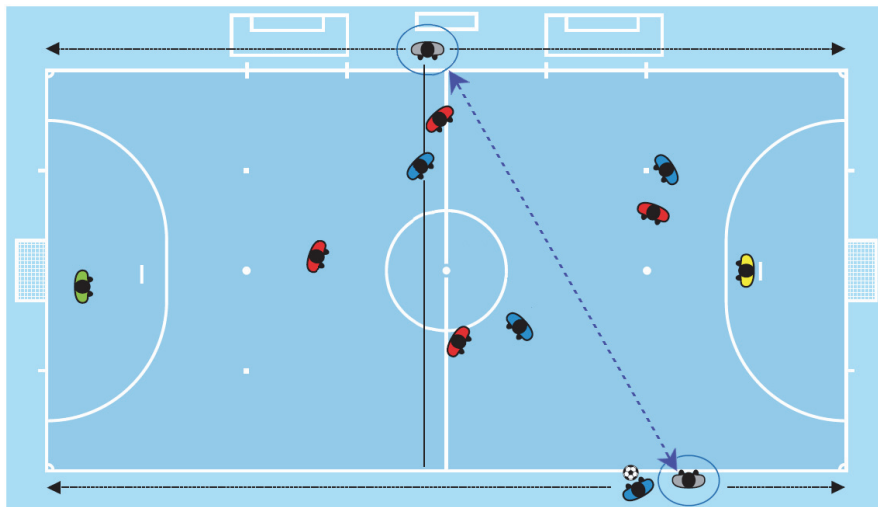
12. Postavljanje – izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja, izvan oznake na 10 m (2)

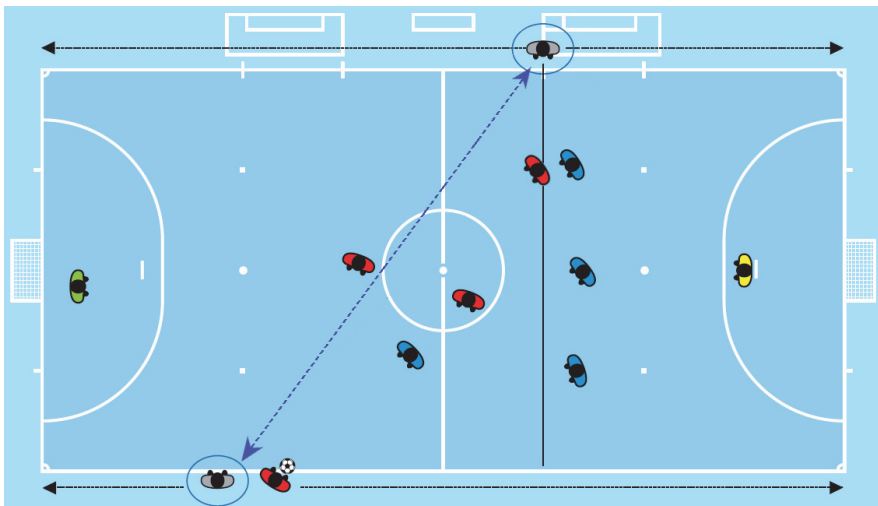
13. Postavljanje – ubacivanje nogom (1)

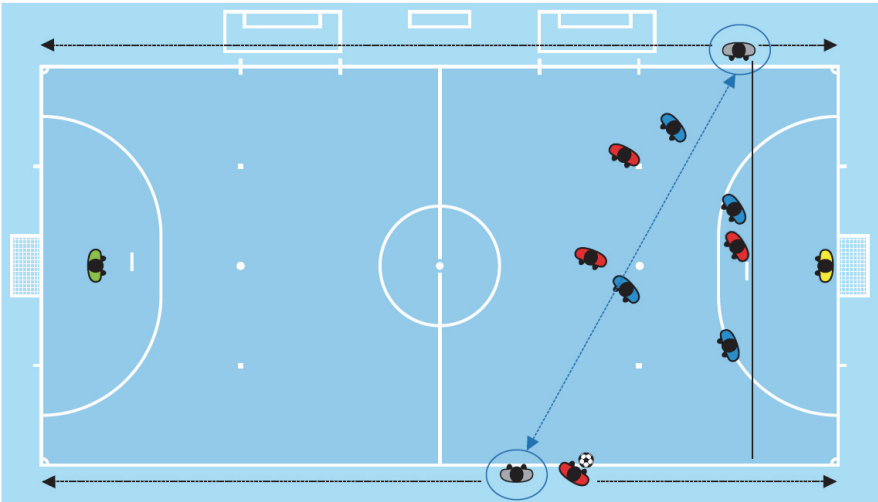
14. Postavljanje – ubacivanje nogom (2)

15. Postavljanje – ubacivanje nogom (3)

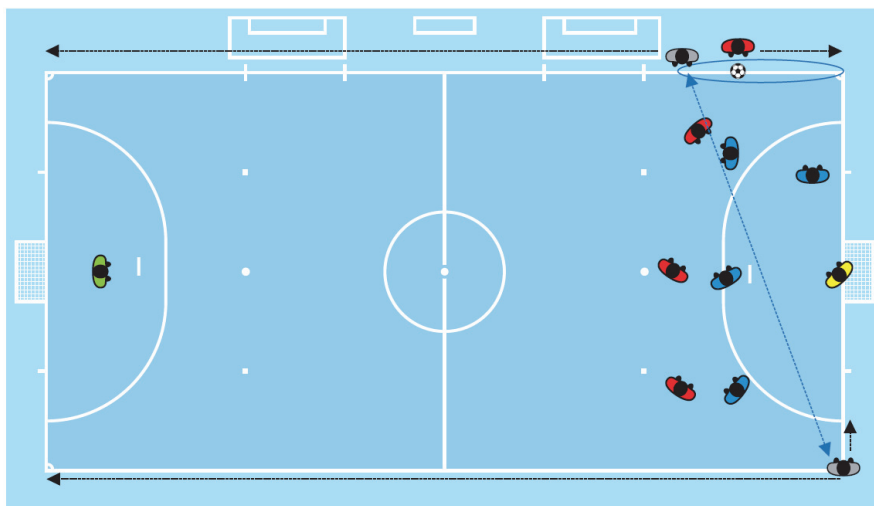
16. Postavljanje – ubacivanje nogom (4)

17. Postavljanje – ubacivanje nogom (5)

Pri ubacivanju nogom u blizini kutnog luka, za momčad koja napada, sudac najbliži točki gdje će ubacivanje nogom biti izvedeno ostaje na približno 5 m udaljenosti. S te pozicije taj sudac provjerava da se ubacivanje nogom izvodi u skladu s propisanim postupkom te da su igrači momčadi koja se brani na najmanje 5 m udaljenosti od mjesta izvođenja. Preostali sudac zauzima poziciju na istoj polovici, ali na drugoj strani terena za igru, na sjecištu uzdužne i poprečne crte. S te pozicije taj sudac prati loptu i ponašanje igrača.

18A. Postavljanje – šesteri za određivanje pobjednika utakmice ili dvoboja kod kuće i u gostima (bez pričuvnog pomoćnog suca)

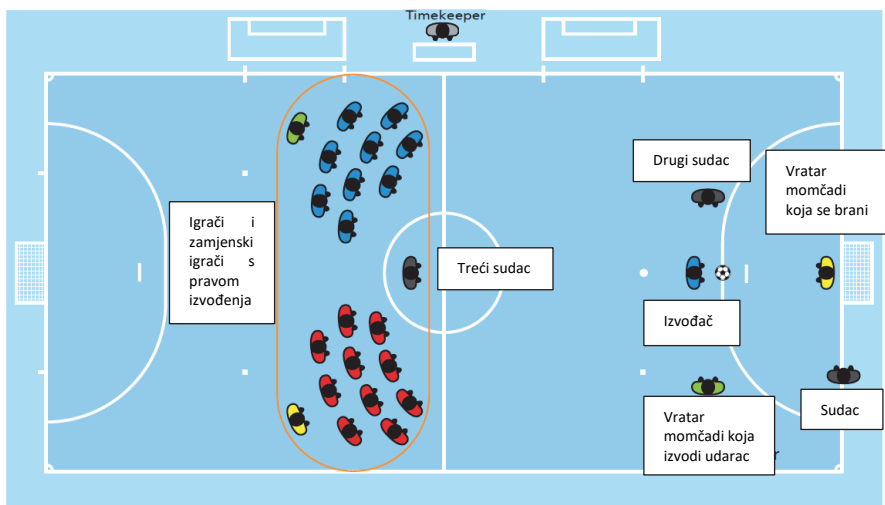
Sudac zauzima poziciju na poprečnoj crti, približno 2 m udaljen od vrata. Njegova je glavna dužnost provjeriti je li lopta prešla gol-crtu i ponaša li se vratar u skladu s Pravilom 14.

Kada je jasno da je lopta prešla gol-crtu, sudac mora uspostaviti kontakt pogledom s drugim sucem kako bi provjerio da nije počinjen nikakav prekršaj.

Drugi sudac zauzima poziciju u liniji s točkom za izvođenje kaznenog udarca, na približno 3 m udaljenosti, kako bi provjerio da su lopta i vratar momčadi izvođača pravilno postavljeni. Drugi sudac daje znak zviždalkom za izvođenje udarca.

Treći sudac zauzima poziciju unutar središnjeg kruga kako bi kontrolirao preostale igrače i zamjenske igrače obje momčadi s pravom izvođenja šesteraca.

Mjeritelj vremena zauzima poziciju Mjeritelj vremena eritelja vremena i osigurava da se igrači izuzeti iz izvođenja šesteraca te suzdržane osobe ponašaju na propisan način. Ujedno postavlja rezultat na semaforu na 0:0 te na njemu bilježi ishod izvođenja šesteraca.

Svi članovi sudačkog tima vode bilješke o izvedenim šesterima i brojevima igrača koji ih izvedu.

18B. Postavljanje – šesteri za određivanje pobjednika utakmice ili dvoboja kod kuće i u gostima (s pričuvnim pomoćnim sucem)

Ukoliko je imenovan pričuvni pomoćni sudac, pozicije članova sudačkog tima raspoređene su na sljedeći način:

Sudac zauzima poziciju na poprečnoj crti, približno 2 m udaljen od vrata. Njegova je glavna dužnost provjeriti je li lopta prešla gol-crtu i ponaša li se vratar u skladu s Pravilom 14.

Kada je jasno da je lopta prešla gol-crtu, sudac mora uspostaviti kontakt pogledom s drugim i trećim sucem kako bi provjerio da nije počinjen nikakav prekršaj.

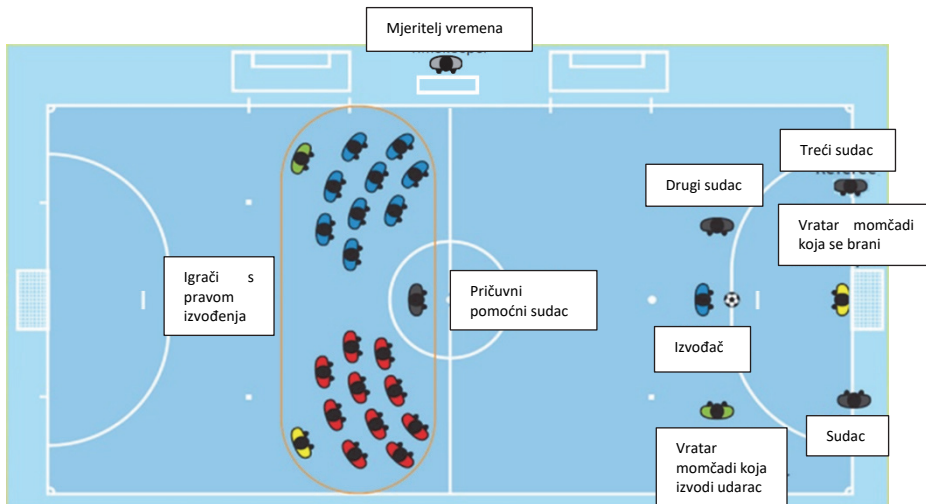
Drugi sudac zauzima poziciju u liniji s točkom za izvođenje kaznenog udarca, na približno 3 m udaljenosti, kako bi provjerio da su lopta i vratar momčadi izvođača pravilno postavljeni. Drugi sudac daje znak zviždaljkom za izvođenje udarca.

Treći sudac zauzima poziciju na poprečnoj crti, približno 2 m udaljen od vrata, na suprotnoj strani od suca. Glavna je dužnost trećeg suca provjeriti je li lopta prešla gol-crtu te pomoći sucu u slučaju potrebe.

Pričuvni pomoćni sudac zauzima poziciju unutar središnjeg kruga kako bi kontrolirao preostale igrače i zamjenske igrače obje momčadi s pravom izvođenja šesteraca.

Mjeritelj vremena zauzima poziciju za stolom mjeritelja vremena i:

- osigurava da se igrači i zamjenski igrači izuzeti iz izvođenja šesteraca te službene osobe ponašaju na propisan način;
- postavlja rezultat na semaforu na 0:0 te bilježi ishode šesteraca na semaforu.

Svi članovi sudačkog tima vode bilješke o izvedenim šestercima i brojevima igrača koji ih izvođe.

19. Postavljanje – promjena strana sudaca na terenu za igru

Suci mogu zamijeniti strane terena za igru ako smatraju da će to imati pozitivan utjecaj na utakmicu. Međutim, suci moraju uzeti u obzir sljedeće smjernice:

- Ne smiju mijenjati strane dok je lopta u igri.
- U načelu, trebali bi mijenjati strane isključivo kada sudac na strani s momčadskim klupama pokaže žuti/crveni karton ili donese bilo kakvu drugu ključnu odluku koja može dovesti do kritike ili neslaganja jedne ili obje momčadi.
- Sudac koji pokaže žuti/crveni karton obično odlučuje treba li mijenjati strane.
- Sudac na strani s momčadskim klupama nakon promjene strana uvijek daje znak za nastavak igre.
- Suci se mogu vratiti na svoje „normalne“ strane kada to utakmica dopusti.

Primjer

(1) Sudac pored klupe zviždukom označi prekršaj.

(2) Sudac koji je zviždukom označio prekršaj odlazi na mjesto prekršaja kako bi pokazao žuti/crveni karton.

(3) Preostali sudac odlazi na mjesto prekršaja kako bi pomogao kontrolirati situaciju (igrače i loptu).

(4) Sudac koji je pokazao žuti/crveni karton odlazi prema stolu mjeritelja vremena kako bi obavijestio ostale članove sudačkog tima o broju igrača koji je počinio prekršaj. Znak mora biti pokazan sa središnje crte, na približno 5 m udaljenosti od stola mjeritelja vremena.

(5) Suci nastavljaju igru nakon promjene strana. Igru zviždukom nastavlja sudac koji se sada nalazi na strani momčadskih klupa.

20. Postavljanje – treći sudac (ili pričuveni pomoćni sudac) kada jedna ili više momčadi igra s igračem-vratarom („letećim“ vratarom)

Kada momčad igra s igračem-vratarom („letećim“ vratarom), treći sudac (ili pričuveni pomoćni sudac) kontrolira gol-crtu te momčadi dok ta momčad napada. Ukoliko je na strani momčadi koja napada postignut pogodak, treći sudac (ili pričuveni pomoćni sudac) obavještava preostale suce koristeći predviđeni znak.

Ukoliko obje momčadi igraju s igračem-vratarom („letećim“ vratarom), a imenovani su i treći sudac i pričuvni pomoćni sudac, treći sudac treba nadzirati gol-crtu jedne momčadi, a pričuvni pomoćni sudac gol-crtu druge momčadi.

TUMAČENJE I PREPORUKE

PRAVILO 3 – Igrači

Ukoliko igrač koji se nalazi izvan terena za igru uz odobrenje jednog od sudaca, i koji nije bio zamijenjen, ponovno uđe na teren za igru bez odobrenja jednog od sudaca te počini još jedan prekršaj za opomenu, mora biti isključen zbog dva prekršaja za opomenu – primjerice, ako igrač uđe na teren za igru bez odobrenja jednog od sudaca te potom preoštro podmetne nogu suparničkom igraču. Ukoliko je taj prekršaj počinjen uz prekomjernu silu, igrač treba biti izravno isključen.

Ukoliko igrač slučajno prekorači jednu od graničnih crta terena za igru i/ili napusti teren za igru kao dio igračkih kretnji, smatra se da nije počinio prekršaj.

Zamjenski igrači

Ukoliko zamjenski igrač uđe na teren za igru prekršivši postupak zamjene ili izazove situaciju u kojoj momčad igra s viškom igrača, suci uz pomoć ostalih članova sudačkog tima moraju primijeniti sljedeće smjernice:

- Zaustaviti igru, iako ne odmah ako se može dozvoliti prednost.
- Opomenuti zamjenskog igrača zbog nesportskog ponašanja ako momčad igra s viškom igrača ili zbog kršenja postupka zamjene, ako zamjena nije pravilno izvršena.
- Zamjenski igrač mora napustiti teren za igru u sljedećem prekidu igre ukoliko ga nije napustio ranije – ili kako bi dovršio postupak zamjene, ako je prekršaj dosuđen iz tog razloga – ili kako bi se smjestio u tehnički prostor, ako je momčad igrala s viškom igrača.
- Ukoliko suci dozvole prednost:
  - moraju zaustaviti igru kada momčad zamjenskog igrača stekne posjed lopte te nastaviti igru neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad, s mjesta na kojemu je lopta bila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako je igra bila zaustavljena u trenutku kada se lopta nalazila unutar kaznenog prostora (vidi Pravilo 13);
  - te potom momčad zamjenskog igrača počini prekršaj koji se sankcionira neizravnim slobodnim udarcem, izravnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem; suci moraju sankcionirati momčad zamjenskog igrača dosuđujući

odgovarajući nastavak igre za suparničku momčad. Ukoliko je potrebno, suci poduzimaju i pripadajuće disciplinske mjere;

- te potom zaustave igru zbog prekršaja suparničke momčadi zamjenskog igrača ili zbog izlaska lopte iz igre; suci moraju nastaviti igru neizravnim slobodnim udarcem za suparničku momčad zamjenskog igrača. Ukoliko je potrebno, suci poduzimaju i pripadajuće disciplinske mjere;
- Ukoliko imenovani zamjenski igrač uđe na teren za igru umjesto imenovanog igrača na početku utakmice, a suci i drugi članovi sudačkog tima nisu obaviješteni o toj promjeni:
  - suci dopuštaju imenovanom zamjenskom igraču da nastavi utakmicu;
  - ne poduzimaju se nikakve disciplinske mjere protiv imenovanog zamjenskog igrača;
  - suci prijavljuju incident nadležnim tijelima.
- Ukoliko zamjenski igrač počini prekršaj za isključenje prije ulaska na teren za igru, broj igrača momčadi neće biti smanjen, a drugi zamjenski igrač ili igrač koji je trebao biti zamijenjen smije ući na teren za igru

Odobreni izlazak s terena za igru

Uz redovnu zamjenu, igrač može napustiti teren za igru bez odobrenja bilo kojeg suca u sljedećim situacijama:

- kao dio igračkih kretnji, pri čemu se igrač odmah vraća na teren za igru, tj. kako bi igrao loptom ili driblingom zaobišao suparnika. Međutim, nije dopušteno napustiti teren za igru te se pomaknuti iza jednih od vrata prije povratka na teren za igru s ciljem zavaravanja suparnika; u tom slučaju suci zaustavljaju igru, ako ne mogu dozvoliti prednost. Ukoliko zaustave igru, moraju je nastaviti neizravnim slobodnim udarcem. Igrač mora biti opomenut zbog napuštanja terena za igru bez odobrenja jednog od sudaca;
- zbog ozljede. Igrač treba odobrenje jednog od sudaca za povratak na teren za igru ukoliko nije bio zamijenjen. Ukoliko igrač krvari, krvarenje mora biti zaustavljeno prije povratka na teren za igru, a igrača trebaju provjeriti suci ili jedan od drugih članova sudačkog tima;
- kako bi popravio ili namjestio svoju opremu. Igrač treba odobrenje jednog od sudaca za povratak na teren za igru ukoliko nije bio zamijenjen, a suci ili jedan od drugih članova sudačkog tima moraju provjeriti opremu prije povratka igrača na teren za igru.

Neodobreni izlazak s terena za igru

Ukoliko igrač napusti teren za igru bez odobrenja jednog od sudaca, zbog razloga koji prema Pravilima futsalske igre nisu dopušteni, mjeritelj vremena ili treći sudac daju zvučni znak kako bi obavijestili suce, ako ne može biti dozvoljena prednost. Ukoliko je potrebno zaustaviti igru, suci sankcioniraju momčad igrača koji je počinio prekršaj dosuđujući neizravni slobodni udarac za suparničku momčad. Ukoliko je dozvoljena prednost, mjeritelj vremena ili treći sudac moraju dati zvučni znak u sljedećem prekidu igre. Igrač mora biti opomenut zbog napuštanja terena za igru bez odobrenja jednog od sudaca.

Minimalni broj igrača

Iako utakmica ne može započeti ukoliko bila koja momčad ima manje od tri igrača, minimalni broj igrača nužan za utakmicu, uključujući zamjenske igrače, može odrediti nacionalni nogometni savez.

Utakmica ne može biti nastavljena ukoliko bilo koja momčad ima manje od tri igrača. Međutim, ukoliko momčad ima manje od tri igrača zato što su jedan ili više igrača namjerno napustili teren za igru, suci nisu obvezni odmah zaustaviti igru te mogu dozvoliti prednost. U takvim slučajevima suci ne smiju nastaviti utakmicu nakon zaustavljanja igre, ako momčad nema minimalno tri igrača.

Osvježenje

Suci će dopustiti igračima osvježenje tijekom minuta odmora ili tijekom prekida igre, ali isključivo izvan terena za igru, kako ne bi postao mokar. Na teren nije dopušteno ubacivati torbe koje sadrže tekućine ili bilo koje druge posude s tekućinom.

Isključeni igrači

Ukoliko igrač počinio prekršaj za isključenje tijekom odmora na poluvremenu ili prije početka bilo kojeg razdoblja produžetaka, momčad igrača koji je počinio prekršaj počet će sljedeće razdoblje igre s igračem manje na terenu za igru.

PRAVILO 5 – Suci

Prava i dužnosti

Futsal je natjecateljski sport i suci moraju voditi računa da je fizički kontakt među igračima normalan i prihvatljiv dio igre. Unatoč tome, ukoliko igrači ne poštuju Pravila futsalske igre te duh *fair-playa*, suci moraju djelovati na odgovarajući način kako bi osigurali to poštovanje.

Suci imaju pravo opomenuti ili isključiti igrače ili službene osobe tijekom odmora na poluvremenu i po završetku utakmice, kao i tijekom produžetaka te šesteraca.

Prednost

Suci mogu dozvoliti prednost svaki puta kada se dogodi prekršaj, a Pravila futsalske igre izravno ne zabranjuju primjenu prednosti. Primjerice, ukoliko vratar odluči brzo izvesti ubacivanje s vrata, dok su suparnički igrači unutar kaznenog prostora, prednost može biti dozvoljena; međutim, prednost ne može biti dozvoljena pri nepravilnom izvođenju ubacivanja nogom.

Primjena prednosti nije dopuštena zbog kršenja propisa o četiri sekunde, osim ukoliko je prekršaj počinio vratar u svojoj polovici terena za igru kada je lopta već u igri, a vratareva momčad odmah izgubi posjed lopte. U preostalim slučajevima propisa četiri sekunde (slobodni udarci, ubacivanja nogom, ubacivanja s vrata i udarci iz kuta) suci ne mogu dozvoliti prednost.

Pri odlučivanju o prednosti, suci trebaju voditi računa o sljedećim čimbenicima:

- Ozbiljnost prekršaja: ukoliko prekršaj zahtijeva isključenje, suci moraju zaustaviti igru i isključiti igrača, osim ako postoji prilika za postizanje pogotka.
- Mjesto prekršaja: što je prekršaj bliže suparničkim vratima, to dozvoljena prednost može biti učinkovitija.
- Vjerojatnost za neposredan, obećavajući napad.
- Počinjeni prekršaj ne smije biti šesti ili svaki sljedeći akumulirani prekršaj, osim ako postoji prilika za postizanje pogotka.
- Atmosfera utakmice.

Odluka o sankcioniranju prvotnog prekršaja mora biti donesena unutar nekoliko sekundi, no nije je moguće povući ukoliko nije prethodno pokazan odgovarajući znak ili je dopušteno izvođenje novog nastavka igre.

Ukoliko prekršaj zahtijeva opomenu, opomena mora biti pokazana u sljedećem prekidu igre. Međutim, osim ukoliko postoji jasna prednost, preporuča se da suci zaustave igru i odmah opomenu igrača. Ukoliko opomena nije pokazana u sljedećem prekidu igre, ne može biti pokazana kasnije.

Ukoliko je prekršaj bio onemogućavanje izgledne prilike za postizanje pogotka suparničkoj momčadi, igrač će biti opomenut zbog nesportskog ponašanja. Ukoliko je prekršaj bio ometanje ili zaustavljanje obećavajućeg napada, igrač neće biti opomenut (vidi Pravilo 12 – Prednost). Međutim:

- Ukoliko je prekršaj bio preoštar start ili prekršaj držanja, igrač koji je počinio prekršaj mora biti opomenut (vidi u nastavku tekst o Pravilu 12).
- Ukoliko je prekršaj uključivao upotrebu prekomjerne sile, igrač koji je počinio prekršaj mora biti isključen.

Ukoliko prekršaj zahtijeva nastavak igre neizravnim slobodnim udarcem, suci moraju dozvoliti prednost kako bi osigurali tečnost igre, pod uvjetom da to ne izaziva nikakvu osvetu ili nije na štetu momčadi protiv koje je prekršaj počinjen.

Više istovremenih prekršaja

Kada je počinjeno više istovremenih prekršaja, suci kažnjavaju teži prekršaj, vodeći računa o sankciji, nastavku igre, fizičkom intenzitetu i taktičkom utjecaju.

Ukoliko se počinjeni prekršaji sankcioniraju izravnim slobodnim udarcem, suci bilježe odgovarajuće akumulirane prekršaje.

Vanjski utjecaj

Suci zaustavljaju igru ukoliko gledatelj koristi zviždaljku, a oni smatraju da taj potez utječe na igru, primjerice ako igrač rukama podigne loptu. Ukoliko je igra zaustavljena, mora biti nastavljena spuštanjem lopte s mjesta na kojemu se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako se to dogodilo unutar kaznenog prostora momčadi koja se brani, a posljednja je loptu dodirnula momčad koja napada (vidi Pravilo 8).

Odbrojavanje četiri sekunde dok je lopta u igri

Svaki puta kada je vratar momčadi u posjedu lopte, dok je lopta u igri na njegovoj polovici terena za igru, jedan od sudaca mora vidljivo odbrojavati četiri sekunde.

Nastavak igre

Suci posebno moraju osigurati brzo izvođenje nastavaka igre te ne smiju dopustiti odugovlačenje nastavka igre (ubacivanja nogom, ubacivanja s vrata, udarci iz kuta ili slobodni udarci) zbog taktičkih razloga. U slučajevima propisnog izvođenja nastavka igre, započinje odbrojavanje četiri sekunde te nije nužna upotreba zviždaljke. Ukoliko suci vjeruju da se nastavak igre odugovlači zbog taktičkih razloga, moraju dati znak zviždaljkom te započeti odbrojavanje četiri sekunde, neovisno o igračevoj spremnosti za izvođenje. U slučajevima gdje se ne primjenjuje odbrojavanje četiri sekunde (početni udarci ili kazneni udarci), svaki igrač koji odugovlači nastavak igre mora biti opomenut.

Skupljačima lopti dopušteno je rasporediti se oko terena za igru kako bi olakšali izvođenje nastavaka igre i razvoj igre.

Upotreba zviždaljke

Upotreba zviždaljke obavezna je za:

- početne udarce:
  - za početak igre (prvo i drugo poluvrijeme te prvo i drugo razdoblje produžetaka, ukoliko je potrebno) ;
  - za nastavak igre poslije postignutog pogotka;
- zaustavljanje igre:
  - za dosuđivanje slobodnog udarca ili kaznenog udarca;
  - za privremeni ili trajni prekid utakmice ili za potvrdu zvučnog znaka mjeritelja vremena na kraju pojedinog razdoblja utakmice;
- nastavak igre:
  - slobodnim udarcima uz osiguravanje potrebne udaljenosti za igrače momčadi koja se brani;
  - udarcima s oznake 10 m;
  - izravnim slobodnim udarcima zbog šestog akumuliranog prekršaja;
  - kaznenim udarcima;
- nastavak igre nakon što je igra zaustavljena zbog:
  - opomene ili isključenja zbog nesportskog ponašanja;
  - ozljede jednog ili više igrača.

Upotreba zviždaljke nije obvezna za:

- zaustavljanje igre zbog:
  - ubacivanja s vrata, udarca iz kuta ili ubacivanja nogom (ali je obvezna ukoliko je situacija nejasna);
  - postignutog pogotka (ali je obvezna ukoliko lopta nije jasno ušla u vrata);
- nastavak igre:
  - slobodnim udarcem ukoliko nije zatraženo minimalnih 5 m udaljenosti ili suparnička momčad izvođača nije počinila šest akumuliranih prekršaja;
  - ubacivanjem s vrata, udarcem iz kuta ili ubacivanjem nogom ukoliko nije zatraženo minimalnih 5 m udaljenosti;
- nastavak igre spuštanjem lopte.

Zviždaljka koja se prečesto upotrebljava imat će manji utjecaj kada zaista bude potrebna. Kada momčad koja izvodi slobodni udarac, ubacivanje nogom ili udarac iz kuta zatraži propisanu udaljenost za igrače momčadi koja se brani (ili pravilno postavljanje pri ubacivanju s vrata), suci će jasno obavijestiti igrače da igra ne može biti nastavljena prije zvižduka. Ukoliko se u takvim slučajevima igra nastavi prije sudačkog zvižduka, igrač mora biti opomenut zbog odugovlačenja nastavka igre.

Ukoliko tijekom igre jedan od sudaca pogreškom zazviždi, suci moraju zaustaviti igru ako smatraju da je taj potez utjecao na igru. Ukoliko suci zaustave igru, moraju je nastaviti spuštanjem lopte s mjesta na kojemu je lopta bila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako se to dogodilo unutar kaznenog prostora momčadi koja se brani, a posljednja je loptu dodirnula momčad koja napada (vidi Pravilo 8). Ukoliko zvižduk nije utjecao na igru, suci daju jasne znakove da se igra može nastaviti.

Govor tijela

Govor tijela je oruđe koje suci koriste kako bi:

- pomogli kontrolirati utakmicu;
- pokazali autoritet i samokontrolu.

Govor tijela ne služi kao sredstvo objašnjavanja odluke.

Ozljede

Sigurnost igrača od najveće je važnosti i suci trebaju olakšati rad liječničkog osoblja, pogotovo u slučaju teške ozljede i/ili pregleda ozljede glave. To uključuje poštovanje dogovorenih protokola pružanja liječničke pomoći i pregleda te pomaganje u njihovom provođenju.

Kao opća smjernica, nastavak igre ne bi trebao biti odgođen za više od 20 do 25 sekundi nakon trenutka kada su svi spremni nastaviti igru, osim u slučaju teške ozljede i/ili pregleda ozljede glave.

PRAVILO 6 – Ostali članovi sudačkog tima

Dužnosti i odgovornosti

Treći sudac i mjeritelj vremena pomažu sucima kontrolirati utakmicu u skladu s Pravilima futsalske igre. Oni ujedno pomažu sucima pri svim drugim pitanjima vezanima za vođenje utakmice, na zahtjev sudaca i prema sudačkim uputama. To često uključuje situacije poput:

- pregleda terena za igru, lopte i opreme igrača;
- utvrđivanja riješenih problema s opremom ili krvarenjem;
- nadziranja postupka zamjene;
- vođenja pričuvnih bilješki o vremenu, pogocima, akumuliranim prekršajima i nesportskom ponašanju.

Postavljanje pomoćnih sudaca i timski rad

1. Početni udarac

Treći sudac nalazi se kod stola mjeritelja vremena i provjerava pravilno postavljanje zamjenskih igrača, službenih osoba i drugih osoba.

Mjeritelj vremena nalazi se za stolom mjeritelja vremena i provjerava pravilno izvođenje početnog udarca.

2. Općenito postavljanje tijekom utakmice

Treći sudac provjerava pravilno postavljanje zamjenskih igrača, službenih osoba i drugih osoba. U tu svrhu treći sudac može se u slučaju potrebe kretati uz uzdužnu crtu, ali bez ulaska na teren za igru.

Mjeritelj vremena nalazi se za stolom mjeritelja vremena te osigurava zaustavljanje i pokretanje kronometra u skladu s razvojem igre.

3. Zamjene

Treći sudac provjerava ispravnost opreme igrača te pravilno izvođenje zamjena. U tu svrhu treći sudac može se u slučaju potrebe kretati uz uzdužnu crtu, ali bez ulaska na teren za igru.

4. Šesteri

Ukoliko nije imenovan pričuvni pomoćni sudac, treći sudac mora se nalaziti na polovici terena za igru na kojoj se ne izvode šesteri, zajedno s igračima i zamjenskim igračima s pravom izvođenja. S te pozicije treći sudac prati ponašanje igrača i osigurava da niti jedan igrač ne izvede drugi šesterac prije nego što svi igrači i zamjenski igrači s pravom izvođenja u pojedinoj momčadi izvedu svoje udarce.

Ukoliko je imenovan pričuvni pomoćni sudac, suci se postavljaju na sljedeći način:

Sudac se mora nalaziti na poprečnoj crti, približno 2 m udaljen od vrata. Sučeva je glavna dužnost nadzirati prelazi li lopta gol-crtu te vratarevo pomicanje s gol-crte.

Kada je jasno da lopta prešla gol-crtu, sudac mora uspostaviti kontakt pogledom s drugim i trećim sucem kako bi potvrdio da nije počinjen nikakav prekršaj.

Drugi sudac mora se nalaziti u liniji s točkom za izvođenje kaznenog udarca, na približnoj udaljenosti od 3 m, kako bi osigurao da su lopta i vratar momčadi izvođača pravilno postavljeni. Drugi sudac zviždukom daje znak za izvođenje udarca.

Treći sudac mora se nalaziti na poprečnoj crti, približno 2 m udaljen od vrata, na suprotnoj strani od suca.

Glavna je dužnost trećeg suca provjeriti je li lopta prešla gol-crtu te pomoći sucu u slučaju potrebe.

Pričuvni pomoćni sudac mora zauzeti poziciju unutar središnjeg kruga kako bi kontrolirao preostale igrače i zamjenske igrače obje momčadi s pravom izvođenja šesteraca.

Mjeritelj vremena mora zauzeti poziciju za stolom mjeritelja vremena i:

- osigurati da se igrači izuzeti iz izvođenja šesteraca te službene osobe ponašaju na propisan način;
- postaviti semafor na rezultat 0:0 te bilježiti ishode šesteraca na semaforu.

Svi članovi sudačkog tima vode bilješke o izvedenim šesterima i brojevima igrača koji ih izvode.

Znakovi pomoćnog suca (obavezni)

Pomoćni suci moraju dati znakove za peti akumulirani prekršaj pojedine momčadi te znak za zatraženu minutu odmora, pokazujući rukama klupu momčadi koja je počinila svoj peti akumulirani prekršaj ili zatražila minutu odmora.

Ukoliko treći sudac nadzire gol-crtu kada jedna ili obje momčadi igraju s igračem-vratarem („letećim“ vratarem), a lopta uđe u vrata pod njegovim nadzorom, treći sudac podiže svoju ruku i odmah potom pokazuje na središnju točku kako bi obavijestio suce da je postignut pogodak.

Zvučni znak

Zvučni je znak jedan od osnovnih znakova tijekom utakmice, koji se upotrebljava samo kada je nužno privući pažnju sudaca.

Situacije u kojima je zvučni znak obavezan:

- Kraj razdoblja igre
Mjeritelj vremena može označiti početak razdoblja igre zvučnim znakom nakon što je jedan od sudaca dao znak zviždaljkom
- Obavijest o zahtjevu za minutom odmora
- Obavijest o završetku minute odmora
- Obavijest o petom akumuliranom prekršaju pojedine momčadi
- Obavijest o nepropisnom ponašanju zamjenskih igrača ili službenih osoba
- Obavijest o kršenju postupka zamjene
- Obavijest o sudačkoj disciplinskoj pogrešci
- Obavijest o vanjskom utjecaju

Ukoliko tijekom utakmice mjeritelj vremena pogreškom upotrijebi zvučni znak, suci moraju zaustaviti igru ako smatraju da je taj potez utjecao na igru. Ukoliko suci zaustave igru, moraju je nastaviti spuštanjem lopte s mjesta na kojemu se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako se to dogodilo unutar kaznenog prostora momčadi koja se brani, a posljednja je loptu dodirnula momčad koja napada (vidi Pravilo 8). Ukoliko zvučni znak nije utjecao na igru, suci daju jasne znakove da se igra može nastaviti.

Ukoliko je momčad koja ima četiri akumulirana prekršaja počinila još jedan, a suci odluče dozvoliti prednost, treći sudac postavlja jasno vidljiv znak za peti akumulirani prekršaj na predviđeno mjesto na stolu mjeritelja vremena.

Kronometar

Ukoliko kronometar ne radi ispravno, mjeritelj vremena o tome obavještava suce. Mjeritelj vremena potom mora mjeriti vrijeme utakmice koristeći ručni kronometar. U takvoj situaciji pomoćni suci pozivaju službenu osobu iz svake momčadi kako bi ih obavijestili o vremenu preostalom za igru.

Ukoliko mjeritelj vremena nakon prekida igre zaboravi pokrenuti kronometar, suci upućuju mjeritelja vremena na dodavanje proteklog vremena na kronometar.

Po nastavku igre kronometar se pokreće na sljedeći način:

- Početni udarac: nakon što je lopta udarena i jasno pomaknuta, u skladu s postupkom
- Ubacivanje s vrata: nakon što vratar ispusti loptu iz svojih ruku, u skladu s postupkom
- Udarac iz kuta: nakon što je lopta udarena i jasno pomaknuta, u skladu s postupkom
- Ubacivanje nogom: nakon što je lopta udarena i jasno pomaknuta, u skladu s postupkom
- Izravni slobodni udarac izvan kaznenog prostora: nakon što je lopta udarena i jasno pomaknuta, u skladu s postupkom
- Neizravni slobodni udarac izvan kaznenog prostora za bilo koju momčad, ili koji izvodi momčad koja napada s granične crte kaznenog prostora: nakon što je lopta udarena i jasno pomaknuta, u skladu s postupkom
- Izravni ili neizravni slobodni udarac unutar kaznenog prostora za momčad koja se brani: nakon što je lopta udarena i jasno pomaknuta, u skladu s postupkom
- Kazneni udarac: nakon što je lopta udarena prema naprijed i jasno pomaknuta, u skladu s postupkom
- Izravni slobodni udarac zbog šestog akumuliranog prekršaja: nakon što je lopta udarena s namjerom izravnog postizanja pogotka i jasno pomaknuta, u skladu s postupkom
- Spuštena lopta: nakon što je lopta ispuštena iz ruku jednog od sudaca i dodirne teren za igru, u skladu s postupkom

PRAVILO 8 – Početak i nastavak igre

Početni udarac

Suci ne moraju tražiti potvrdu vratara ili bilo kojeg drugog igrača prije označavanja početka izvođenja početnog udarca.

PRAVILO 12 – Prekršaji i nesportsko ponašanje

Nasrtaj na suparnika

Nasrtaj je start za osvajanje prostora pri kojemu se koristi fizički kontakt unutar udaljenosti na kojoj se može igrati loptom, bez upotrebe ruke ili lakta. Prekršaj je nasrnuti na suparnika:

- na neoprezan način;
- na preoštar način;
- upotrebom prekomjerne sile.

Držanje suparnika

Držanje suparnika uključuje potez onemogućavanja slobodnih kretnji igraču, korištenjem šaka, ruka ili tijela.

Suci moraju rano intervenirati i strogo sankcionirati prekršaje držanja, posebno unutar kaznenog prostora te pri izvođenju udaraca iz kuta, ubacivanja nogom ili slobodnih udaraca.

Kako bi se uspješno nosili s takvim situacijama, suci moraju:

- upozoriti bilo kojeg igrača koji drži suparnika prije nego što lopta uđe u igru;
- opomenuti igrača ukoliko se držanje nastavi prije nego što lopta uđe u igru;
- dosuditi izravni slobodni udarac ili kazneni udarac te opomenuti igrača ako se držanje dogodi jednom kada lopta uđe u igru.

Ukoliko igrač momčadi koja se brani počne držati igrača momčadi koja napada izvan kaznenog prostora te ga nastavi držati unutar kaznenog prostora, suci dosuđuju kazneni udarac.

Disciplinske mjere

- Opomena za nesportsko ponašanje mora biti pokazana kada igrač drži suparnika kako bi se spriječilo da suparnik stekne posjed lopte ili povoljniju poziciju na terenu za igru.
- Ako držanjem suparnika onemogući izglednu priliku za postizanje pogotka, igrač mora biti isključen.
- U ostalim situacijama koje obuhvaćaju držanje suparnika ne treba poduzimati daljnje disciplinske mjere.

Nastavak igre

- Izravni slobodni udarac s mjesta na kojemu se dogodio prekršaj ili kazneni udarac ukoliko se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora.

Igranje rukom

Ukoliko igrač postigne pogodak u suparnička vrata odmah nakon što je slučajno rukom dotaknuo loptu, dosuđuje se neizravni slobodni udarac za suparničku momčad. Međutim:

- Ukoliko pogodak nije postignut, a ruka nije učinila igračevo tijelo neprirodno većim, igra treba biti nastavljena.
- Ukoliko lopta izađe izvan terena preko gol-crte, dosuđuje se ubacivanje s vrata za suparničku momčad.

Ukoliko igrač postigne pogodak nakon što je njegov suigrač slučajno rukom dotaknuo loptu, makar to učinio i odmah nakon tog dodira rukom, pogodak se priznaje.

Disciplinske mjere

Pri igranju rukom postoje okolnosti u kojima je potrebna opomena zbog nesportskog ponašanja, primjerice kada igrač:

- pokuša postići pogodak namjernim igranjem rukom;
- pokuša spriječiti suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili onemogućiti izglednu priliku za postizanje pogotka prekršajem igranja rukom, kada vratar nije u svom kaznenom prostoru, a pokušaj bude neuspješan

- zaustavi loptu koja ulazi u vrata prekršajem igranja rukom, kada vratar čuva vrata
- omete ili zaustavi obećavajući napad suparničke momčadi

Međutim, ukoliko namjernim igranjem rukom spriječi postizanje pogotka ili onemogućiti izglednu priliku za postizanje pogotka, igrač mora biti isključen. Takva sankcija ne proizlazi iz samog čina namjernog igranja rukom, već iz neprihvatljive i nekorektne intervencije koja je spriječila postizanje pogotka.

Nastavak igre

- Izravni slobodni udarac s mjesta na kojemu se dogodio prekršaj ili kazneni udarac ukoliko se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora.

Izvan njegovog kaznenog prostora, za vratara vrijede ista ograničenja pri igranju rukom kao i za sve ostale igrače. Unutar svog kaznenog prostora, vratar ne može počinuti prekršaj igranja rukom koji se sankcionira kaznenim udarcem, osim prekršaja bacanja predmeta na loptu ili kontakta s loptom držanim predmetom. Vratar, međutim, može počinuti nekolicinu prekršaja koji se sankcioniraju neizravnim slobodnim udarcem.

Prekršaji vratara

Posjed lopte znači da vratar ima kontrolu nad loptom. Smatra se da vratar ima kontrolu nad loptom kada je dodiruje bilo kojim dijelom tijela, osim ukoliko se lopta odbije od vratara.

Vrataru nije dopušteno biti u posjedu lopte unutar svoje polovice terena za igru više od četiri sekunde, bez obzira:

- drži li loptu rukama ili šakama (unutar vlastitog kaznenog prostora);
- drži li loptu u nogama (bilo gdje unutar vlastite polovice terena za igru).

U takvim slučajevima, sudac najbliži vrataru mora jasno i vidljivo odbrojavati četiri sekunde.

Nadalje, nakon igranja loptom bilo gdje na terenu za igru, vratar je ne smije ponovno dodirnuti na vlastitoj polovici terena za igru, nakon što mu je suigrač namjerno odigra, a da suparnički igrač nije igrao loptom ili je dodirnuo.

Osim toga, vratar pod bilo kojim okolnostima ne smije dodirnuti loptu rukom ili šakom unutar vlastitog kaznenog prostora, nakon što mu je suigrač odigra, uključujući i izravno iz ubacivanja nogom.

Nastavak igre

- Neizravni slobodni udarac

Prekršaji protiv vratara

Suparnički igrač ne smije se upustiti u borbu za loptu s vratarem nakon što je vratar stekao posjed lopte i drži je u rukama.

Prekršaj je:

- spriječiti vratara da ispusti loptu iz svojih ruku, primjerice kada udara loptom u tlo;
- igrati loptom ili pokušati igrati loptom kada je vratar drži na dlanu svoje ruke;
  - igrač mora biti sankcioniran zbog opasne igre ukoliko udari ili pokuša udariti loptu kada je vratar u postupku ispuštanja lopte.
- nekorektno ometati vratareve kretnje, primjerice pri izvođenju udarca iz kuta.

Igrač momčadi koja napada koji dođe u fizički kontakt s vratarem unutar vratarevog kaznenog prostora nije nužno počinio prekršaj, osim ukoliko igrač momčadi koja napada skoči na vratara, nasrne na njega ili ga odgurne, na neoprezan ili preoštar način, ili koristeći prekomjernu silu.

Nastavak igre

Ukoliko je igra zaustavljena zbog prekršaja na vrataru, prema gore navedenim propisima i suci nisu mogli dozvoliti prednost, igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem, osim ako je igrač momčadi koja napada skočio na vratara, nasrnuo na njega ili ga odgurnuo, na neoprezan ili preoštar način, ili koristeći prekomjernu silu. U tom slučaju suci moraju nastaviti igru izavnim slobodnim udarcem s mjesta na kojemu se prekršaj dogodio, neovisno o poduzimanju disciplinske mjere.

Opasna igra

Opasna igra ne obuhvaća nužno fizički kontakt među igračima. Ukoliko postoji fizički kontakt, opasna igra postaje prekršaj kažnjiv izavnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem. U slučaju fizičkog kontakta, suci trebaju pažljivo razmotriti vjerojatnost da je bilo i nesportskog ponašanja.

Disciplinske mjere

- Ukoliko igrač opasno igra u „normalnoj“ borbi za loptu, suci neće poduzimati disciplinske mjere. Ukoliko potez uključuje i očigledan rizik ozljede, suci moraju opomenuti igrača zbog preoštrog starta na suparničkog igrača.
- Ukoliko igrač opasnom igrom onemogućiti izglednu priliku za postizanje pogotka, suci moraju isključiti igrača.

Nastavak igre

- Neizravni slobodni udarac

Ukoliko postoji fizički kontakt ili suci smatraju da je start bio neoprezan ili preoštari, ili uz upotrebu prekomjerne sile, počinjen je drugačiji prekršaj, kažnjiv izravnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem.

Neslaganje riječima ili djelima

Igrač ili zamjenski igrač koji protestiranjem (verbalnim ili neverbalnim) izražava neslaganje s odlukama sudaca ili pomoćnih sudaca mora biti opomenut.

Prema Pravilima futsalske igre, kapetan momčadi nema poseban status ili privilegije, ali ima određeni stupanj odgovornosti za ponašanje svoje momčadi.

Bilo koji igrač ili zamjenski igrač koji napadne člana sudačkog tima ili koristi uvredljive, pogrdne ili sramotne riječi i/ili djeluje na takav način, mora biti isključen.

Odugovlačenje nastavka igre

Suci će opomenuti igrače koji odugovlače nastavak igre koristeći taktike poput:

- izvođenja slobodnog udarca s pogrešnog mjesta s jedinom namjerom prisiljavanja sudaca da dosude ponavljanje udarca;
- udaranja ili odnošenja lopte nakon što su suci zaustavili igru;
- odugovlačenja svog izlaska s terena za igru nakon što je liječničko osoblje pozvano na teren za igru radi pregleda ozljede;
- izazivanja sukoba namjernim dodirivanjem lopte nakon što su suci zaustavili igru.

Simuliranje

Bilo koji igrač koji pokušava prevariti suce simuliranjem ozljede ili pretrpljenog prekršaja počinio je prekršaj simuliranja i treba biti sankcioniran zbog nesportskog ponašanja.

Ukoliko je zbog tog prekršaja igra zaustavljena, nastavlja se neizravnim slobodnim udarcem.

Masovni sukobi

U slučajevima masovnih sukoba:

- suci trebaju brzo i učinkovito prepoznati pokretača/pokretače sukoba te ih obuzdati;
- suci trebaju zauzeti dobre pozicije na terenu za igru, oko sukoba, kako bi vidjeli sve incidente i mogli prepoznati prekršaje;
- treći sudac i pričuvni pomoćni sudac (ukoliko je imenovan) trebaju ući na teren za igru, ako je potrebno, kako bi pomogli sucima;
- po završetku sukoba, treba poduzeti disciplinske mjere.

Neprestani prekršaji

Suci u svakom trenutku trebaju voditi računa o igračima koji neprestano krše Pravila futsalske igre. Posebno trebaju biti svjesni da igrač treba biti opomenut zbog neprestanog kršenja Pravila futsalske igre čak i ukoliko počinu više različitih prekršaja.

Ne postoji određeni broj prekršaja koji čine „neprestanost“, kao što ne postoji niti određeni obrazac – to je isključivo pitanje procjene i treba ga odrediti u kontekstu učinkovitog vođenja utakmice.

Težak prekršaj

Igrač koji je počinio težak prekršaj treba biti isključen, a igra treba biti nastavljena izravnim slobodnim udarcem s mjesta na kojemu se prekršaj dogodio, ili kaznenim udarcem (ukoliko se prekršaj dogodio u kaznenom prostoru igrača koji je počinio prekršaj).

Kada je počinjen težak prekršaj, ne treba dozvoliti prednost, osim u slučaju jasne prilike za postizanje pogotka. U tom slučaju suci trebaju isključiti igrača koji je počinio težak prekršaj u sljedećem prekidu igre.

PRAVILO 13 – Slobodni udarci

Udaljenost

Ukoliko igrač odluči brzo izvesti slobodni udarac, a suparnički igrač koji se nalazi na manje od 5 m udaljenosti presiječe loptu, suci dopuštaju nastavak igre.

Ukoliko igrač odluči brzo izvesti slobodni udarac, a suparnički igrač koji se nalazi blizu lopte namjerno onemogućiti izvođenje udarca, suci moraju opomenuti suparničkog igrača zbog odugovlačenja nastavka igre.

Ukoliko momčad koja se brani odluči brzo izvesti slobodni udarac unutar svog kaznenog prostora, a jedan ili više suparničkih igrača ostanu unutar kaznenog prostora jer nisu imali vremena napustiti ga, suci dopuštaju nastavak igre.

PRAVILO 14 – Kazneni udarac

Postupak

- Ukoliko lopta postane neispravna nakon što je pogodila jedan od stupova vrata ili gredu te potom uđe u vrata, suci priznaju pogodak.
- Ukoliko lopta postane neispravna nakon što je pogodila jedan od stupova vrata ili gredu te potom ne uđe u vrata, suci ne dosuđuju ponavljanje kaznenog udarca, već zaustavljaju igru, koja se nastavlja spuštanjem lopte.
- Ukoliko suci dosude ponavljanje kaznenog udarca, novi kazneni udarac ne mora izvesti prvotni izvođač kaznenog udarca.
- Ukoliko izvođač izvede kazneni udarac prije nego što suci daju znak, kazneni udarac treba biti ponovljen, a izvođač opomenut.

PRAVILO 15 – Ubacivanje nogom

Postupak kod prekršaja

Suci moraju podsjetiti igrače momčadi koja se brani na minimalnih 5 m udaljenosti od mjesta izvođenja ubacivanja nogom. Ukoliko je potrebno, suci upozoravaju bilo kojeg igrača koji ne poštuje minimalnu propisanu udaljenost prije izvođenja ubacivanja nogom te opominju bilo kojeg igrača koji se potom propušta povući na propisanu udaljenost. Igra se nastavlja ubacivanjem nogom, a ukoliko je već bilo započeto odbrojavanje četiri sekunde, odbrojavanje treba ponovno započeti.

U slučaju nepravilnog izvođenja ubacivanja nogom, suci ne mogu dozvoliti prednost, čak i ukoliko lopta izravno završi kod suparnika, već moraju uputiti igrača suparničke momčadi na izvođenje ubacivanja nogom.

PRAVILO 16 – Ubacivanje s vrata

Postupak kod prekršaja

Ukoliko suparnički igrač uđe u kazneni prostor ili se još uvijek u njemu nalazi, prije nego što lopta bude u igri, te pretrpi prekršaj igrača momčadi koja se brani, ubacivanje s vrata se ponavlja, a igrač momčadi koja se brani može biti opomenut ili isključen, ovisno o naravi počinjenog prekršaja.

Ukoliko su po vratarevom izvođenju ubacivanja s vrata u kaznenom prostoru suparnički igrači, zato što je vratar odlučio brzo izvesti ubacivanje s vrata te suparnički igrači nisu imali vremena napustiti kazneni prostor, suci dopuštaju nastavak igre.

Ukoliko vratar koji pravilno izvodi ubacivanje s vrata namjerno baci loptu u suparničkog igrača, ali ne na neoprezan ili preoštar način, niti upotrebom pretjerane sile, suci dopuštaju nastavak igre.

Ukoliko vratar pri izvođenju ubacivanja s vrata ne ispusti loptu u vlastitom kaznenom prostoru, suci dosuđuju ponavljanje ubacivanja s vrata, iako se odbrojavanje četiri sekunde nastavlja od trenutka u kojemu je zaustavljeno, kada vratar bude spreman za ponovno izvođenje.

Suci započinju odbrojanje četiri sekunde u trenutku kada vratar ima kontrolu nad loptom – u rukama ili nogama.

Ukoliko vratar koji je pravilno izveo ubacivanje s vrata potom namjerno dodirne loptu rukom izvan vlastitog kaznenog prostora, nakon što je bila u igri i prije nego što ju je dodirnuo drugi igrač, suci uz dosuđivanje izravnog slobodnog udarca za suparničku momčad poduzimaju i disciplinsku mjeru protiv vratara, u skladu s Pravilima futsalske igre.

Ukoliko vratar nogom izvede ubacivanje s vrata, suci upozoravaju vratara i upućuju ga ponovno izvede ubacivanje s vrata koristeći ruku, ali odbrojanje četiri sekunde nastavlja se od trenutka u kojemu je zaustavljeno, kada vratar bude spreman za ponovno izvođenje ubacivanja s vrata.

PRAVILO 17 – Udarac iz kuta

Postupak kod prekršaja

Suci moraju podsjetiti igrače momčadi koja se brani na minimalnih 5 m udaljenosti od kutnog luka sve dok lopta ne bude u igri. Ukoliko je potrebno, suci upozoravaju bilo kojeg igrača koji ne poštuje minimalnu propisanu udaljenost prije izvođenja udarca iz kuta te opominju bilo kojeg igrača koji se potom propušta povući na propisanu udaljenost.

Lopta mora biti postavljena unutar kutnog prostora te je u igri nakon što je udarena; stoga lopta ne mora napustiti kutni prostor kako bi bila u igri.

Ukoliko se vratar, kao dio igračkih kretnji, nađe izvan svojih vrata ili izvan terena za igru, suparnička momčad smije brzo izvesti udarac iz kuta.

FIFA®